

EUROBAROMETER 64

DE PUBLIEKE OPINIE IN DE EUROPESE UNIE

Najaar 2005

NATIONAAL RAPPORT

BELGIË

Deze opiniepeiling werd besteld en gecoördineerd door het Directoraat-generaal Pers en Communicatie.

Dit rapport is opgesteld voor de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België.

Dit document vertegenwoordigt niet het standpunt van de Europese Commissie.

De interpretaties en opinies in dit document weerspiegelen enkel de standpunten van de auteurs.

INLEIDING	4
HOOFDSTUK I. HET KLIMAAT VAN DE PUBLIEKE OPINIE IN BELGIË IN HET NAJAAR VAN 2005	6
<u>1. Huidige situatie van het land en bekommernissen van de Belgen</u>	6
1.1. Persoonlijke tevredenheid	6
1.2. De problemen waarmee België geconfronteerd wordt	7
<u>2. Verwachtingen van de Belgen voor de komende jaren</u>	10
2.1. Leven in het algemeen, financiële situatie van het gezin en beroepssituatie	10
2.2. Toestand van de tewerkstelling en de economie	11
2.3. De pensioenen	13
<u>3. Belangstelling van de Belgen voor de politiek en vertrouwen in de instellingen</u>	14
3.1. De Belgen en de politiek	14
3.2. De nationale instellingen	15
3.3. De Europese instellingen	17
<u>4. Belg en/of Europeaan zijn</u>	19
4.1. Nationale identiteit en gevoel tot de Europese Unie te behoren	19
4.2. Belang van België in de Europese Unie	21
4.3. De uitwisseling van bevoegdheden tussen de nationale regering en de Europese Unie	21
<u>5. Conclusie</u>	23
HOOFDSTUK II. DE EUROPESE UNIE IN DE OGEN VAN DE BELGEN	24
<u>1. Kennis van de Europese Unie, van haar beleid en haar instellingen</u>	24
1.1. Geraamde kennis en reële kennis	24
1.2. Informatiebronnen over de Europese Unie	29
1.3. De plaats van de Europese Unie in de media	31
<u>2. Imago van de Europese Unie bij de Belgen</u>	32
2.1. Wat de Europese Unie vertegenwoordigt voor de Belgen	32
2.2. De gevoelens die de Europese Unie oproept bij de Belgen	35
2.3. Voordeel van het feit dat België tot de Europese Unie behoort	36
<u>3. Perceptie van de rollen die de Europese Unie speelt</u>	37
3.1. Rollen van de Europese Unie op internationaal vlak	37
3.2. Perceptie van de prestaties van de Europese economie	39
3.3. Gevoelens van de Belgen ten aanzien van de ontwikkeling van de eenheidsmarkt en de mondialisering van de handel	42

<u>4. Beoordeling van het landbouwbeleid van de Europese Unie door de Belgen</u>	43
4.1. Gevolgen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.....	43
4.2. Definitie van de prioriteiten inzake landbouwbeleid.....	44
<u>5. Conclusie</u>	47
HOOFDSTUK III. DE BELGEN TEN OPZICHTE VAN HET EUROPEES INTEGRATIEPROCES	48
<u>1. Verlangens en angsten met betrekking tot de opbouw van Europa</u>	48
1.1. Snelheid van de opbouw van Europa	48
1.2. Gewenste evolutie	49
1.3. Angsten met betrekking tot de opbouw van Europa.....	50
<u>2. Houdingen van de Belgen ten opzichte van een nieuwe uitbreiding</u>	52
2.1. Algemene houding	52
2.2. Opinies met betrekking tot de aansluiting van Turkije bij de Europese Unie	53
<u>3. Verwachtingen van de Belgen met betrekking tot de gevolgen van de invoering van de Europese Grondwet</u>	56
3.1. Steun voor een Grondwet voor de Europese Unie	56
3.2. Verwachte gevolgen van de invoering van de Grondwet door alle Lidstaten	57
<u>4. Opinies over de ontwikkeling van het buitenlands beleid en het veiligheids- en defensiebeleid</u>	58
4.1. Europees veiligheids- en defensiebeleid	58
4.2. Gemeenschappelijk buitenlands beleid	59
<u>6. Definitie van toekomstige prioriteiten</u>	60
6.1. Acties die moeten worden ondernomen tijdens de volgende tien of vijftien jaar	60
6.2. Doelstellingen die de Europese Unie zou moeten nastreven.....	61
<u>7. Conclusie</u>	62
CONCLUSIE	63
<u>BIJLAGEN</u>	64
<u>1. Technische specificaties</u>	65
<u>2. Vragenlijst</u>	67

INLEIDING

Golf 64 van de Standaard Eurobarometer vond plaats in het najaar van 2005, tussen 13 oktober 2005 en 6 november 2005. Naar aanleiding van deze golf komt de Eurobarometer bij de Belgen terug op een aantal punten die zes maanden eerder al werden aangehaald en wordt de evolutie van de Belgische publieke opinie bepaald. Zo gaat de Eurobarometer onder andere opnieuw na of de Belgen vinden dat er een Europese Grondwet vereist is. In de Eurobarometer 64 worden de Belgen ook ondervraagd over onderwerpen die in het najaar van 2005 tot de Europese actualiteit behoorden, zoals de mogelijke toetreding van Turkije tot de Europese Unie en het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Iets voor de aanvang van de enquête, op 3 oktober 2005, besliste het Europees Parlement immers de toetredingsonderhandelingen met Turkije te starten. Tijdens de enquête stelde het Verenigd Koninkrijk een grondig onderzoek voor naar het gedeelte van het Europees budget dat bestemd is voor de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, in het kader van de onderhandelingen over de Europese begroting voor de periode van 2007 tot 2013.

In dit rapport wordt een gedetailleerde analyse voorgesteld van de Belgische resultaten die gebaseerd zijn op de antwoorden van een representatieve steekproef van de bevolking, met name 1024 Belgen van 15 jaar en ouder die woonachtig zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (10%), in Wallonië (32%) en in Vlaanderen (58%). De structuur van het rapport weerspiegelt de thematische samenhang van de vragen die werden gesteld aan de Belgische respondenten:

Hoofdstuk I. Het klimaat van de publieke opinie in België in het najaar van 2005;

Hoofdstuk II. De Europese Unie in de ogen van de Belgen;

Hoofdstuk III. De Belgen ten opzichte van het Europees integratieproces.

In het eerste hoofdstuk wordt de ingesteldheid van de Belgen in het najaar van 2005 bepaald. Aan de hand van de vragen zeggen de Belgen of ze tevreden zijn over het leven dat ze leiden en welke hun grootste bekommernissen zijn. Vervolgens geven ze aan in welke mate ze belangstelling hebben voor de politiek en vertrouwen hebben in de nationale of Europese politieke instellingen. Tot slot delen ze hun verwachtingen op korte en middellange termijn mee.

In Hoofdstuk II wordt gepeild naar de huidige kennis en perceptie van de Belgen met betrekking tot de Europese Unie. De Eurobarometer peilt naar de kennis van de Belgen met betrekking tot de Europese Unie, en nodigt de Belgen daarna uit om te zeggen wat de Europese Unie voor hen vertegenwoordigt en welke gevoelens de Europese Unie bij hen opwekt. Op het einde van het hoofdstuk beoordelen de Belgen de rol die de Europese Unie speelt op internationaal vlak en inzake landbouwbeleid.

In het laatste hoofdstuk peilt de Eurobarometer 64 naar de verlangens van de Belgen en naar hun angsten met betrekking tot het Europees integratieproces. Zo geven de Belgen hun mening over een nieuwe uitbreiding, de Europese Grondwet en de invoering van een gemeenschappelijk buitenlands beleid en veiligheids- en defensiebeleid. Ter afronding van de enquête definiëren de Belgen prioriteiten voor de Europese Unie.

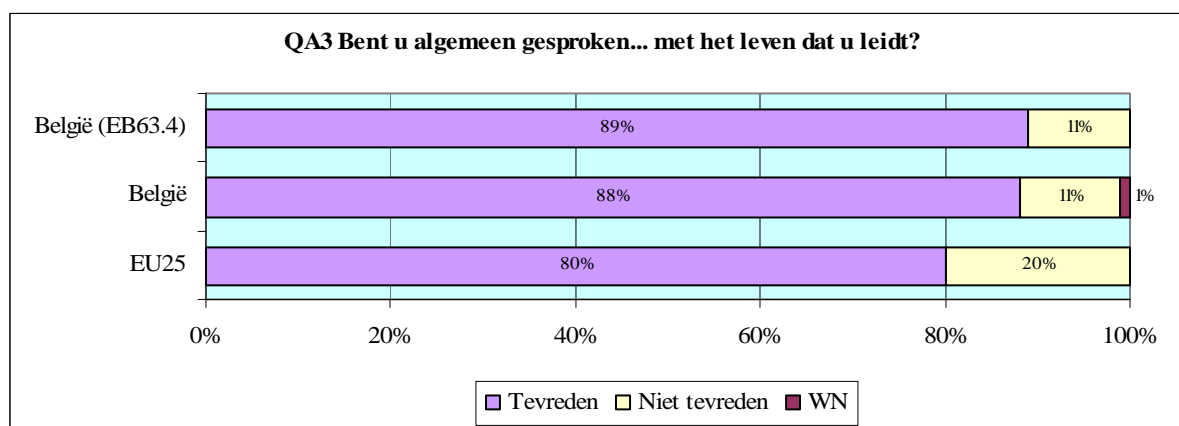
In de aansluitende analyse worden de resultaten van de Belgische respondenten vergeleken met de gemiddelde resultaten van de burgers van de 25 Lidstaten. Als er markante evoluties vastgesteld worden, dan wordt verwezen naar golf 62.0 van de Eurobarometer, uitgevoerd in het najaar van 2004, of naar golf 63.4, uitgevoerd in de zomer van 2005. Tot slot worden de nationale resultaten genuanceerd door gewestelijke of sociodemografische tendensen indien dit relevant blijkt.

Hoofdstuk I. Het klimaat van de publieke opinie in België in het najaar van 2005

1. Huidige situatie van het land en bekommernissen van de Belgen

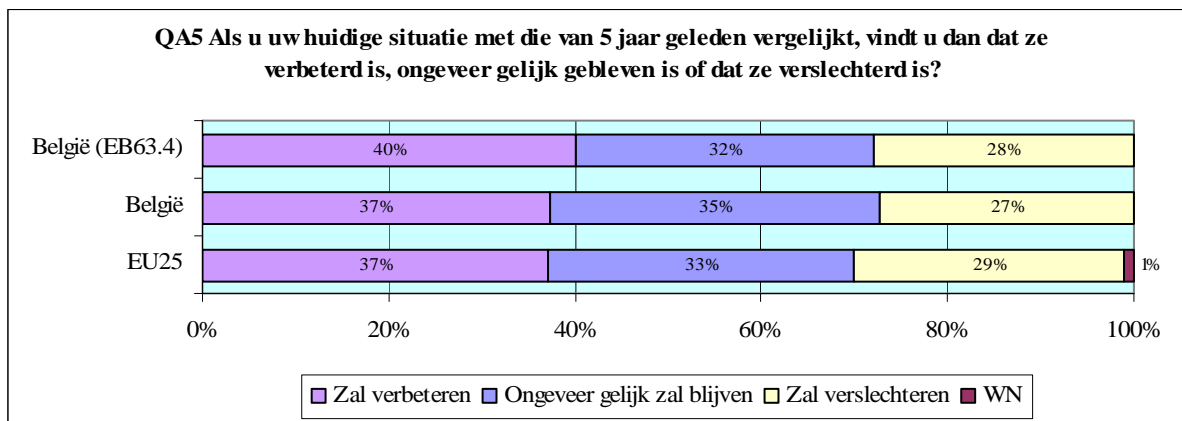
1.1. Persoonlijke tevredenheid

In het najaar van 2005 zijn de Belgen (88%) tevreden met het leven dat ze leiden, en zelfs meer tevreden dan het gemiddelde van de Europese burgers (80%).¹ Op gewestelijk niveau is deze opinie overheersend in Vlaanderen (94%). In Wallonië (81%) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (79%) delen iets minder respondenten deze mening.

¹ QA3 Bent u algemeen gesproken ... met het leven dat u leidt?

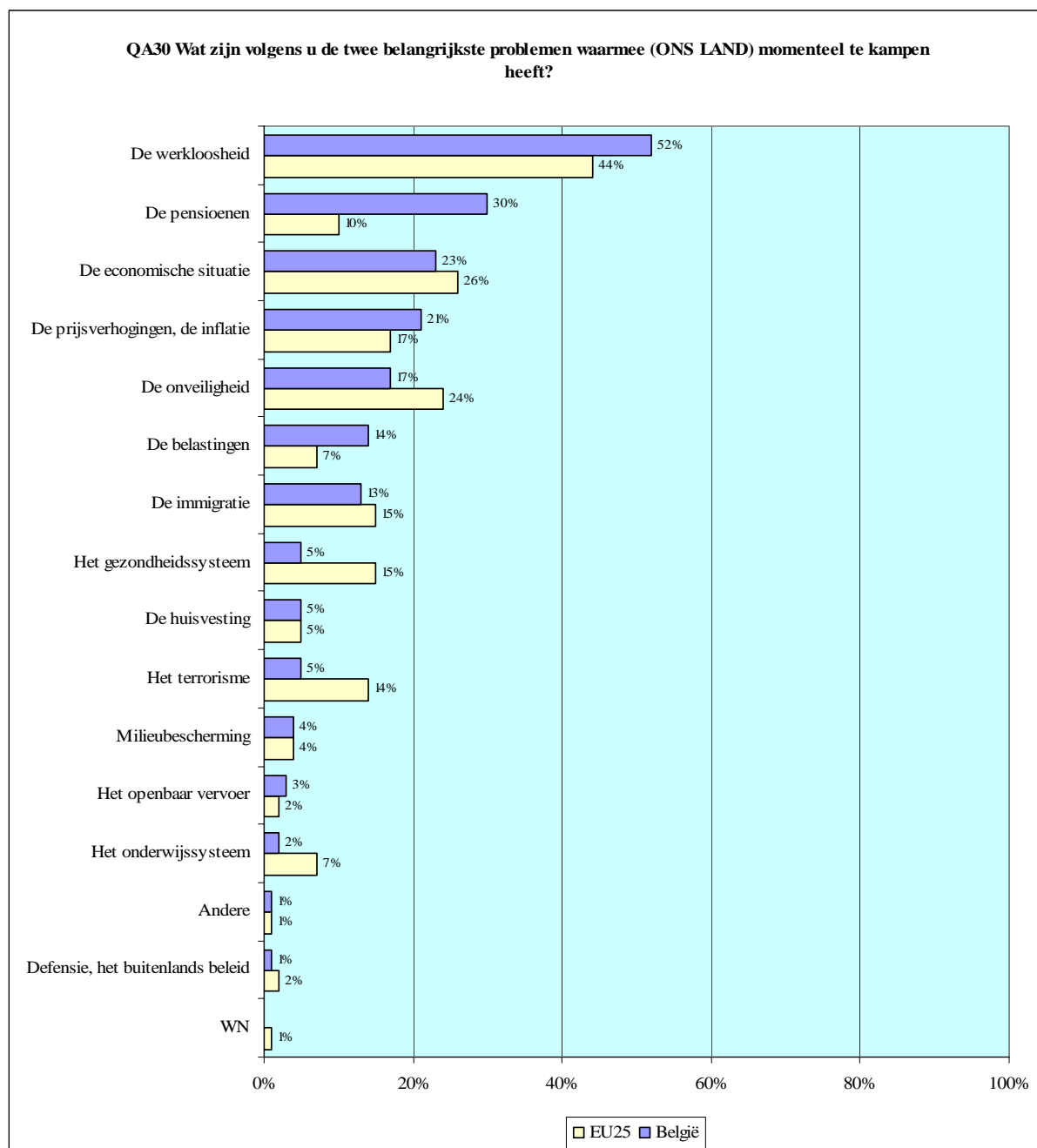
Als ze hun huidige situatie vergelijken met die van vijf jaar geleden, dan zeggen de Belgen dat hun situatie verbeterd is (37%) of gelijk is gebleven (35%). Op gewestelijk niveau zijn de Brusselaars (42%) meer geneigd te zeggen dat hun situatie gelijk is gebleven, terwijl de Vlamingen (40%) eerder zeggen dat hun situatie verbeterd is. In Wallonië daarentegen komt de mening dat de persoonlijke situatie van de Belgen verslechterd is (35%) het meest voor.

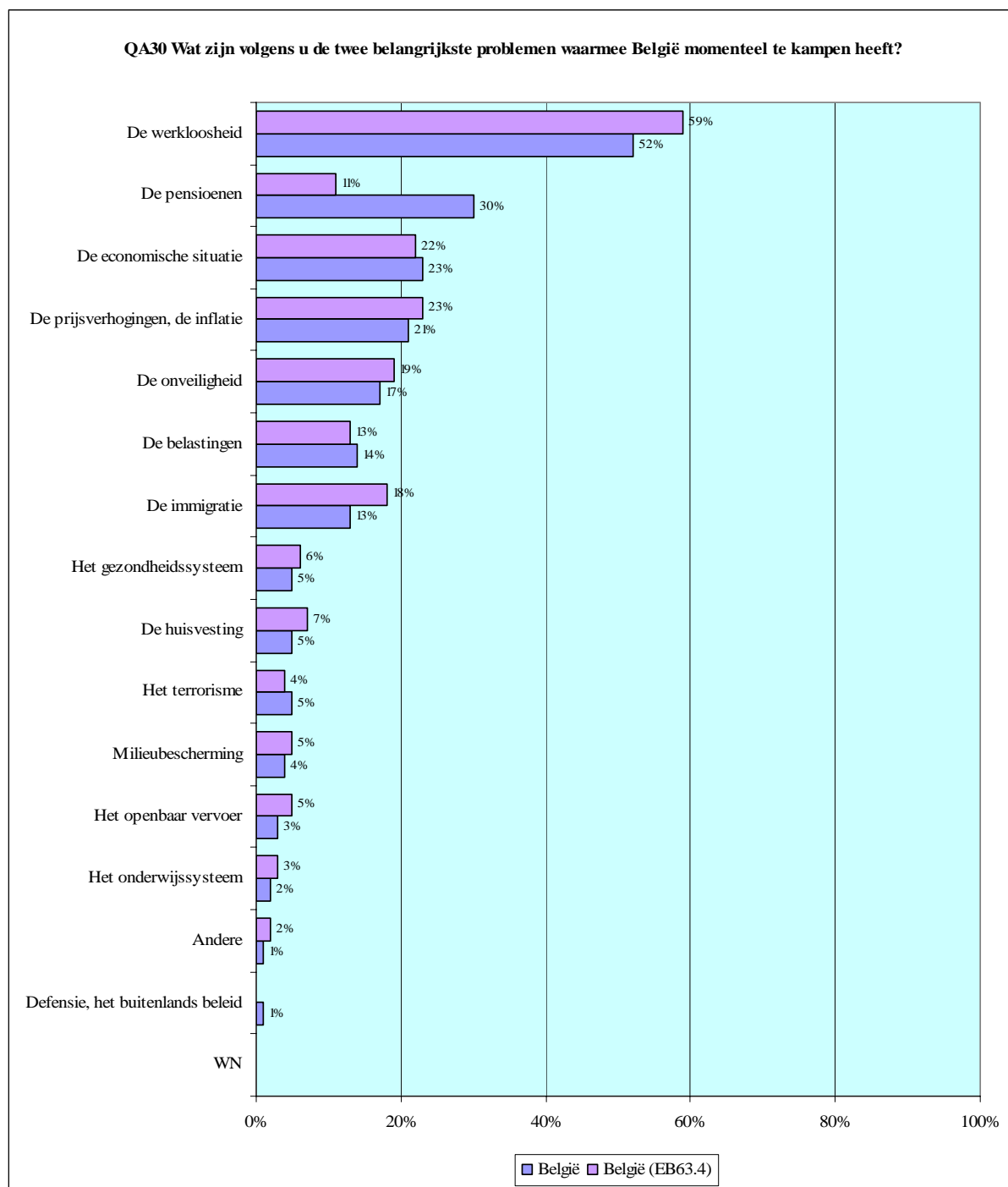
1.2. De problemen waarmee België geconfronteerd wordt

De Belgen zijn tevreden met het leven dat ze leiden, maar ze maken zich zorgen over een aantal problemen waarmee hun land geconfronteerd wordt. Volgens hen zijn de twee grootste problemen van België momenteel de werkloosheid (52%) en de pensioenen (30%).

Op Europese schaal staat werkloosheid ook op de eerste plaats in de lijst van de belangrijkste problemen, gevolgd door de economische situatie (26%) en de onveiligheid (24%). Het probleem van de pensioenen (10%) staat pas op de zevende plaats. In vergelijking met de resultaten van hun Europese medeburgers maken de Belgen zich minder zorgen over de economische problemen (23%) en de onveiligheid (17%), terwijl ze zich meer zorgen maken over de pensioenen.

Zes maanden geleden vonden de Belgen de werkloosheid (59%) en de economische situatie (22%) de twee grootste problemen waarmee België geconfronteerd werd. De Belgen voelen zich nog altijd evenveel begaan met de economische problemen van hun land (23%), maar hun ongerustheid over de pensioenen is aanzienlijk gestegen (+19%).

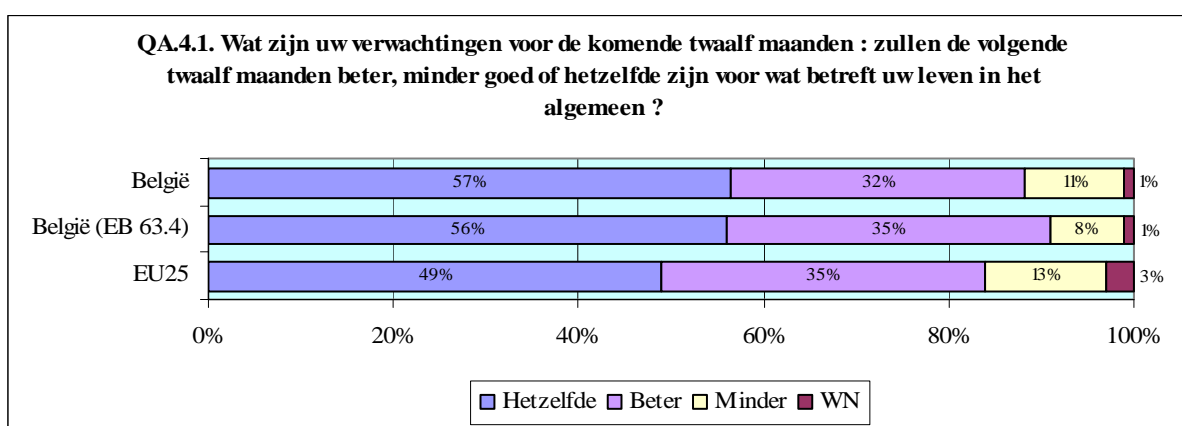

Op gewestelijk niveau maken de Vlamingen (54%) en de Walen (52%) zich meer zorgen over de tewerkstellingssituatie dan de Brusselaars (37%). De Vlamingen (34%) zijn dan weer gevoeliger voor het probleem van de pensioenen dan de Walen (24%) en de Brusselaars (22%).

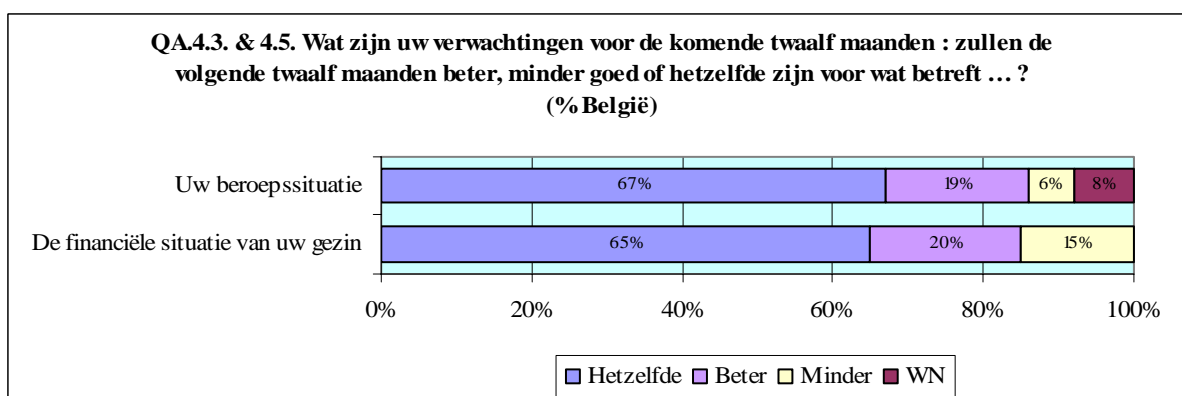
2. Verwachtingen van de Belgen voor de komende jaren

2.1. Leven in het algemeen, financiële situatie van het gezin en beroepssituatie

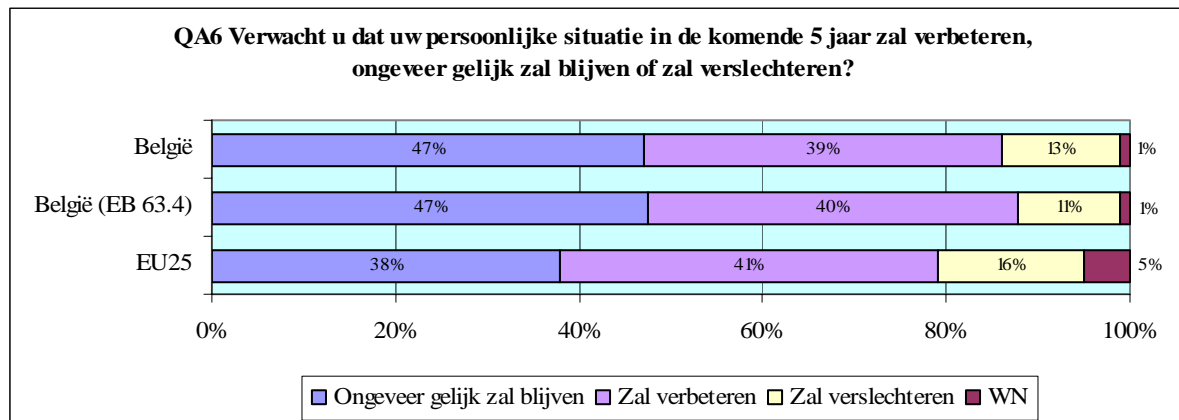
Als ze denken aan de nabije toekomst, verwachten de Belgen dat hun leven in het algemeen niet zal veranderen (57%).

Ze verwachten meer bepaald dat hun beroepssituatie (67%) en de financiële situatie van hun gezin (65%) niet zullen veranderen.

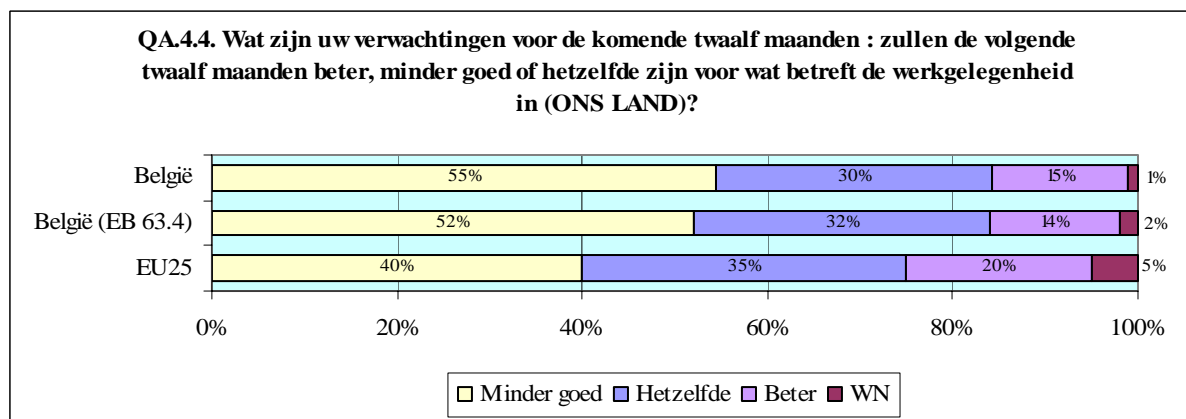

Op middellange termijn denkt 47% van de Belgen dat hun persoonlijke situatie de komende vijf jaar ongewijzigd zal blijven, terwijl 39% hoopt dat deze zal verbeteren. Slechts 13% van de Belgen vreest dat hun situatie zal verslechteren.

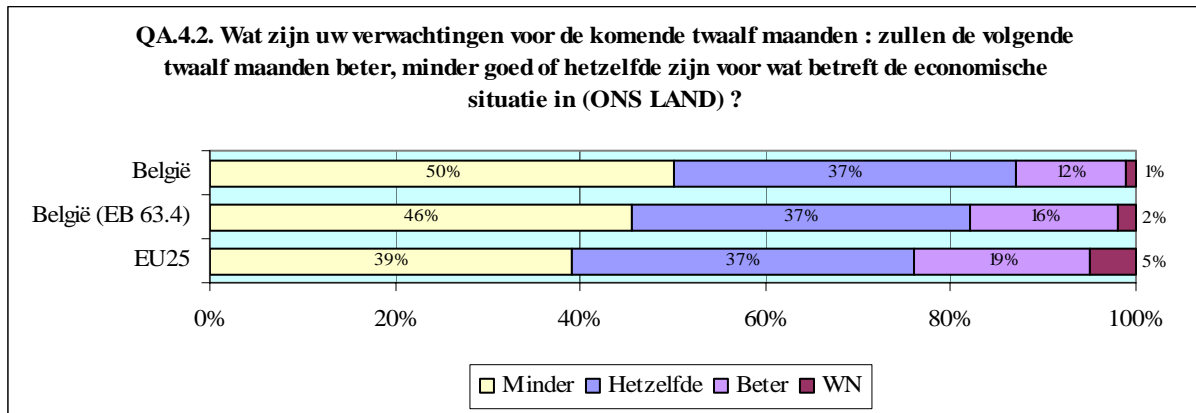
2.2. Toestand van de tewerkstelling en de economie

De Belgen die werk hebben zeggen er vertrouwen in te hebben dat ze hun werk de komende maanden zullen kunnen behouden (88%).² Toch veronderstellen de Belgen meer algemeen dat de tewerkstellingssituatie in de loop van het komende jaar minder goed zal zijn (55%).

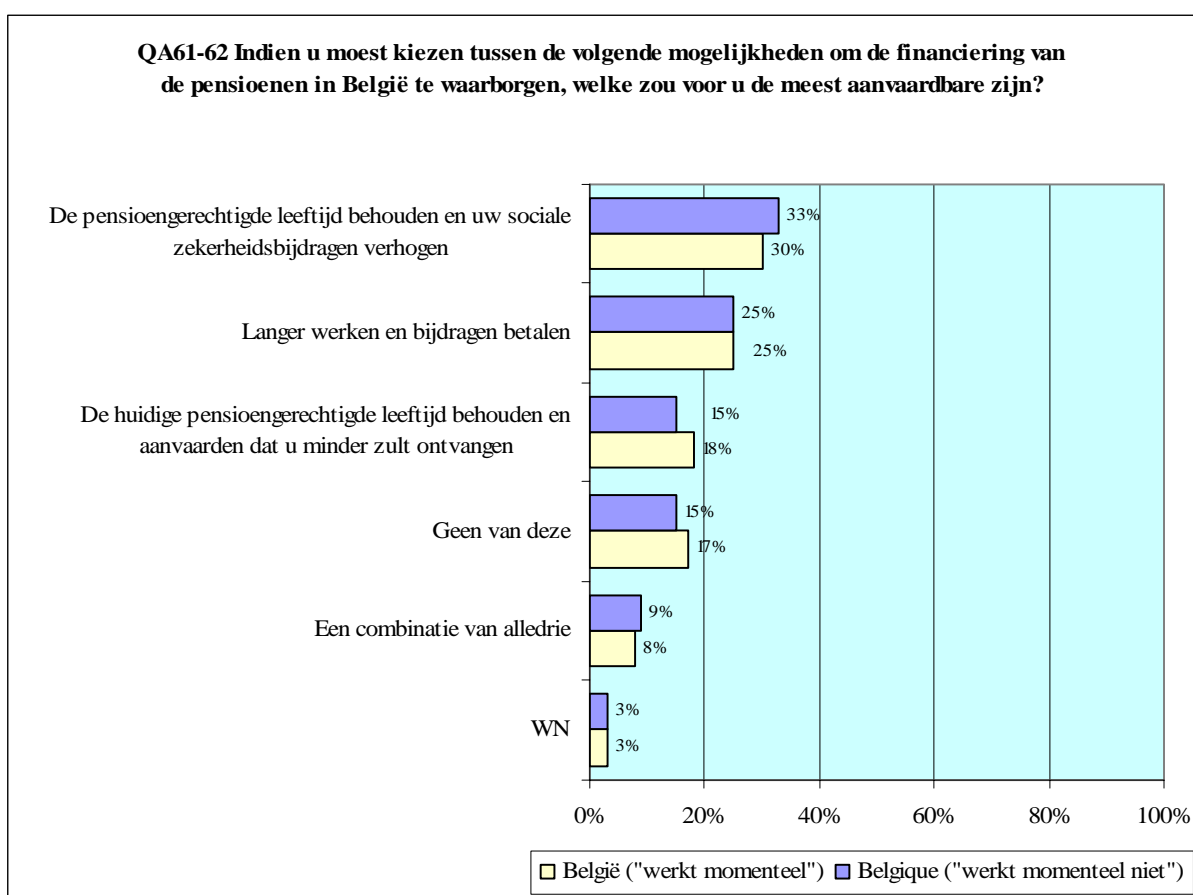
² QA59 Zou u zeggen dat u er ... in hebt uw job te kunnen behouden in de komende maanden?

Bovendien verwachten de Belgen dat de economische situatie van België in die periode zal verslechteren (50%).

2.3. De pensioenen

Naar aanleiding van de analyse van de antwoorden op vraag QA30 hebben we vastgesteld dat de Belgen het probleem van de pensioenen beschouwen als één van de twee grootste problemen waarmee België geconfronteerd wordt. De Belgen zijn hierover heel ongerust (70%), meer bepaald in Wallonië (82%).³ De enquêteurs van de Eurobarometer 64 hebben de actieve Belgen en de werkloze Belgen beurtelings ondervraagd over de oplossingen die volgens hen het meest aanvaardbaar zijn om het probleem van de pensioenen op te lossen. De twee oplossingen die het vaakst werden weerhouden door de Belgische respondenten, zijn de pensioengerechtigde leeftijd behouden en de sociale zekerheidsbijdragen verhogen (tussen 30 en 33%) en een verlenging van de arbeidsduur (25%).

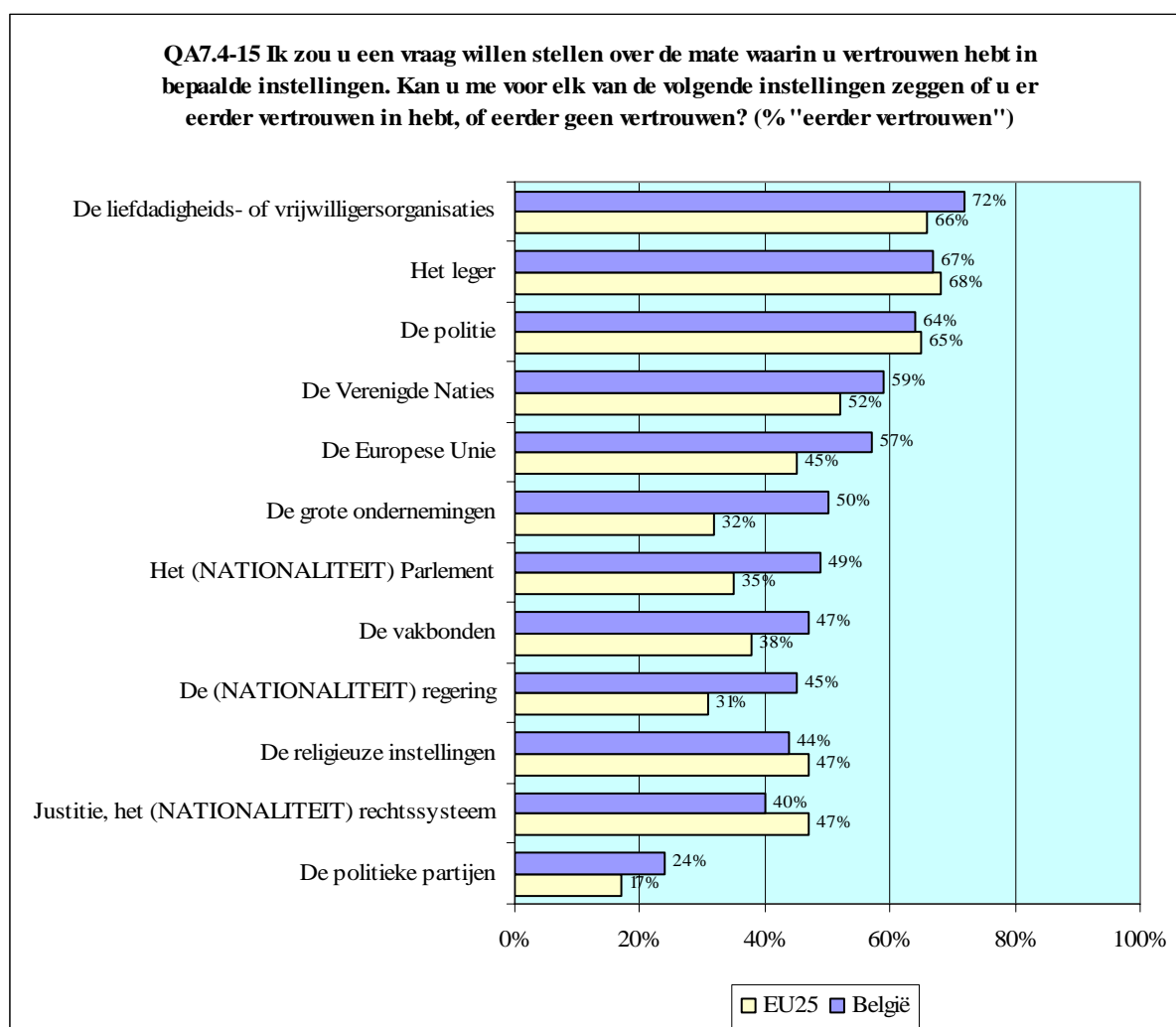

³ QA60 Wanneer u op dit ogenblik aan de toekomst van de pensioenen denk, zou u dan zeggen dat u ... hebt?

3. Belangstelling van de Belgen voor de politiek en vertrouwen in de instellingen

3.1. De Belgen en de politiek

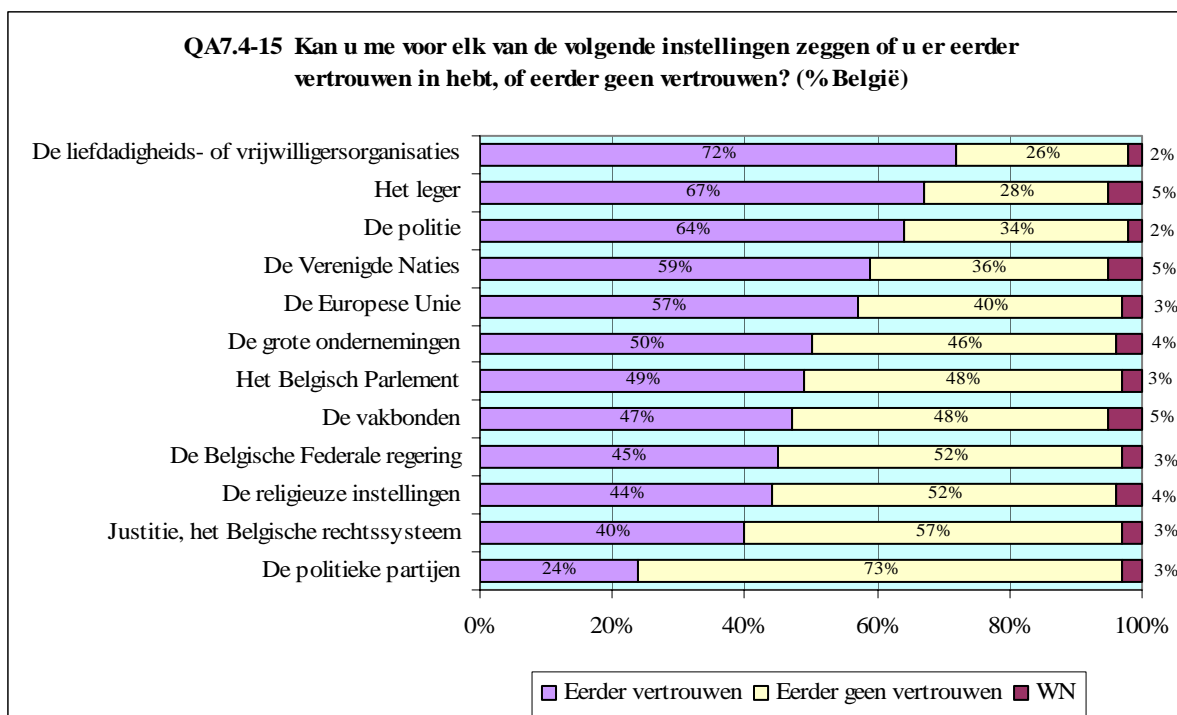
Sinds de vorige golf van de Standaard Eurobarometer tonen de Belgen weer meer belangstelling voor de politiek. Zo zegt 69% van de Belgen, hetzij 5% meer dan vorige zomer, nu en dan – of zelfs vaak – politieke onderwerpen te bespreken met vrienden. Dit percentage benadert het Europees gemiddelde: 71% van de Europese respondenten zegt politieke thema's te bespreken in hun vriendenkring en met familieleden.⁴ De Belgen hebben dan wel belangstelling voor de politiek, maar ze blijven wantrouwig staan ten opzichte van de Belgische politieke instellingen. Ze hebben meer vertrouwen in internationale organisaties zoals de Verenigde Naties (52%) en de Europese Unie (45%).

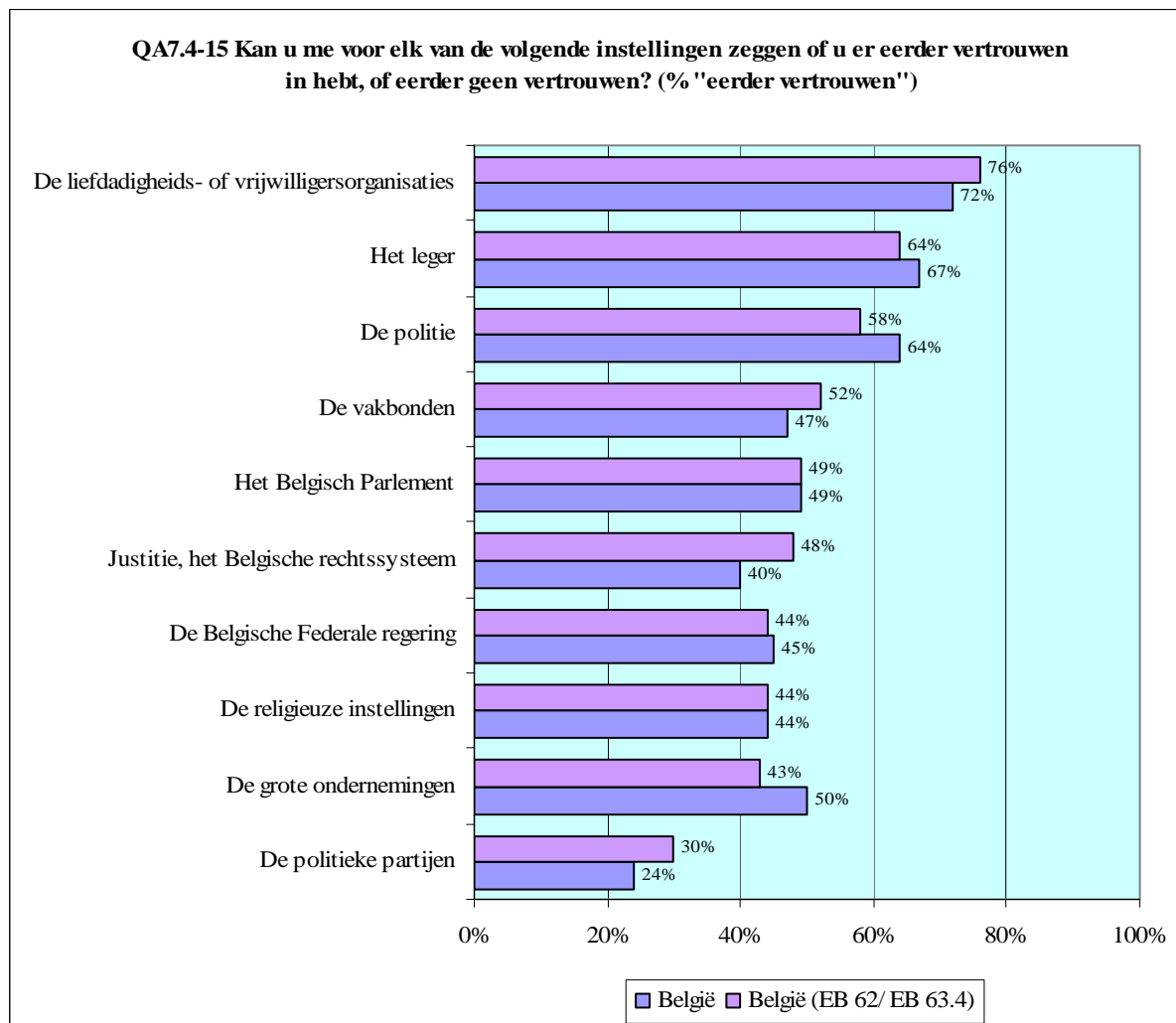
⁴ QA1 Wanneer u met vrienden bent, gebeurt het dan ... dat u de politiek bespreekt?

3.2. De nationale instellingen

De Belgen hebben geen vertrouwen in de Belgische politieke partijen (73%), in het Belgisch rechtssysteem (57%) en in de Belgische regering (52%). De houding van de Belgen is verdeelder met betrekking tot de vakbonden en het Belgisch Parlement. Tot slot hebben de meeste Belgen vertrouwen in de liefdadigheidsorganisaties (72%), het leger (67%), de politie (64%) en de grote ondernemingen (50%). Op gewestelijk niveau staan de Walen (59%) en de Vlamingen (51%) wantrouwiger ten opzichte van de Belgische regering dan de Brusselaars. De Brusselaars hebben immers voornamelijk vertrouwen in de Belgische regering (55%).

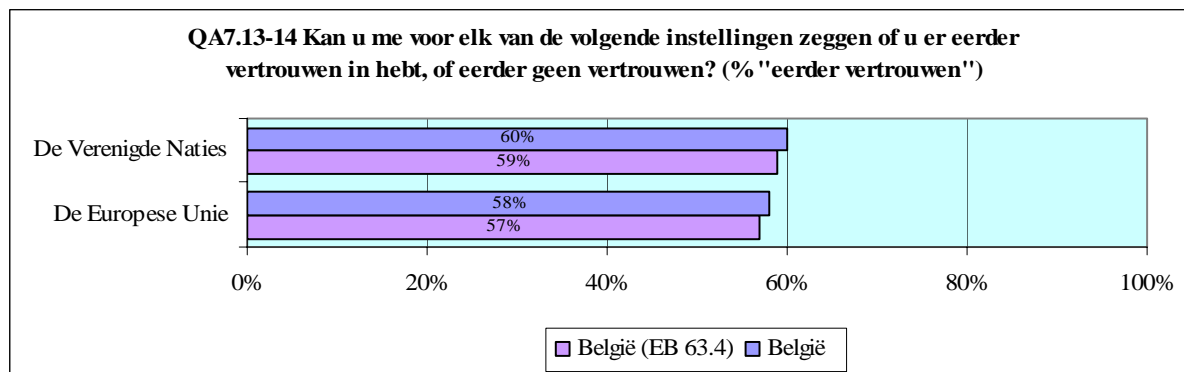

In vergelijking met de vorige golven van de Eurobarometer, met name golf 62 in het najaar van 2004 en golf 63.4 in de zomer van 2005, zijn de vertrouwensindices met betrekking tot het Belgisch rechtssysteem (-8%), de politieke partijen (-6%), de vakbonden (-5%) en de vrijwilligersorganisaties (-4%) gedaald. De Belgen hebben nu daarentegen meer vertrouwen in de grote ondernemingen (+7%), de politie (+6%) en het leger (+3%).

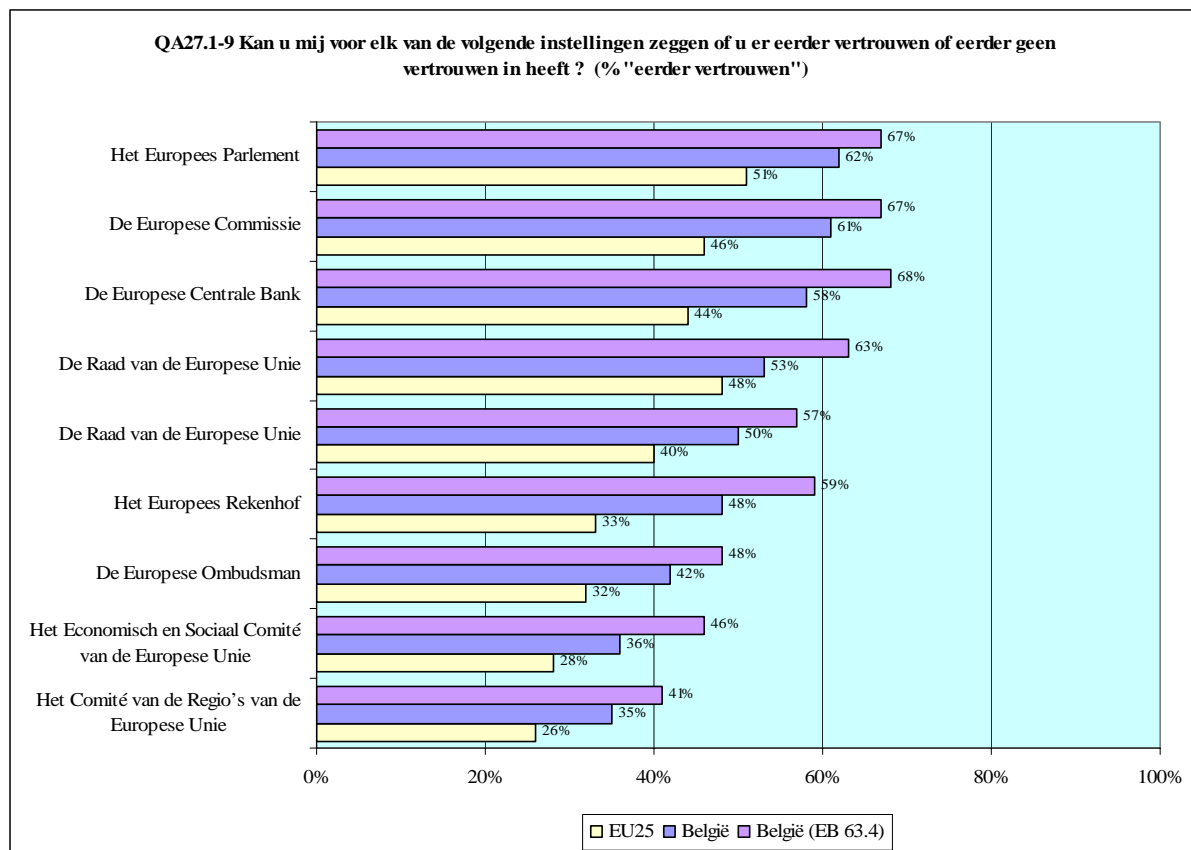
3.3. De Europese instellingen

De steun van de Belgen ten aanzien van de internationale instellingen, met name de Verenigde Naties en de Europese Unie, is de voorbije zes maanden niet afgenomen (1% verschil). Algemeen hebben de Belgen meer vertrouwen in de Europese Unie (58%) dan hun Europese medeburgers (+12%). Op gewestelijk niveau kan de Europese Unie rekenen op meer steun van de Brusselaars (70%) dan van de Vlamingen (56%) en de Walen (55%).

De twee Europese instellingen waarin de Belgen het meest vertrouwen hebben, zijn het Europees Parlement (62%) en de Europese Commissie (61%). De Belgische respondenten citeren vervolgens, in dalende volgorde van belangrijkheid, de Centrale Bank (58%), het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (53%) en de Raad van de Europese Unie (50%). Een minderheid van de Belgen zegt ook vertrouwen te hebben in het Europees Rekenhof (48%), de Europese Ombudsman (42%), het Economisch en Sociaal Comité (36%) en het Comité van de Regio's van de Europese Unie (35%).

Sinds golf 63.4 van de Eurobarometer wordt in België een daling vastgesteld van het vertrouwen in de Europese instellingen (van -5 tot -11%). Het vertrouwen in het Rekenhof (-11%), de Europese Centrale Bank (-10%), het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie (-10%) en het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (-10%) is het meest afgenomen. De vertrouwensindices met betrekking tot het Europees Parlement en de Europese Commissie zijn op hun beurt respectievelijk met 5 en 6% gedaald. Ondanks de vastgestelde daling van het vertrouwen blijft de steun van de Belgen ten aanzien van de Europese instellingen groter dan het Europees gemiddelde.

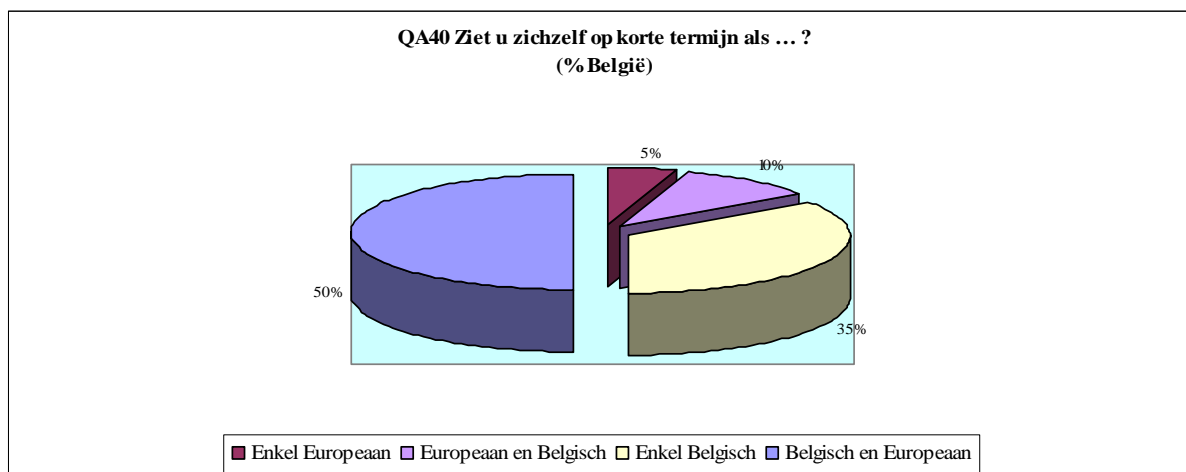

4. Belg en/of Europeaan zijn

4.1. Nationale identiteit en gevoel tot de Europese Unie te behoren

We hebben het gezien: de Belgen staan verdeeld tegenover de nationale en Europese politieke instellingen. Het is de bedoeling te bepalen in welke mate de Belgen het gevoel hebben tot hun land en tot de Europese Unie te behoren. Vraag QA39 zet de Belgen ertoe aan na te denken over hun nationale identiteit en over de mate waarin ze het gevoel hebben tot de Europese Unie te behoren. Als antwoord op deze vraag zegt 57% van de respondenten soms het gevoel te hebben niet alleen Belg te zijn, maar ook Europeaan.⁵ De Belgen zijn er trots op Belg te zijn (84%) en Europeaan te zijn (70%).⁶

In de nabije toekomst ziet 50% van de Belgen zich als « Belg en Europeaan » en 35% als « enkel Belg ». Slechts 10% van de Belgen voelt zich eerder Europeaan dan Belg. Tot slot voelt 5% van de Belgen zich « enkel Europeaan ». Tot slot hebben de Belgen meer moeilijkheden om het concept van « wereldburgerschap » te bevatten (56%).⁷

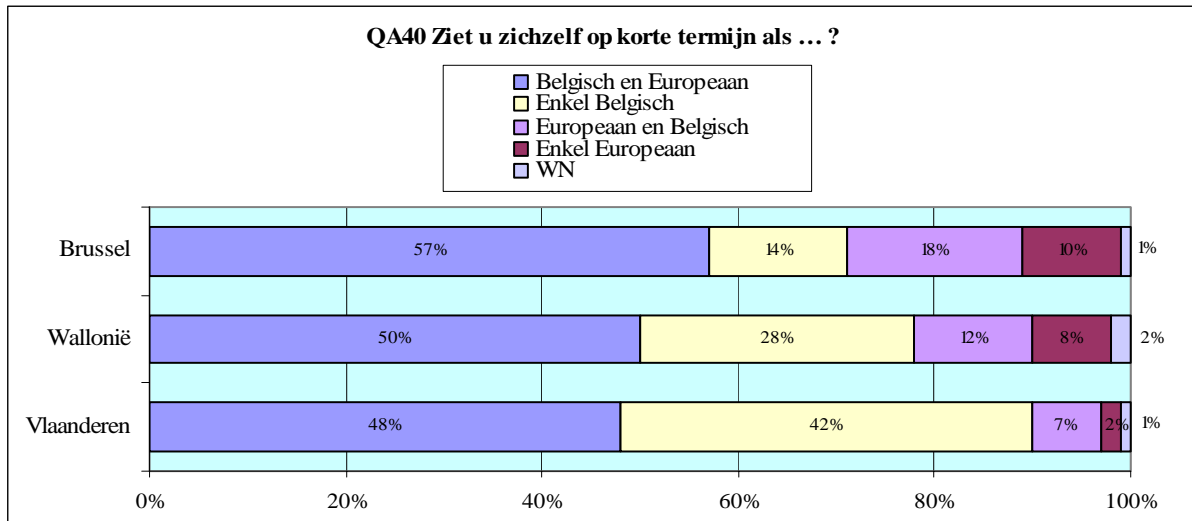

⁵ QA39 Denkt u soms dat u niet enkel een (NATIONALITEIT) bent, maar ook een Europeaan? Gebeurt dit vaak, soms of nooit?

⁶ QA41 Zou u zeggen dat u ... bent (NATIONALITEIT) te zijn? QA42 Zou u zeggen dat u ... bent Europeaan te zijn?

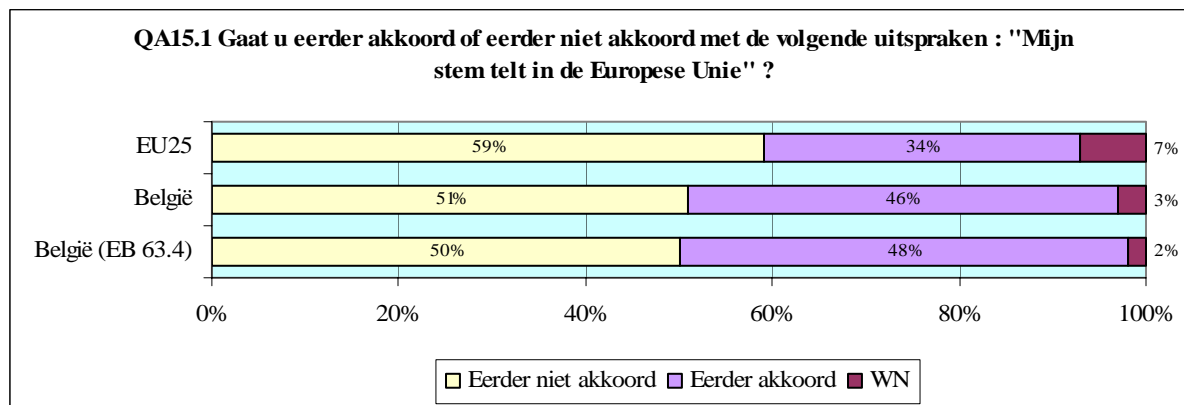
⁷ QA43 En denkt u soms over uzelf als een wereldburger? Gebeurt dit vaak, soms of nooit?

Op gewestelijk niveau beschrijven de Brusselaars zich gemakkelijker als « Belgen en Europeanen » (57%) dan de Walen (50%) en de Vlamingen (48%). De Vlamingen hebben dan weer meer de neiging te antwoorden « Enkel Belg » (42%).

4.2. Belang van België in de Europese Unie

Ondanks hun steun voor de Europese Unie en de instellingen zijn de Belgen verdeeld over het belang van hun stem in de Europese Unie: 51% van de Belgen denkt dat hun stem telt en 46% denkt dat hun stem niet telt.⁸ Op gewestelijk niveau denkt de meerderheid van de Brusselaars (54%) en de Walen (53%) dat hun stem niet telt in de Europese Unie. Enkel de Vlamingen denken het tegenovergestelde (52%).

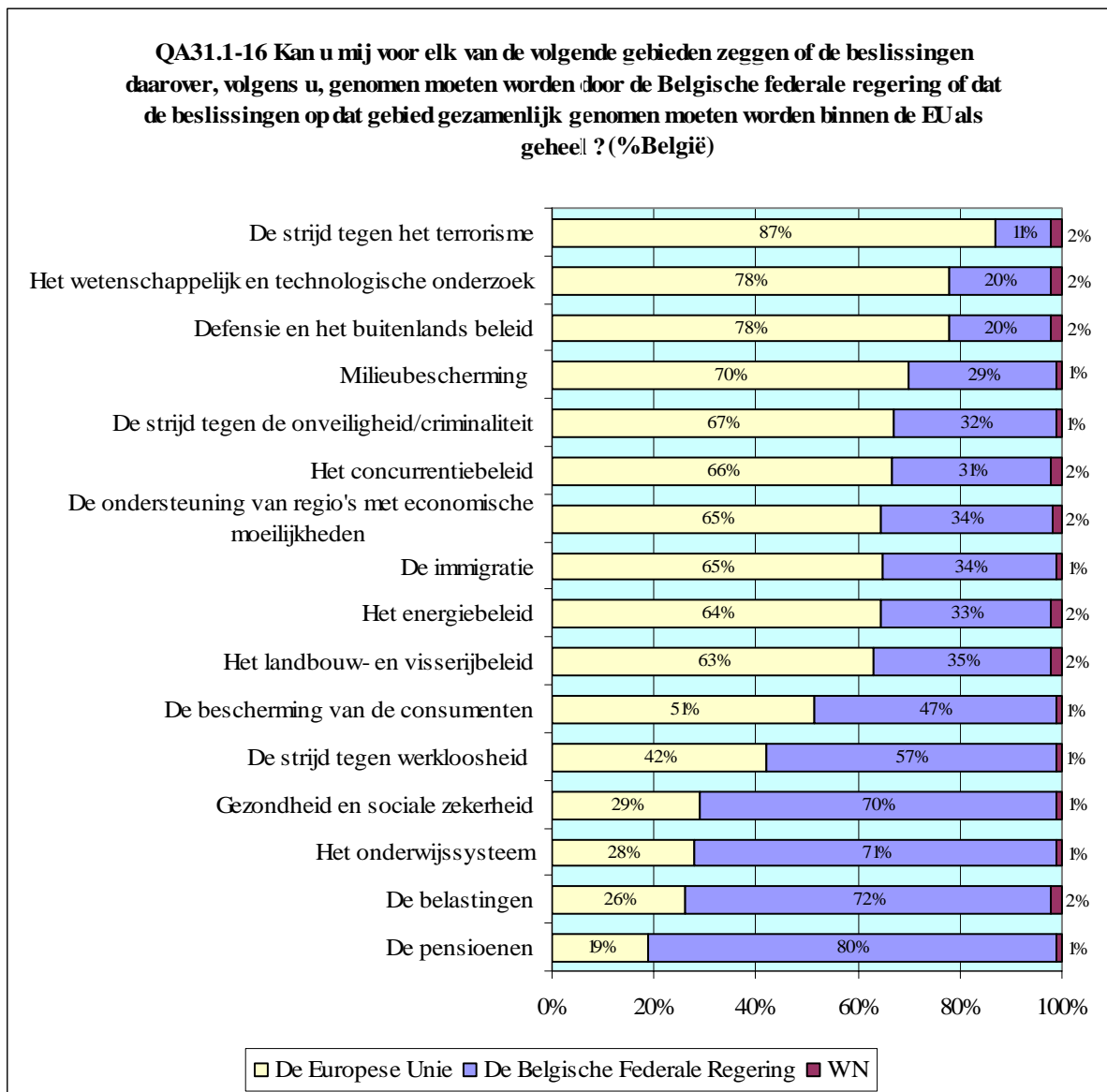

4.3. De uitwisseling van bevoegdheden tussen de nationale regering en de Europese Unie

Als ze ondervraagd worden over de uitwisseling van bevoegdheden tussen de Belgische regering en de Europese Unie, zeggen de Belgen dat de Belgische regering haar beslissingsbevoegdheid moet behouden met betrekking tot de pensioenen (80%), de belastingen (72%), het onderwijssysteem (71%), de gezondheid en de sociale zekerheid (70%) en de strijd tegen de werkloosheid (57%). Zo vinden de Belgen dat de twee grootste problemen van België, de pensioenen en de werkloosheid, eerder tot het bevoegdheidsdomein van de Belgische regering behoren dan tot dat van de Europese Unie.

⁸ QA15.1 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken: « Mijn stem telt in de Europese Unie »?

Omgekeerd vinden de Belgen dat de beslissingen eerder gemeenschappelijk moeten worden genomen binnen de Europese Unie dan door de Belgische overheid als het gaat om: de strijd tegen het terrorisme (87%), het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (78%), defensie en het buitenlands beleid (78%), milieubescherming (70%), de strijd tegen de onveiligheid (67%), het mededingingsbeleid (66%), de ondersteuning van regio's in economische moeilijkheden (65%), immigratie (65%), het energiebeleid (64%), het landbouw- en visserijbeleid (63%) en de bescherming van de consumenten (51%).

5. Conclusie

- In het najaar van 2005 zijn de Belgen tevreden over het leven dat ze leiden (88%), maar ze maken zich zorgen over de werkloosheid (52%) en de pensioenen (30%), de twee grootste problemen waarmee België momenteel geconfronteerd wordt. De laatste zes maanden is de ongerustheid van de Belgen over de pensioenen aanzienlijk toegenomen (+19%).

- De Belgen hebben weer meer belangstelling voor de politiek (+5%), maar ze blijven wantrouwig staan tegenover hun nationale politieke instellingen. Ze hebben meer vertrouwen in de Europese Instellingen, en dan vooral in het Europees Parlement (62%) en de Europese Commissie (61%). Dit vertrouwen, dat hoger is dan het Europees gemiddelde, wordt genuanceerd door een afname van het vertrouwen tijdens de laatste zes maanden (respectievelijk -5 en -6%).

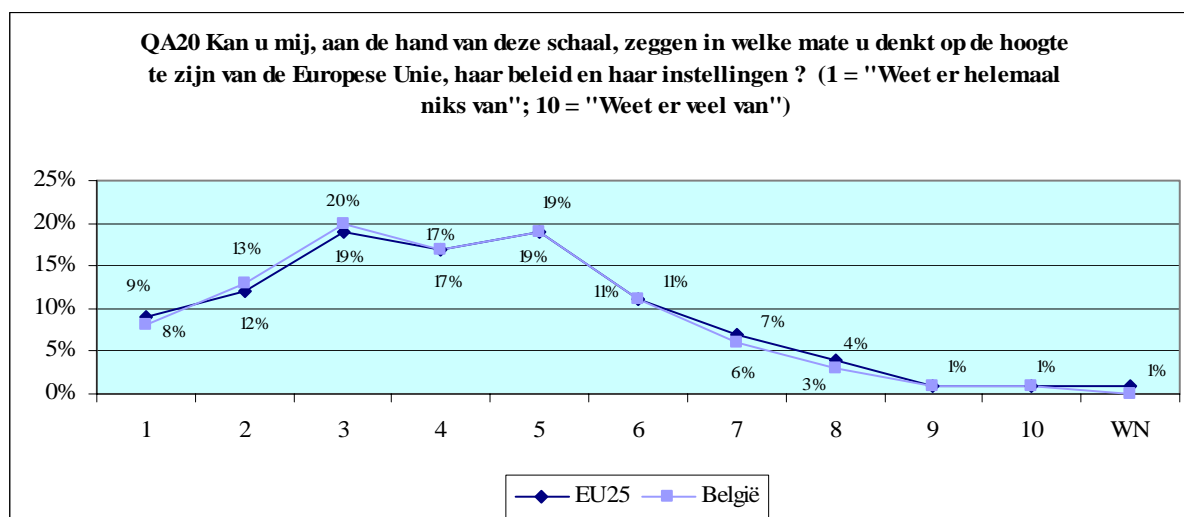
- De Belgen vinden dat de beslissingen gemeenschappelijk zouden moeten worden genomen binnen de Europese Unie als ze betrekking hebben op de strijd tegen het terrorisme (87%), het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (78%), defensie en het buitenlands beleid (78%), milieubescherming (70%), de strijd tegen de onveiligheid (67%), het mededingingsbeleid (66%), de ondersteuning van regio's in economische moeilijkheden (65%), immigratie (65%), het energiebeleid (64%), het landbouw- en visserijbeleid (63%) en de bescherming van de consumenten (51%). Omgekeerd menen de Belgen dat de Belgische regering haar beslissingsbevoegdheid zou moeten behouden met betrekking tot de pensioenen (80%) en de strijd tegen de werkloosheid (57%), de twee grootste problemen waarmee België momenteel geconfronteerd wordt.

Hoofdstuk II. De Europese Unie in de ogen van de Belgen

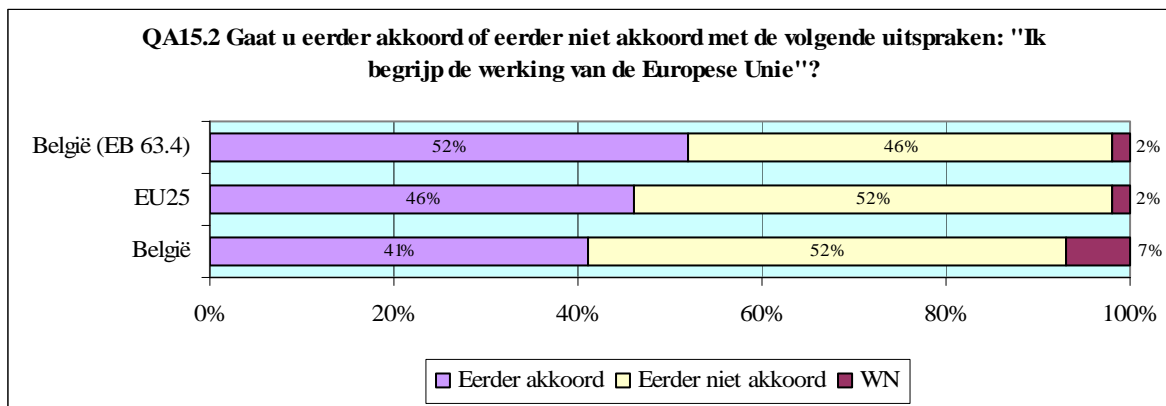
1. Kennis van de Europese Unie, van haar beleid en haar instellingen

1.1. Geraamde kennis en reële kennis

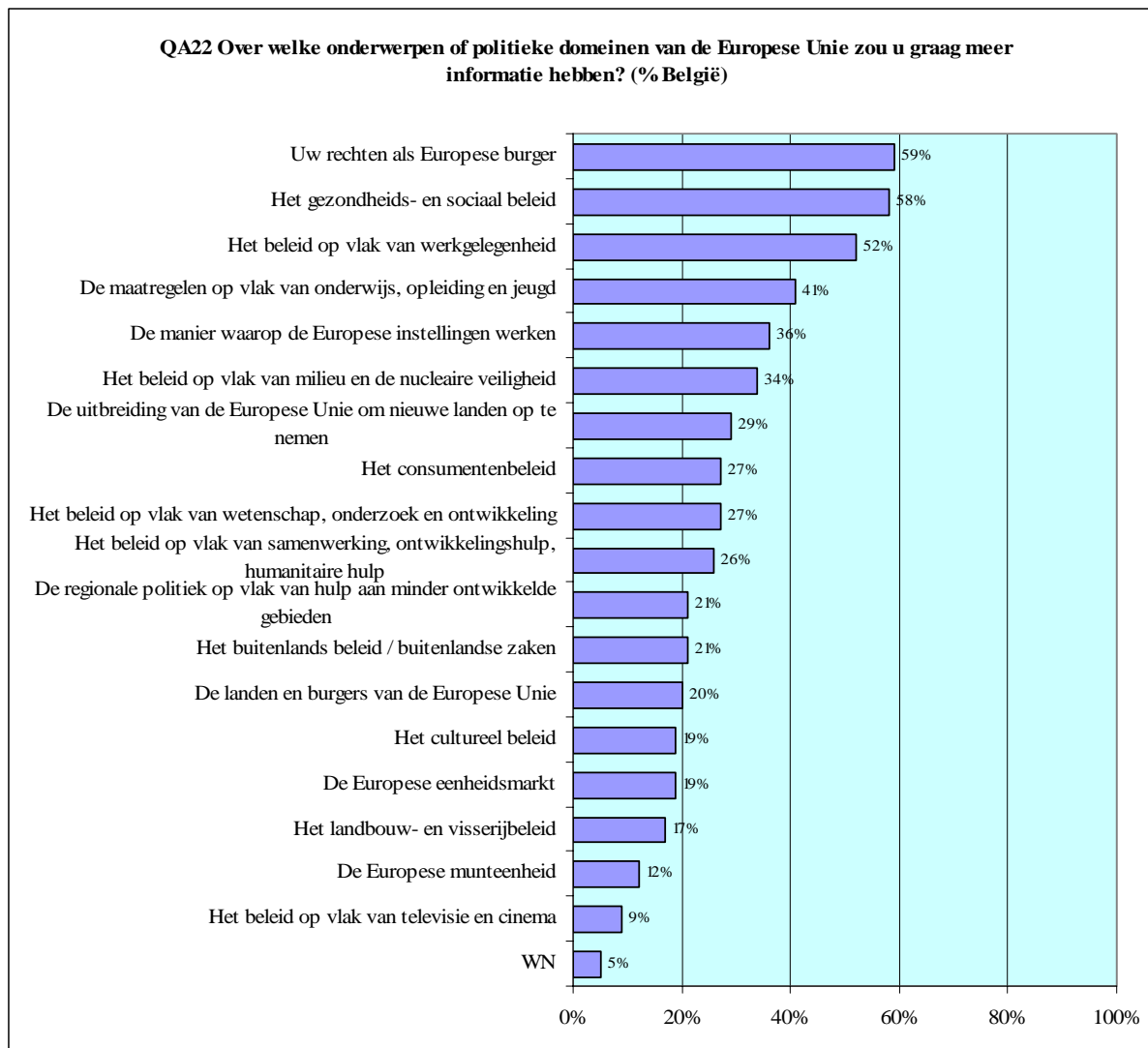
Na te hebben gepolst naar het algemeen klimaat van de publieke opinie in het voorjaar van 2005, wil de vragenlijst van de Eurobarometer 64 bepalen in welke mate de Belgen de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen kennen. De Belgen ramen hun kennis van de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen op 4,1 – op een schaal van 1 « weet er helemaal niks van » tot 10 « weet er veel van ». Deze raming benadert het Europees gemiddelde (4,2) en is de laatste zes maanden weinig veranderd (4,5).

In vergelijking met de resultaten van de vorige golf van de Eurobarometer geeft een toenemend aantal Belgen toe de werking van de Europese Unie niet te begrijpen (52%, hetzij +11%). Op basis van de sociodemografische categorieën klaagt de meerderheid van de 15- tot 24-jarigen (56%), de 25- tot 39-jarigen (53%) en de 55-plussers (55%) over het feit dat ze de werking van de Europese Unie niet begrijpen. Enkel de 40- tot 54-jarigen vinden dat ze de werking goed begrijpen (52%).

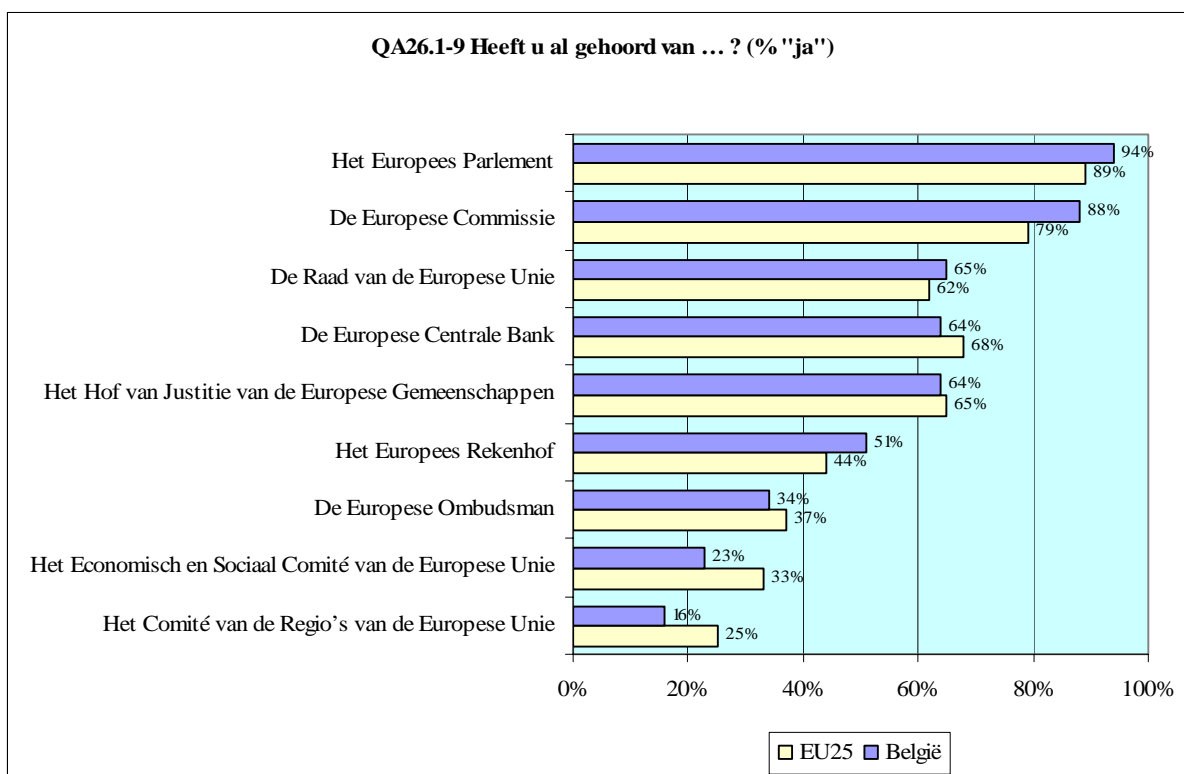

In samenhang met de resultaten van vraag QA15.2 stellen we vast dat de Belgen meer informatie zouden willen over de Europese Unie (54%).⁹ De Belgen zouden meer bepaald meer informatie willen over hun rechten als Europese burgers (59%), het sociaal beleid en het gezondheidsbeleid (58%) en het tewerkstellingsbeleid (52%).

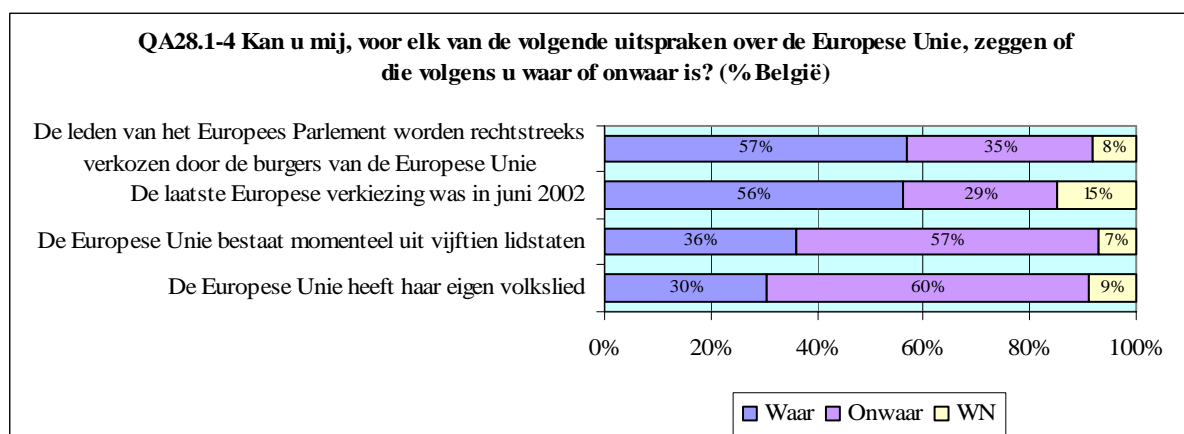

⁹ QA21 Welke van de volgende stellingen past het best bij uw mening? Ik heb er echt nood aan om veel meer te weten over de Europese Unie / Ik zou graag meer informatie hebben over de Europese Unie / Wat mezelf betreft, ben ik tevreden over het niveau van mijn kennis / WN

De Belgen zijn beter vertrouwd met de Europese instellingen dan de burgers van de andere Lidstaten. Een meerderheid van de Belgen zegt immers al te hebben gehoord van het Europees Parlement (94%), de Europese Commissie (88%), de Raad van de Europese Unie (65%), de Europese Centrale Bank (64%) en het Europees Rekenhof (51%). De Belgen zijn daarentegen minder vertrouwd met de Europese ombudsman, het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie en het Comité van de Regio's van de Europese Unie.

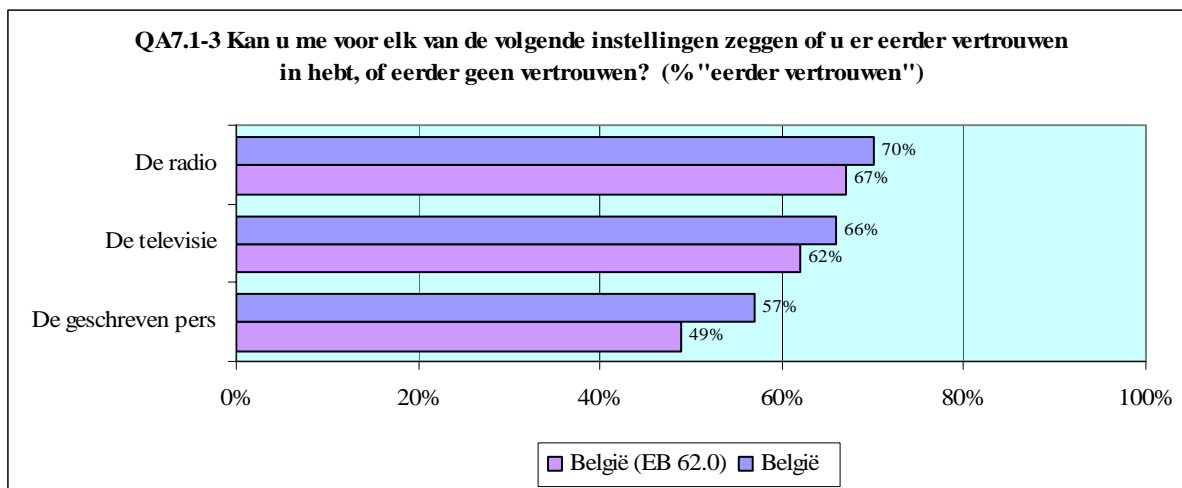

Na de Belgen de kans te hebben geboden om hun kennis van de Europese Unie zelf te beoordelen, wou de Eurobarometer 64 aan de hand van een reeks uitspraken die als waar of onwaar moesten worden aangeduid, bepalen hoe het zit met hun reële kennis van de Europese Unie. Na deze test blijkt dat een meerderheid van de Belgen denkt dat de leden van het Europees Parlement rechtstreeks worden verkozen door de burgers van de Europese Unie (57%) en dat de laatste Europese verkiezingen plaatsvonden in juni 2002 (56%). De Belgen hebben echter de uitspraken dat de Europese Unie haar eigen volkslied heeft (60%) en dat de Europese Unie momenteel bestaat uit vijftien Lidstaten (57%) onwaar verklaard.

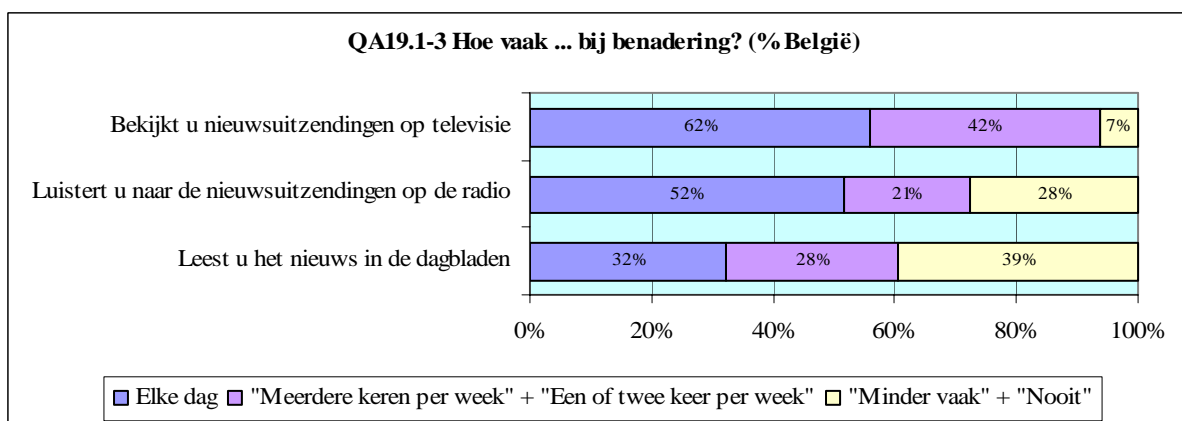

1.2. Informatiebronnen over de Europese Unie

Als ze informatie willen over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen, kijken de Belgen naar televisie (78%), lezen ze dagbladen (50%) of luisteren ze naar de radio (41%).¹⁰ Algemeen gesproken hebben de Belgen meer vertrouwen in deze media dan een jaar geleden: +8% voor de schrijvende pers (57%), +4% voor de televisie (66%), +3% voor de radio (70%).¹¹

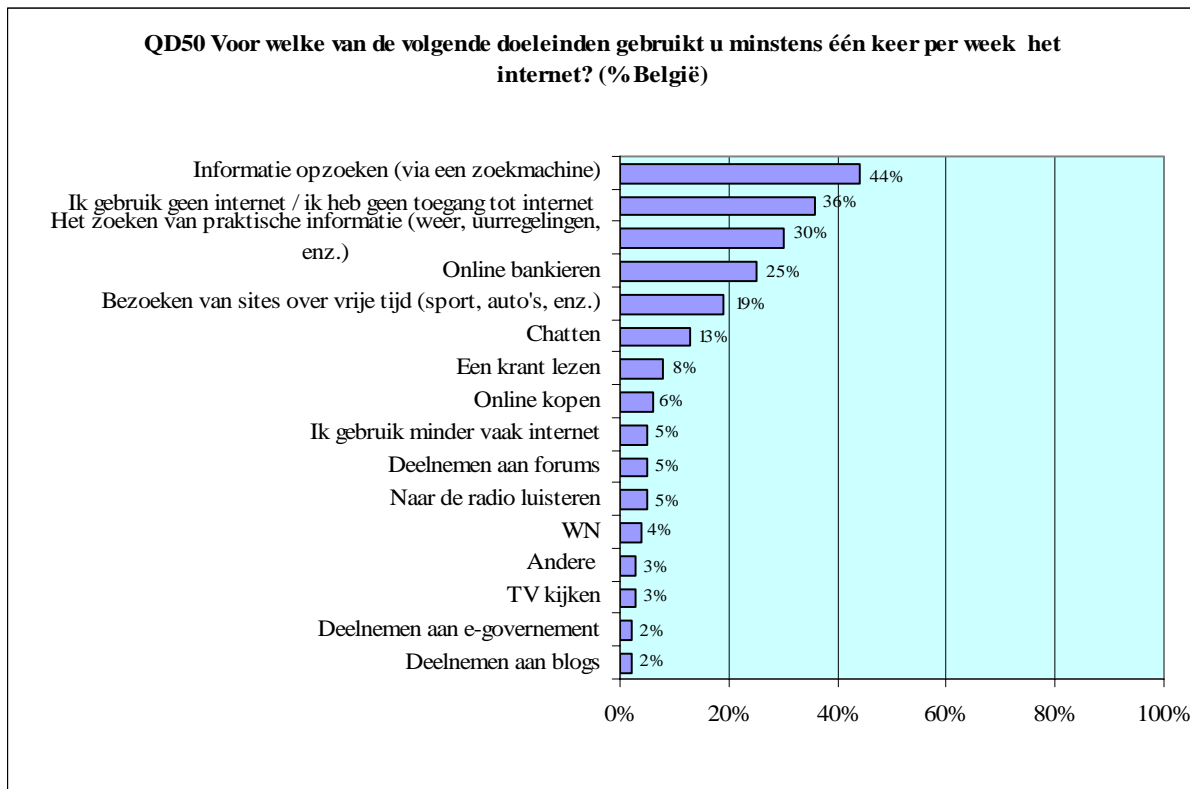
De informatiebron die de Belgen het vaakst gebruiken, is de televisie (62%). 52% van de Belgen luistert ook alle dagen naar de radio, en 32% leest het nieuws in de dagbladen.

¹⁰ QA23 Wanneer u informatie wenst over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen, welke van de volgende informatiebronnen gebruikt u dan? Het bijwonen van conferenties, debatten, vergaderingen / Praat erover met gezinsleden, vrienden, collega's / Dagbladen, kranten / Andere bladen, magazines / Televisie / Radio / Internet / Boeken, brochures, informatiefolders / Telefoon (Informatielijnen, Europe Direct enz.) / Zoekt nooit dergelijke inlichtingen, geen interesse / Andere

¹¹ QA7.1-3 Kan u me voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen? De schrijvende pers / De radio / De televisie

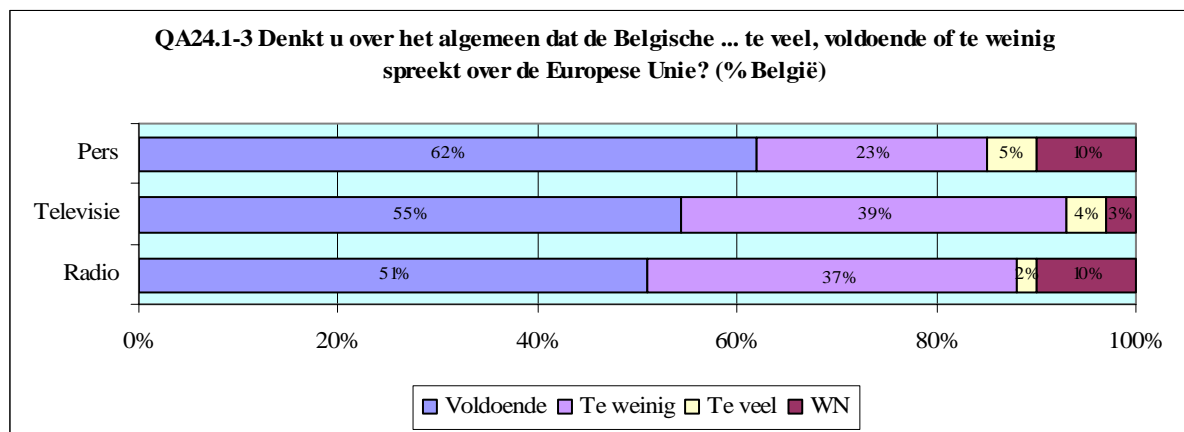
Men kan vaststellen dat 36% van de Belgische respondenten zegt niet gebruik te maken van of geen toegang te hebben tot het Internet en dat 95% van hen zegt gunstig te staan tegenover het feit dat kinderen op school leren hoe de instellingen van de Europese Unie werken.¹²

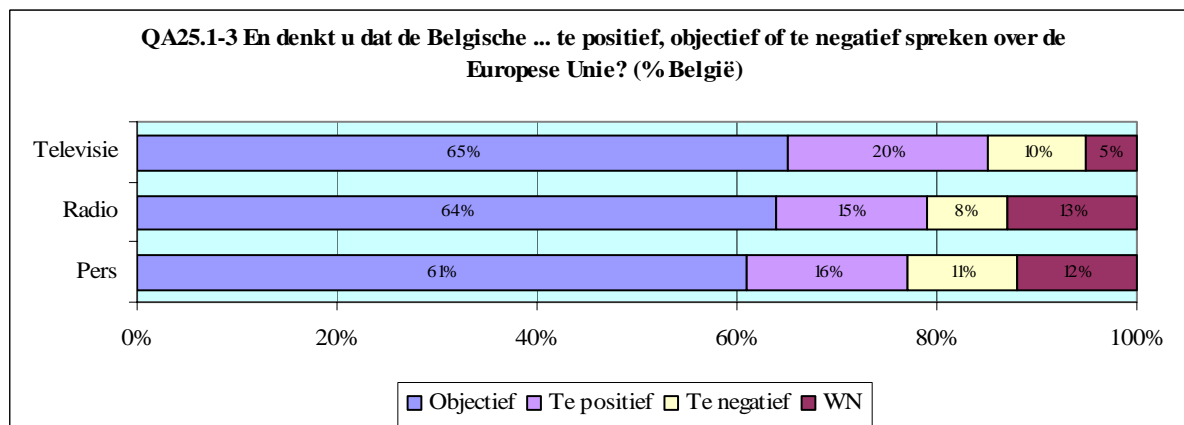
¹² QA32.7 Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent? Kinderen aanleren, op school, hoe de instellingen van de Europese Unie werken

1.3. De plaats van de Europese Unie in de media

Algemeen denken de Belgen dat de Belgische pers (62%), televisie (55%) en radio (51%) voldoende spreken over de Europese Unie.

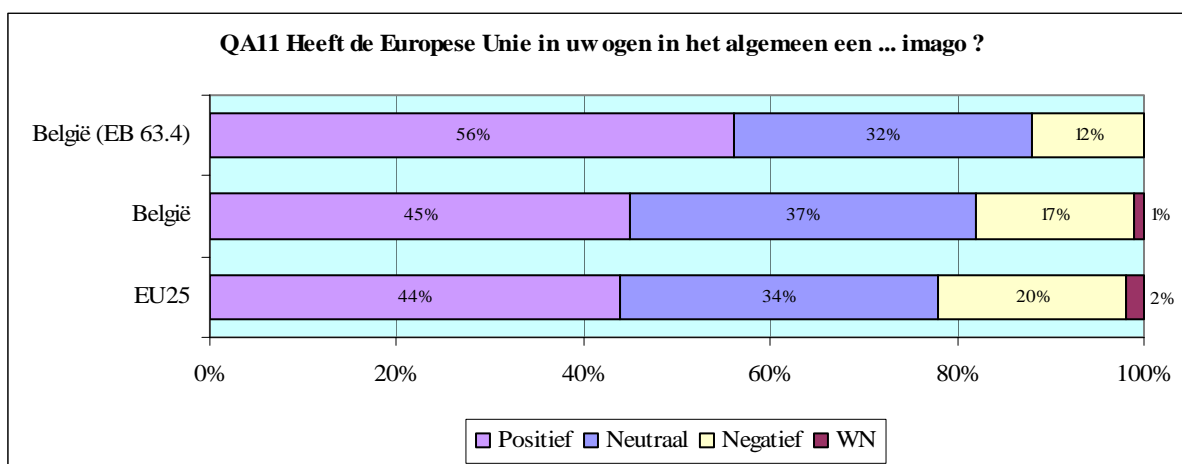
Ze vinden ook dat deze media objectief spreken over de Europese Unie.

2. Imago van de Europese Unie bij de Belgen

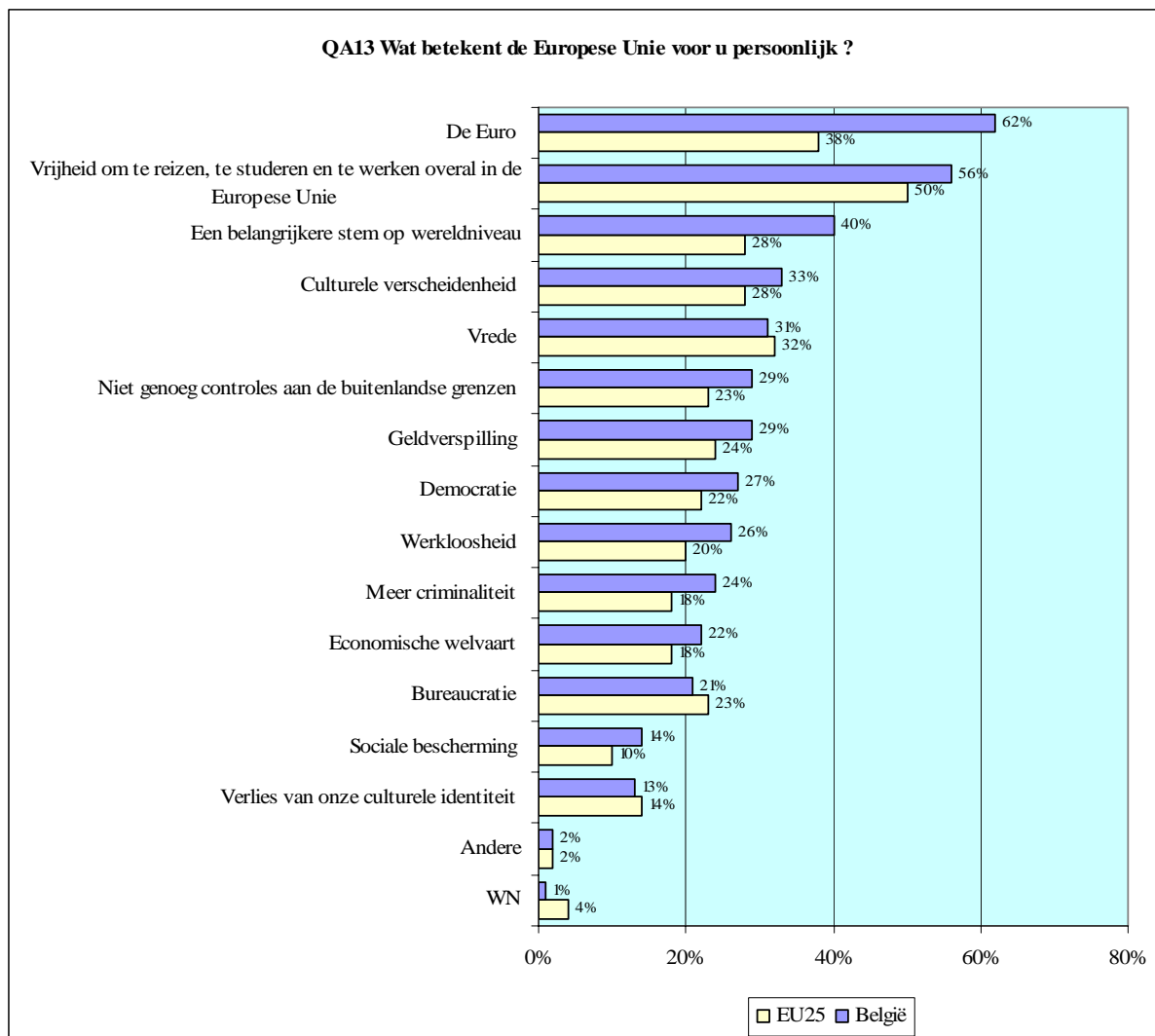
2.1. Wat de Europese Unie vertegenwoordigt voor de Belgen

De perceptie van de Europese Unie door de Belgen is de voorbije zes maanden veranderd (-11%). Terwijl de Europese Unie vroeger een positief beeld oproep bij 56% van de Belgen, geldt dit vandaag slechts nog voor 45% van de Belgen.¹³

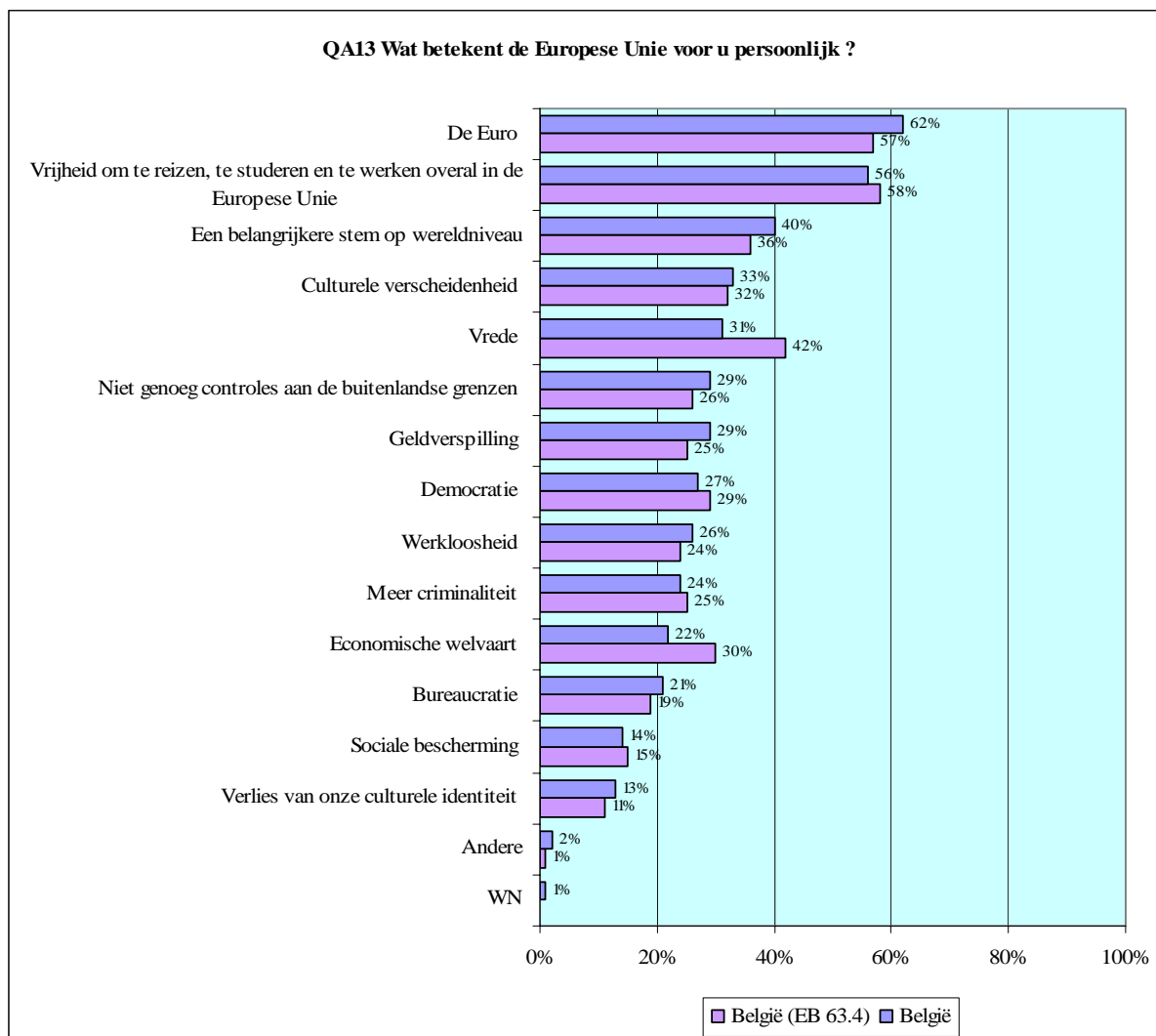

¹³ QA11 Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een ... imago?

Volgens de Belgen vertegenwoordigt de Europese Unie in de eerste plaats de euro (62%) en de vrijheid om te reizen, te studeren en te werken overal in de Europese Unie (56%).

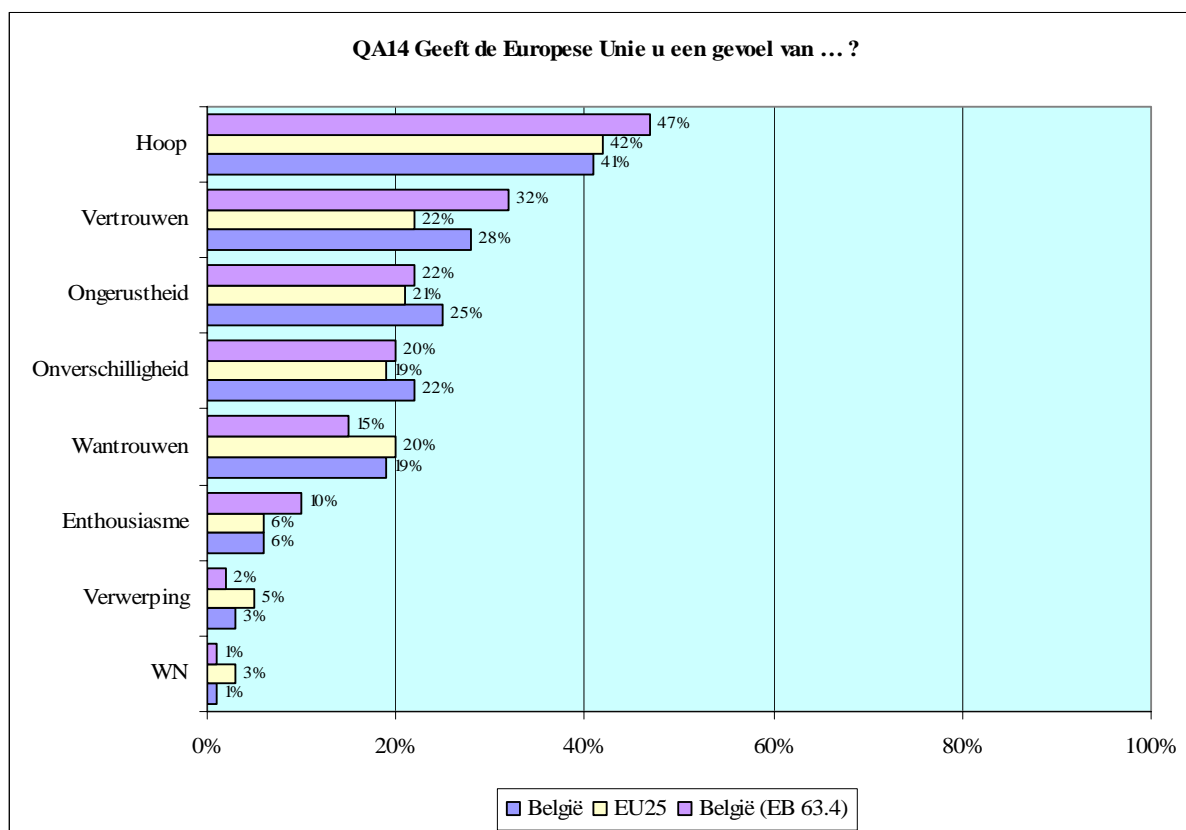

In vergelijking met de vorige golf van de Eurobarometer zijn de Belgen minder geneigd de Europese Unie te beschouwen als een bron van vrede (-11%) en economische welvaart (-8%). Meer Belgen denken daarentegen dat de Europese Unie staat voor de euro (+5%), een belangrijke stem op wereldniveau (+4%), maar ook geldverspilling (+4%) en een gebrek aan controle aan de buitengrenzen (+3%).

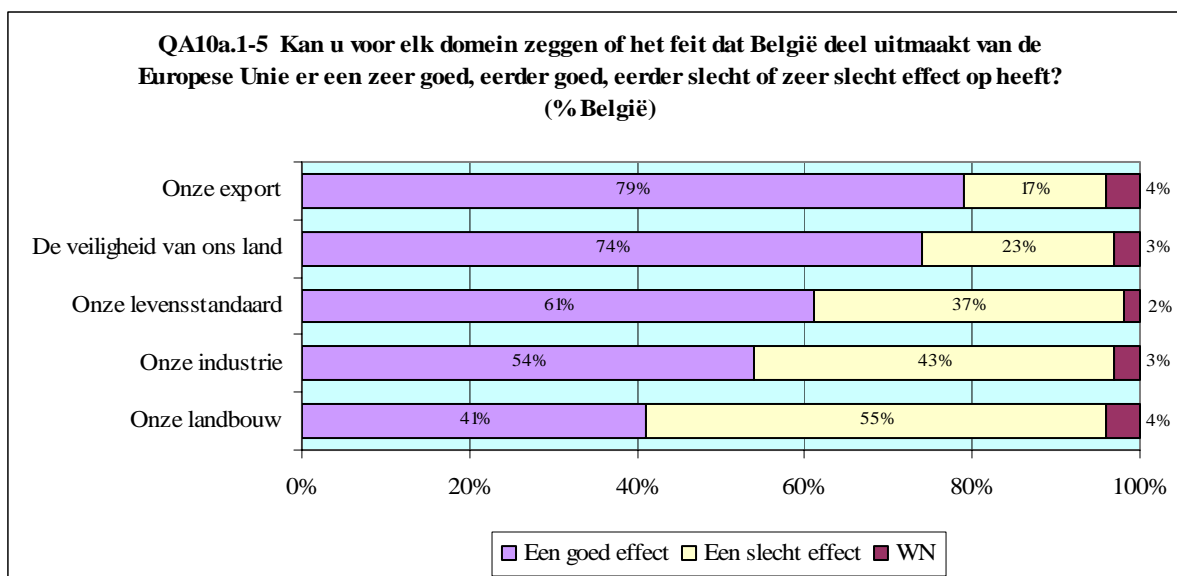
2.2. De gevoelens die de Europese Unie oproept bij de Belgen

De Europese Unie geeft de Belgen in de eerste plaats een gevoel van hoop (47%). In mindere mate roept de Europese Unie bij de Belgen ook een gevoel van vertrouwen (28%), ongerustheid (25%), onverschilligheid (22%) en wantrouwen (19%) op. Sinds de vorige golf van de Eurobarometer hebben de Belgen minder vertrouwen in de Europese Unie (-4%) en zijn ze ongeruster (+3%).

2.3. Voordeel van het feit dat België tot de Europese Unie behoort

In het najaar van 2005 vindt 59% van de Belgen dat het een goede zaak is dat België een Lidstaat van de Europese Unie is.¹⁴ Alles welbeschouwd vinden ze dat België voordeel heeft gehaald uit het lidmaatschap van de Europese Unie (65%),¹⁵ meer bepaald op het vlak van de export (79%), de veiligheid van het land (74%) en hun levensstandaard (61%). Toch zijn de Belgen in vergelijking met vorige zomer minder geneigd het lidmaatschap van de Europese Unie als een gunstige zaak te beschouwen (-8%). Ze menen onder andere dat het lidmaatschap van de Europese Unie een negatieve invloed heeft op de Belgische landbouw.

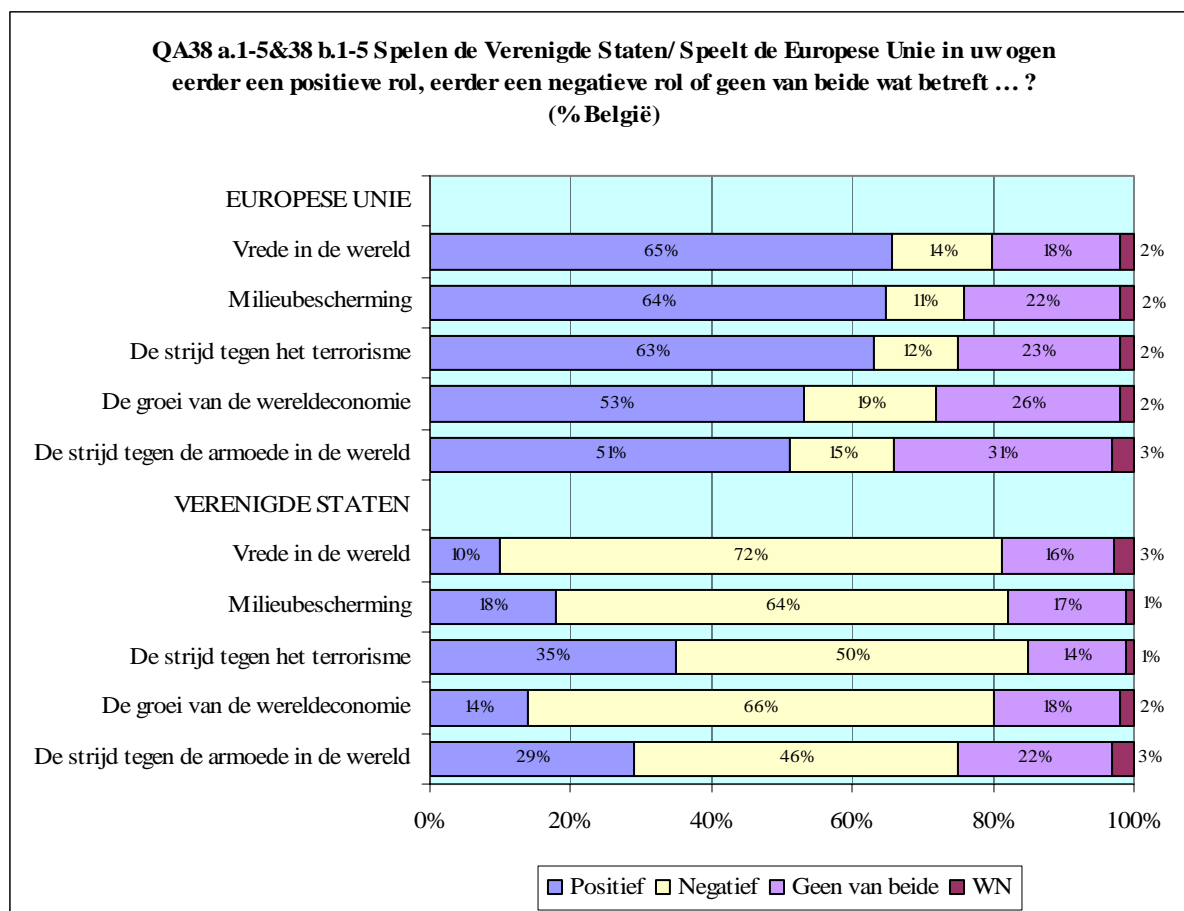
¹⁴ QA8a Denkt u algemeen gesproken dat het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie ...? Een goede zaak is / Een slechte zaak is / Noch een goede noch een slechte zaak is / WN

¹⁵ QA9a Alles welbeschouwd, denkt u dat België wel of geen voordelen gehaald heeft uit zijn lidmaatschap van de Europese Unie?

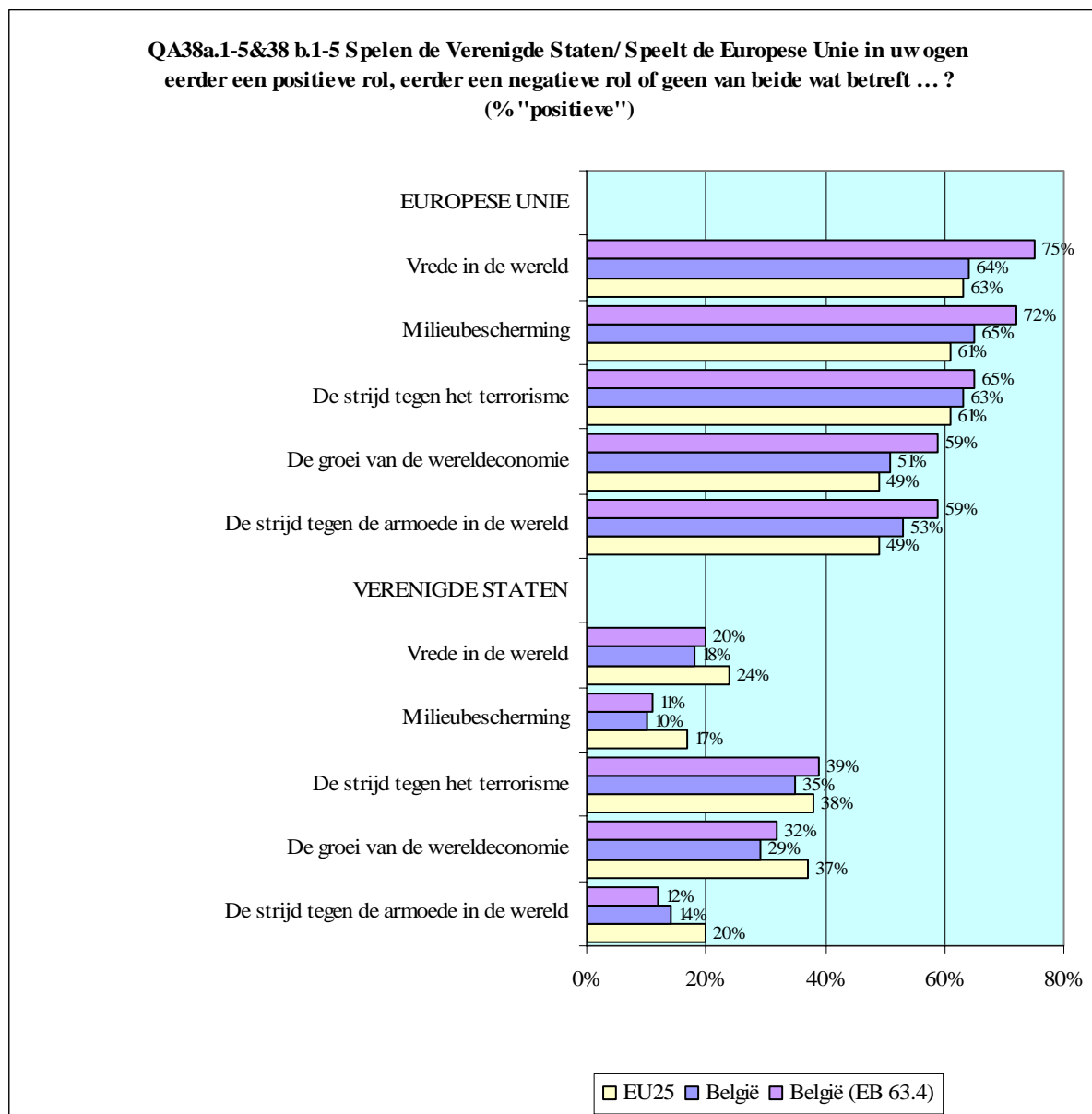
3. Perceptie van de rollen die de Europese Unie speelt

3.1. Rollen van de Europese Unie op internationaal vlak

Volgens een meerderheid van de Belgische respondenten speelt de Europese Unie in verschillende domeinen een positieve rol op internationaal vlak: de bescherming van het milieu (65%), de vrede in de wereld (64%), de strijd tegen het terrorisme (63%), de strijd tegen de armoede in de wereld (53%) en de groei van de wereldeconomie (51%). De Belgen vinden dat de Verenigde Staten een negatieve rol spelen in deze domeinen.

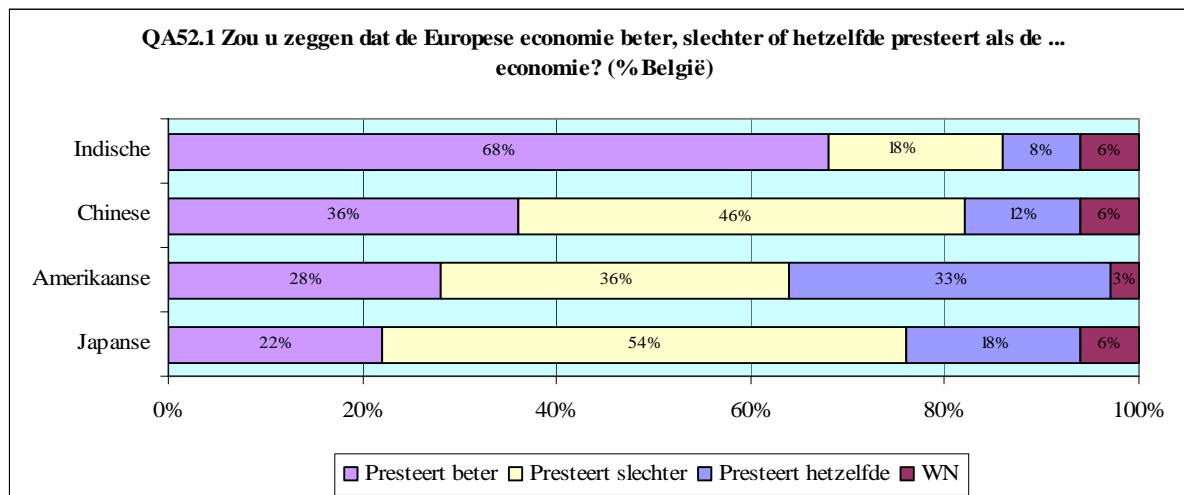

Algemeen gesproken zijn de Belgen positiever over de rol van de Europese Unie op internationaal vlak dan hun Europese medeburgers, maar minder positief dan zes maanden geleden.

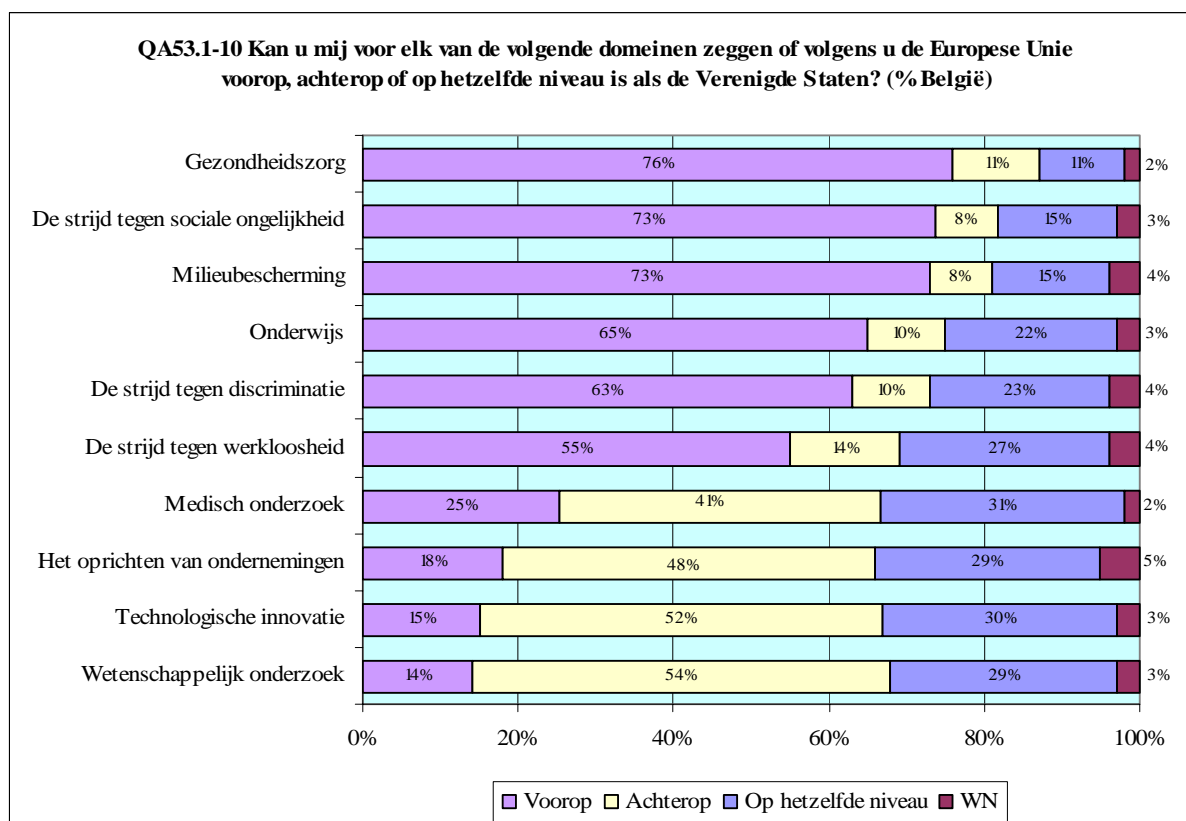

3.2. Perceptie van de prestaties van de Europese economie

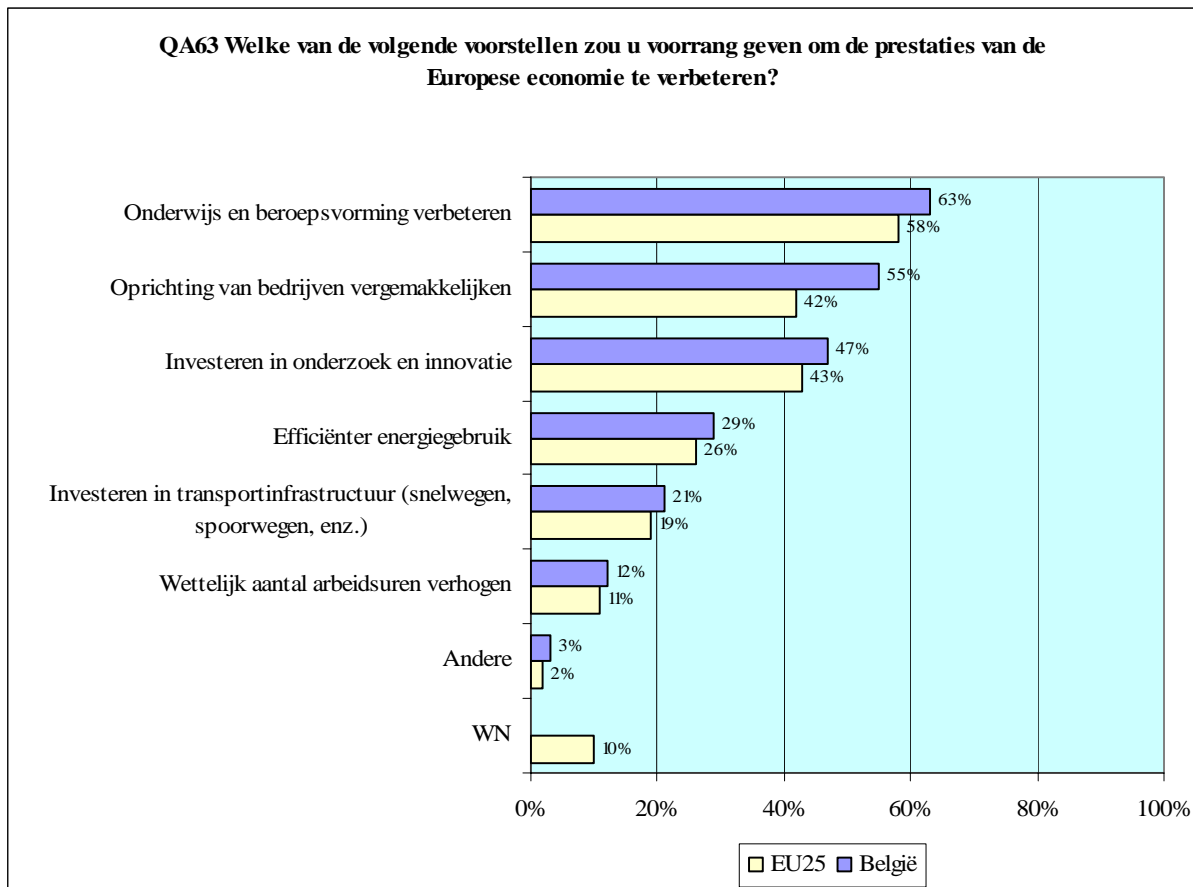
Als antwoord op vraag QA38A.3 zei 51% van de Belgen ervan overtuigd te zijn dat de Europese Unie een positieve bijdrage levert aan de groei van de wereldeconomie. De Belgen houden bovendien staande dat de Europese economie beter presteert dan de Indische economie (68%). Volgens hen zou de Europese economie echter slechter presteren dan de Japanse economie (54%). De meningen van de Belgen omtrent de Chinese en de Amerikaanse economie zijn verdeeld.

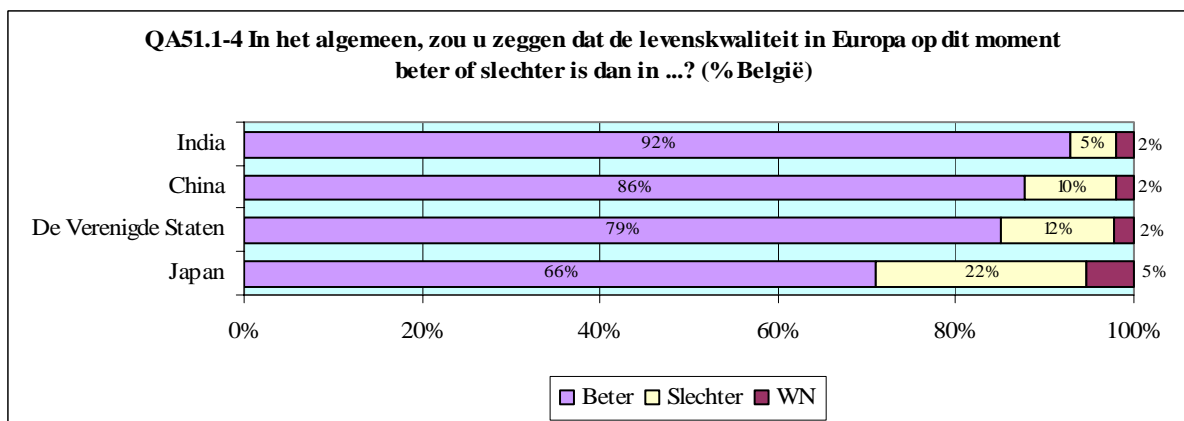
Als ze de respectieve prestaties van de Europese Unie en de Verenigde Staten in een aantal domeinen met elkaar moeten vergelijken, stellen de Belgen dat de Europese Unie achterop is op het vlak van wetenschappelijk onderzoek (54%) en technologische innovatie (52%). De Europese Unie zou echter voorop zijn op het vlak van de gezondheidssystemen (76%), de strijd tegen sociale ongelijkheid (73%), de bescherming van het milieu (73%), het onderwijs (65%), de strijd tegen discriminatie (63%), de strijd tegen werkloosheid (55%) en de strijd tegen werkloosheid (55%).

Om de prestaties van de Europese economie te verbeteren, stellen de Belgen voor om het onderwijs en de beroepsvorming te verbeteren (63%), de oprichting van bedrijven te vergemakkelijken (55%) en te investeren in onderzoek en innovatie (47%).

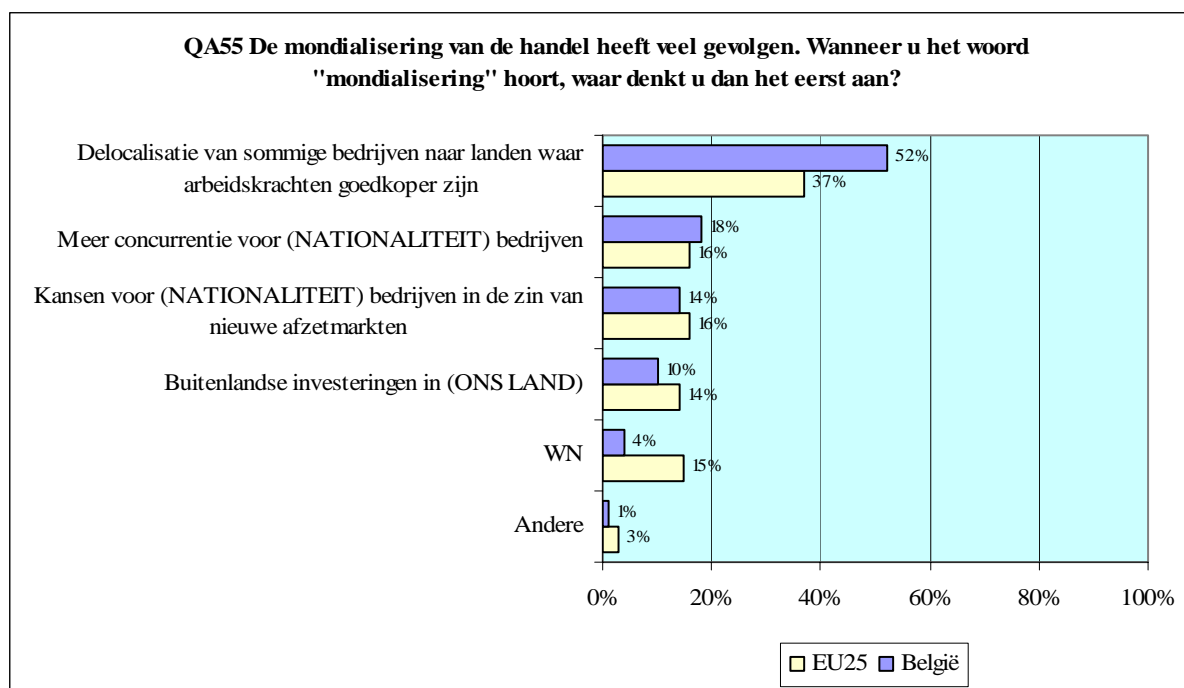
De Belgen betwijfelen dan wel of de prestaties van de Europese economie beter zijn dan die van de andere grote economieën, maar ze zijn er toch van overtuigd dat de levenskwaliteit in Europa op dit moment beter is dan in India (92%), in China (86%), in de Verenigde Staten (79%) en in Japan (66%).

3.3. Gevoelens van de Belgen ten aanzien van de ontwikkeling van de eenheidsmarkt en de mondialisering van de handel

In het najaar van 2005 blijven de Belgen de euro steunen (83%).¹⁶ Ze steunen ook het idee dat de eenheidsmarkt een positief effect heeft (68%), dankzij de grotere concurrentie in een aantal sectoren zoals transport, telecommunicatiediensten, bankdiensten en verzekeringen.¹⁷

Als het thema van de « mondialisering » van de handel wordt besproken, denken de Belgen aan de delocalisatie van sommige bedrijven naar landen waar het leven goedkoper is (52%). Volgens hen is dit een fenomeen dat in de eerste plaats voortvloeit uit de bedoeling van de bedrijven om hun winst te verhogen (75%).¹⁸ Algemeen gesproken betwijfelen de Belgen of de Europese Unie in staat is om hen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van de mondialisering (48%).¹⁹

¹⁶ QA32.1 Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent? Een Europese monetaire eenheid met een eenheidsmunt, de euro

¹⁷ QA54 De eengemaakte markt verhoogde de concurrentie in een aantal domeinen zoals transport, telecommunicatie, financiële diensten en verzekeringen. Zou u in het algemeen zeggen dat dit een ... effect heeft?

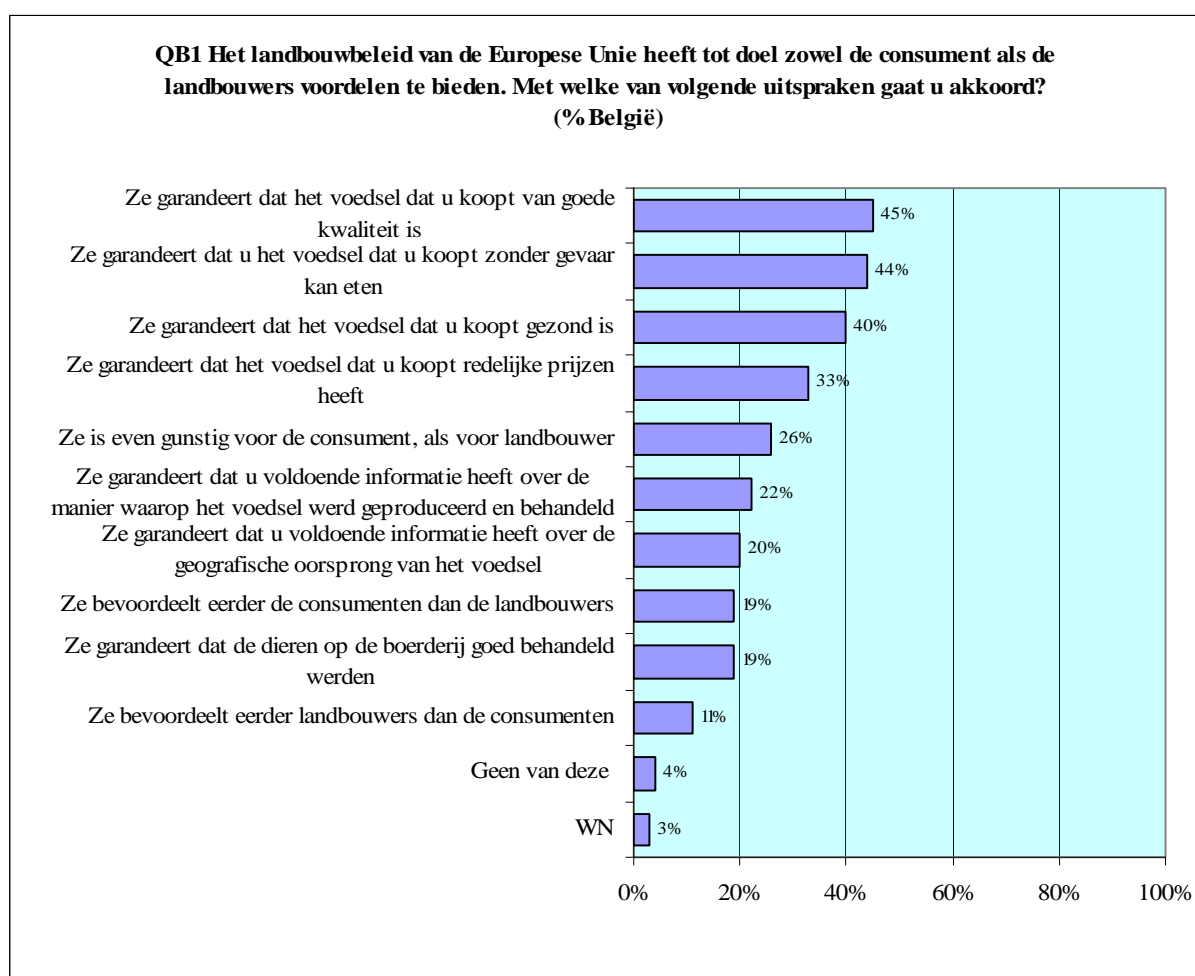
¹⁸ QA57 Welk van de volgende twee standpunten sluit het best aan bij uw eigen mening? In het algemeen, bedrijven die delocaliseren ...? Hebben geen andere keuze als ze een sluiting willen voorkomen / Doen dit om hun winst te verhogen

¹⁹ QA56 In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak: De Europese Unie beschermt ons tegen de negatieve gevolgen van de mondialisering.

4. Beoordeling van het landbouwbeleid van de Europese Unie door de Belgen

4.1. Gevolgen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid

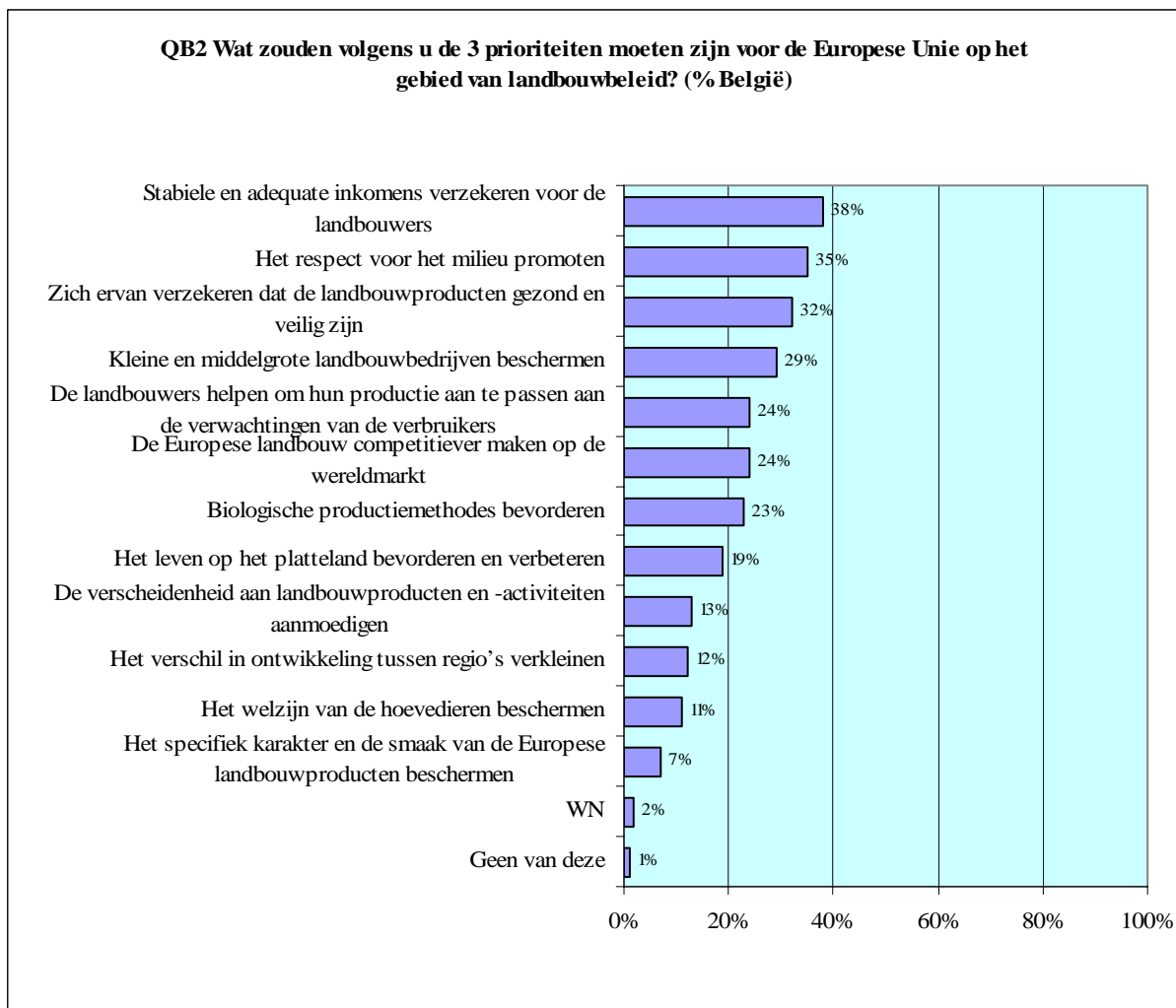
In hun antwoorden op vraag QA10a.4 merkten de Belgen op dat het Belgisch lidmaatschap van de Europese Unie negatieve gevolgen had voor de Belgische landbouw (55%).²⁰ Deze stelling moet genuanceerd worden op basis van de antwoorden op vraag QB1. Als antwoord op deze vraag geven de Belgen immers toe dat het landbouwbeleid van de Europese Unie doeltreffend verzekert dat de gekochte voedingswaren van goede kwaliteit zijn (45%), geschikt zijn voor consumptie (44%) en gezond zijn (40%).

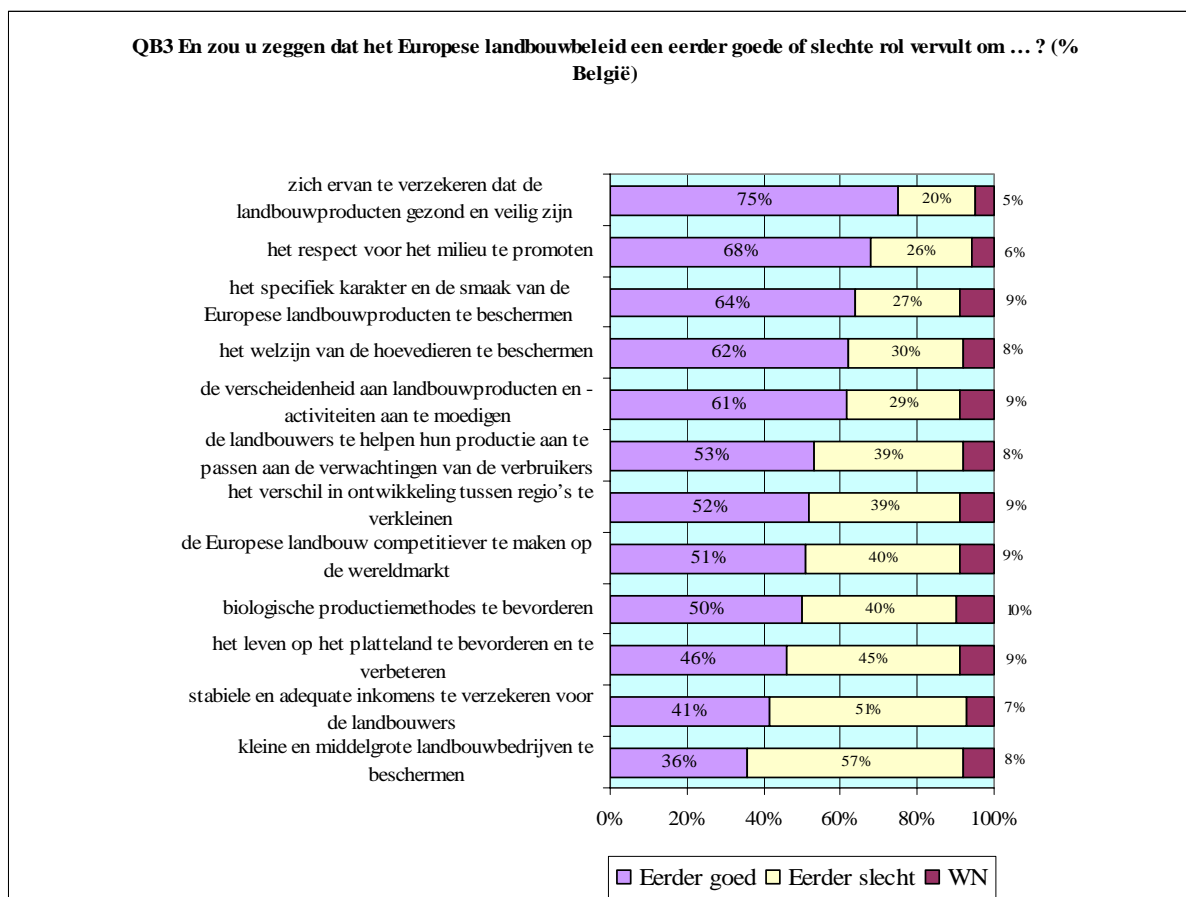
²⁰ QA10a.4 Niet iedereen is het eens over de voordelen en nadelen die er zijn voor België door deel uit te maken van de Europese Unie. Ik ga u enkele domeinen voorlezen, en kan u voor elk domein zeggen of het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie er een zeer goed, eerder goed, eerder slecht of zeer slecht effect op heeft? Onze landbouw

4.2. Definitie van de prioriteiten inzake landbouwbeleid

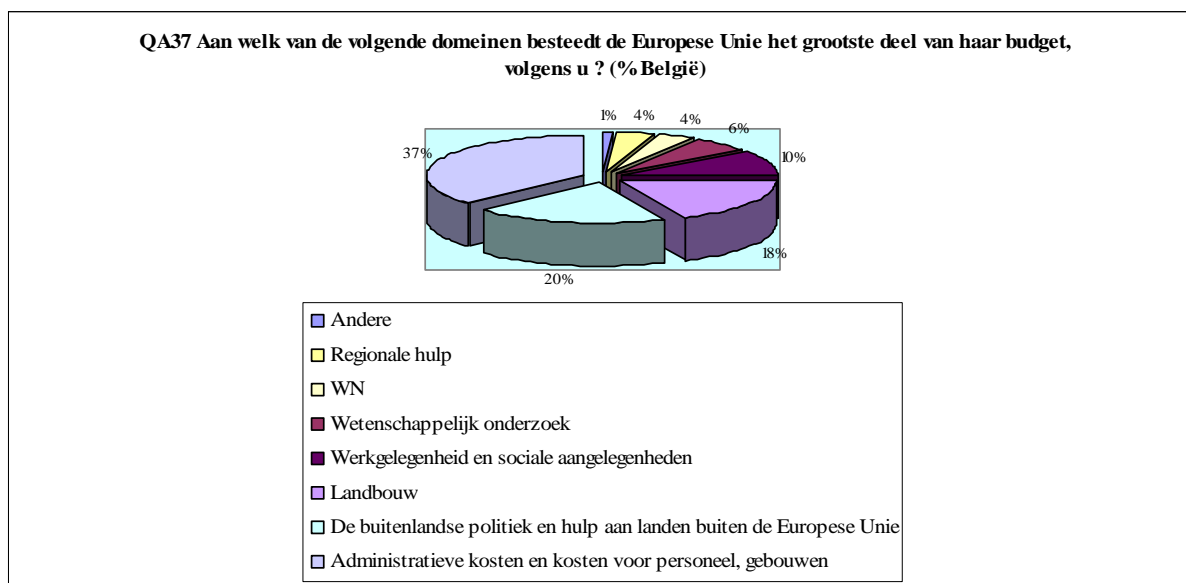
In de toekomst zou de Europese Unie volgens de Belgen op het vlak van het landbouwbeleid de volgende drie prioriteiten moeten nastreven: zorgen voor stabiele en toereikende inkomsten voor de landbouwers (38%), milieuvriendelijkheid bevorderen (35%) en ervoor zorgen dat de landbouwproducten gezond zijn en geen gevaar inhouden (32%).

De Belgen vinden dat het landbouwbeleid van de Europese Unie een goede rol speelt op het vlak van de laatste twee prioriteiten, met name: ervoor zorgen dat de landbouwproducten gezond en zonder gevaar zijn (75%) en de milieuvriendelijkheid bevorderen (68%). Een meerderheid van de Belgen betreurt het evenwel dat het landbouwbeleid van de Europese Unie er niet in slaagt kleine of middelgrote boerderijen te beschermen (57%) en te zorgen voor stabiele en toereikende inkomsten voor de landbouwers (51%).

Volgens de Belgen geeft de Europese Unie het merendeel van haar budget uit aan administratieve kosten en personeelskosten, alsook aan gebouwen (37%), hulp aan landen buiten de Europese Unie (20%) en in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (18%). De Belgen staan positief tegenover het idee dat de Europese Unie steeds minder landbouwproducten subsidieert maar meer middelen uittrekt voor de bescherming en de ontwikkeling van rurale economieën, en voor rechtstreekse steun aan de landbouwers (70%).²¹

²¹ QB4 De Europese Unie subsidieert steeds minder landbouwproducten. Ze trekt wel meer middelen uit voor de bescherming en de ontwikkeling van rurale economieën, en voor rechtstreekse steun aan de landbouwers. Is deze evolutie volgens u ...? Een heel goede zaak / een redelijk goede zaak / een redelijk slechte zaak / een heel slechte zaak / een zaak die noch goed noch slecht is / WN

5. Conclusie

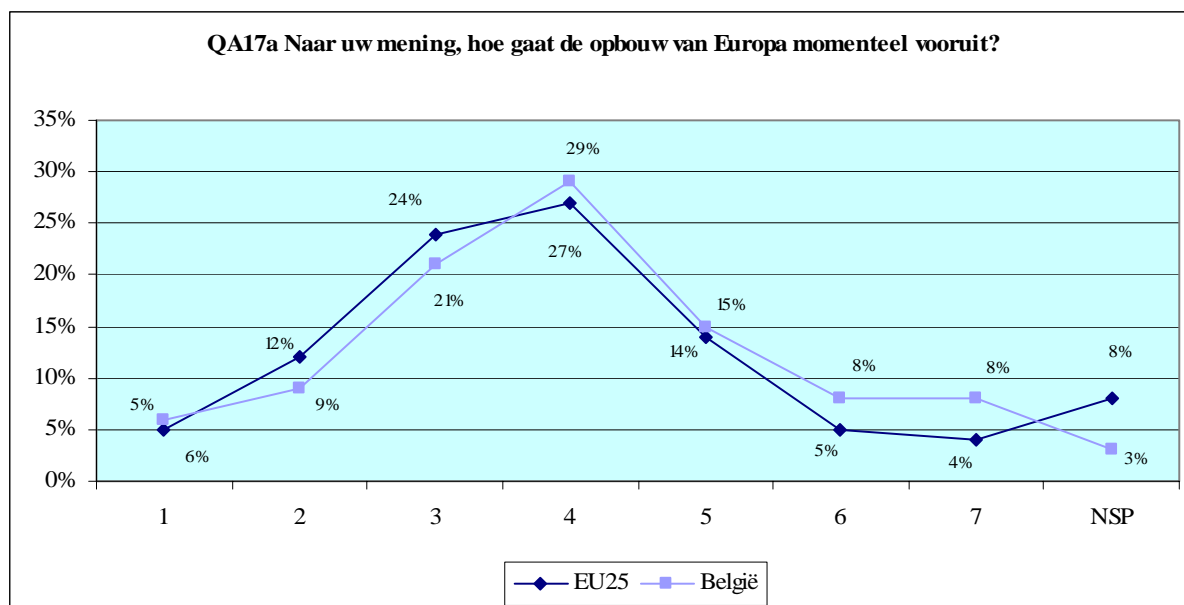
- De Belgen menen over een matige kennis van de Europese Unie te beschikken. Toch geven ze toe de werking van de Europese Unie niet goed te begrijpen (52%). Ze zouden meer informatie willen over de Europese Unie (54%), alsook over hun rechten als Europese burgers (59%), over het sociaal beleid en het gezondheidsbeleid (58%) en over het tewerkstellingsbeleid (52%).
- Als de Belgen informatie willen over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen, dan kijken ze naar televisie (78%), lezen ze dagbladen (50%) of luisteren ze naar de radio (41%). Ze denken dat de Belgische pers (62%), televisie (55%) en radio (51%) voldoende spreken over de Europese Unie. Deze media verspreiden volgens hen objectieve informatie over de Europese Unie.
- Alles welbeschouwd denken de Belgen dat het Lidmaatschap tot de Europese Unie een goede zaak is (59%) en dat België hieruit voordeel heeft gehaald (65%), meer bepaald op het vlak van de export (79%), de veiligheid van het land (74%) en de levensstandaard (61%). Toch zijn de Belgen in vergelijking met vorige zomer minder geneigd om het lidmaatschap van de Europese Unie als een gunstige zaak te beschouwen (-8%).
- In de ogen van de Belgen speelt de Europese Unie in verschillende domeinen een positieve rol op internationaal vlak: de bescherming van het milieu (65%), de vrede in de wereld (64%), de strijd tegen het terrorisme (63%), de strijd tegen de armoede in de wereld (53%) en de groei van de wereldeconomie (51%).
- Als het thema van de « mondialisering » van de handel wordt besproken, denken de Belgen aan de delocalisatie van sommige bedrijven naar landen waar het leven goedkoper is (52%). Volgens hen verhuizen de bedrijven voornamelijk om hun winst te verhogen (75%). Algemeen gesproken betwijfelen ze of de Europese Unie in staat is om hen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van de mondialisering.
- De Belgen vinden dat het landbouwbeleid van de Europese Unie momenteel zijn rol goed vervult als het gaat om de garantie dat de landbouwproducten gezond en zonder gevaar zijn (75%) en om de bevordering van de milieuvriendelijkheid (68%), maar ze vinden dat dit beleid er niet in slaagt de landbouwers stabiele en toereikende inkomsten te verzekeren (51%).

Hoofdstuk III. De Belgen ten opzichte van het Europees integratieproces

1. Verlangens en angsten met betrekking tot de opbouw van Europa

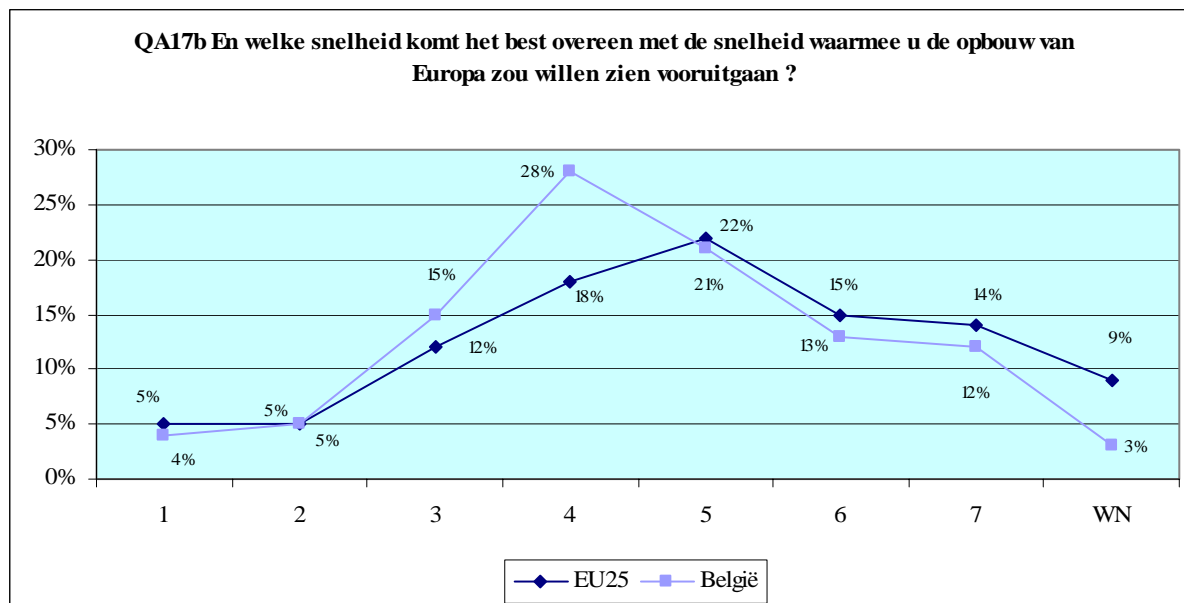
1.1. Snelheid van de opbouw van Europa

Als men vraagt om de huidige snelheid van de opbouw van Europa te evalueren op een schaal van 1 tot 7, kennen de Belgen een gemiddelde score toe van 4. De score van hun Europese medeburgers is iets lager, met name 3,7.

1.2. Gewenste evolutie

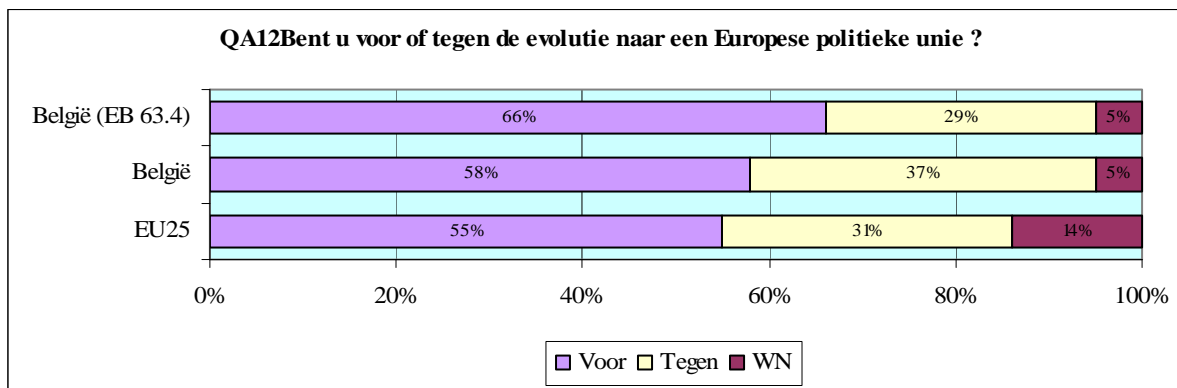
De Belgen zouden graag hebben dat deze snelheid hoger is, met name ongeveer 4,5 op een schaal van 1 tot 7. Sinds vorige zomer zijn de verlangens van de Belgen met betrekking tot de snelheid van de opbouw van Europa weinig veranderd (4,6). Ter vergelijking: op het niveau van de Unie is de gemiddelde score van de respondenten voor de gewenste snelheid van de opbouw van Europa 4,7. Op gewestelijk niveau kennen de Walen aan de gewenste snelheid voor de opbouw van Europa een score van 5 toe. De Vlamingen en de Brusselaars kennen een score van 4 toe aan deze snelheid.

De Belgen willen dan wel dat de opbouw van Europa sneller evolueert, maar ze zijn er tegen dat de opbouw in sommige landen sneller zou evolueren dan in andere (56%).²²

²² QA32.6 Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent? Dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep van landen hoger ligt dan in de andere landen

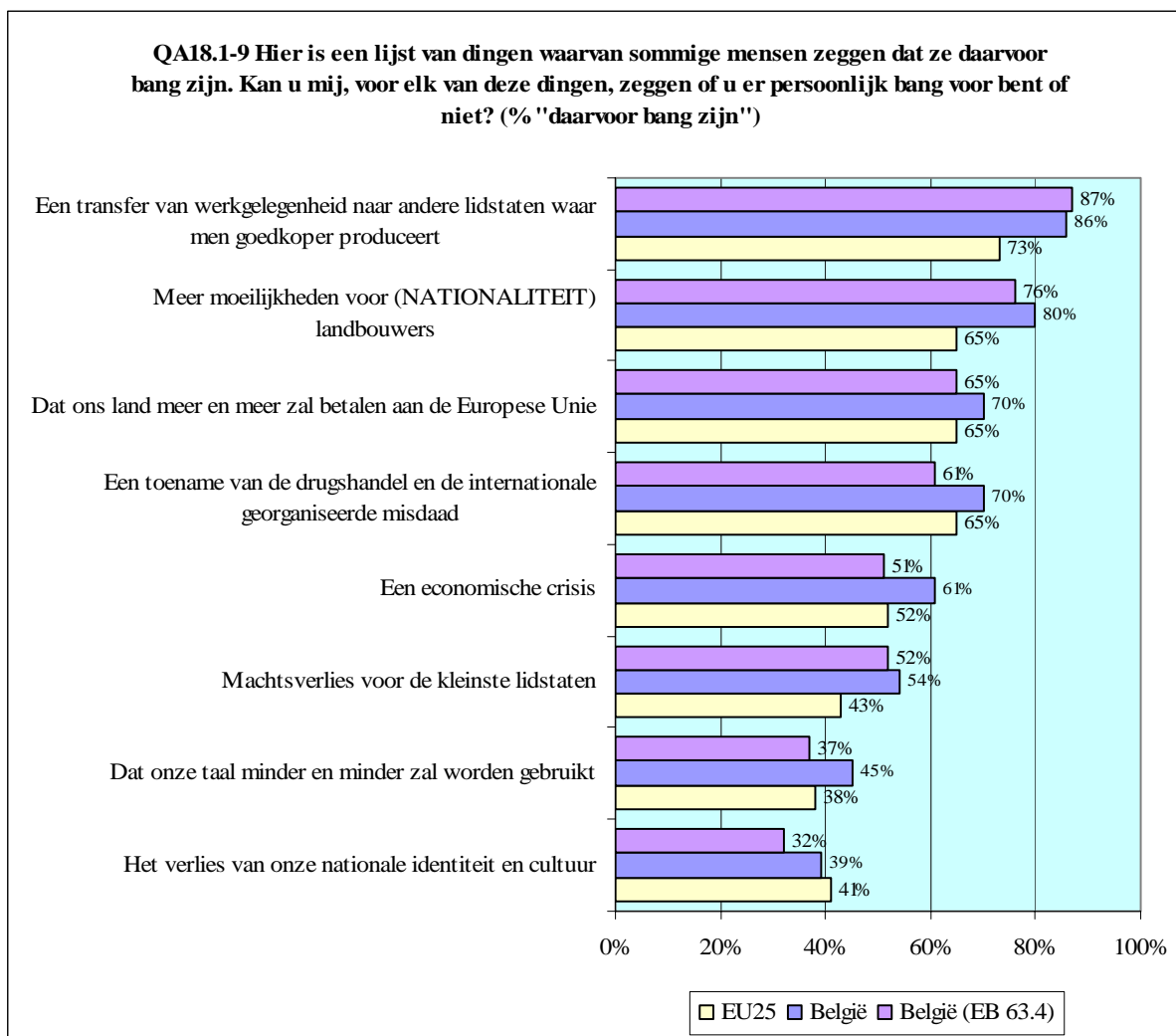
Meer concreet zegt 58% van de Belgen voorstander te zijn van een evolutie naar een Europese politieke unie. Dit percentage is vergelijkbaar met het percentage dat werd opgetekend tijdens de vorige golf van de Eurobarometer, en hoger dan het Europees gemiddelde (55%). Op gewestelijk niveau zijn de Brusselaars (72%) een grotere voorstander van een dergelijke evolutie dan de Vlamingen (58%) en de Walen (55%).

1.3. Angsten met betrekking tot de opbouw van Europa

De opbouw van Europa houdt voor de Belgische bevolking ook een aantal angsten in. In dalende volgorde van belangrijkheid citeren de respondenten: de transfer van werkgelegenheid naar andere Lidstaten waar men goedkoper produceert (86%), meer moeilijkheden voor de landbouwers (80%), een grotere bijdrage aan het budget (70%), een toename van de drugshandel en de internationale georganiseerde misdaad (70%), een economische crisis (61%) en een machtsverlies voor de kleinste Lidstaten (54%).

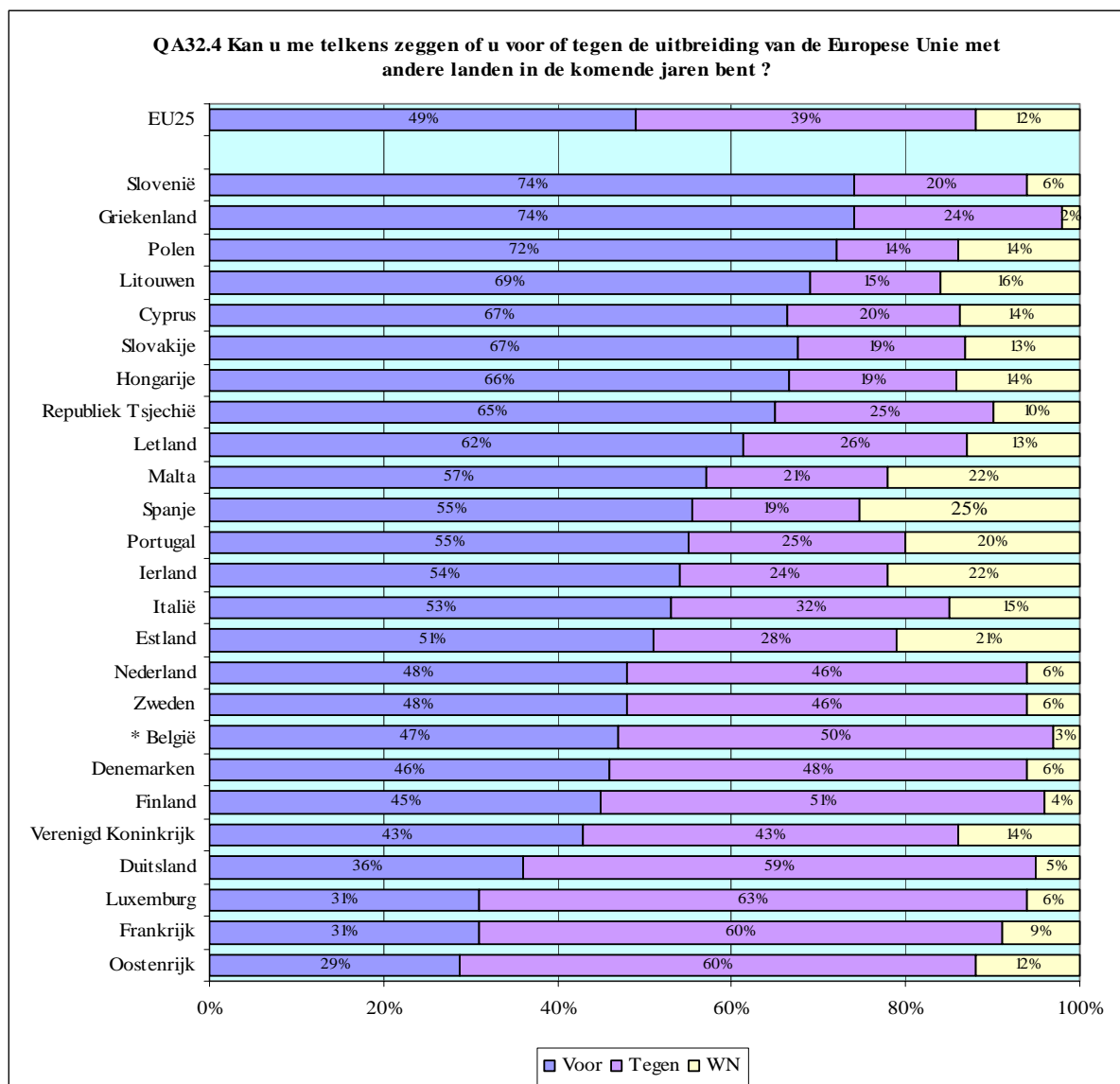
Sinds de zomer van 2005 vrezen meer Belgen voor een economische crisis (+10%), een toename van de drugshandel en de internationale georganiseerde misdaad (+9%), een afname van het gebruik van de nationale talen (+8%), een verlies van onze nationale identiteit en cultuur (+7%), een stijging van de Belgische bijdrage aan het budget van de Europese Unie (+5%) en meer moeilijkheden voor de landbouwers (+4%).

2. Houdingen van de Belgen ten opzichte van een nieuwe uitbreiding

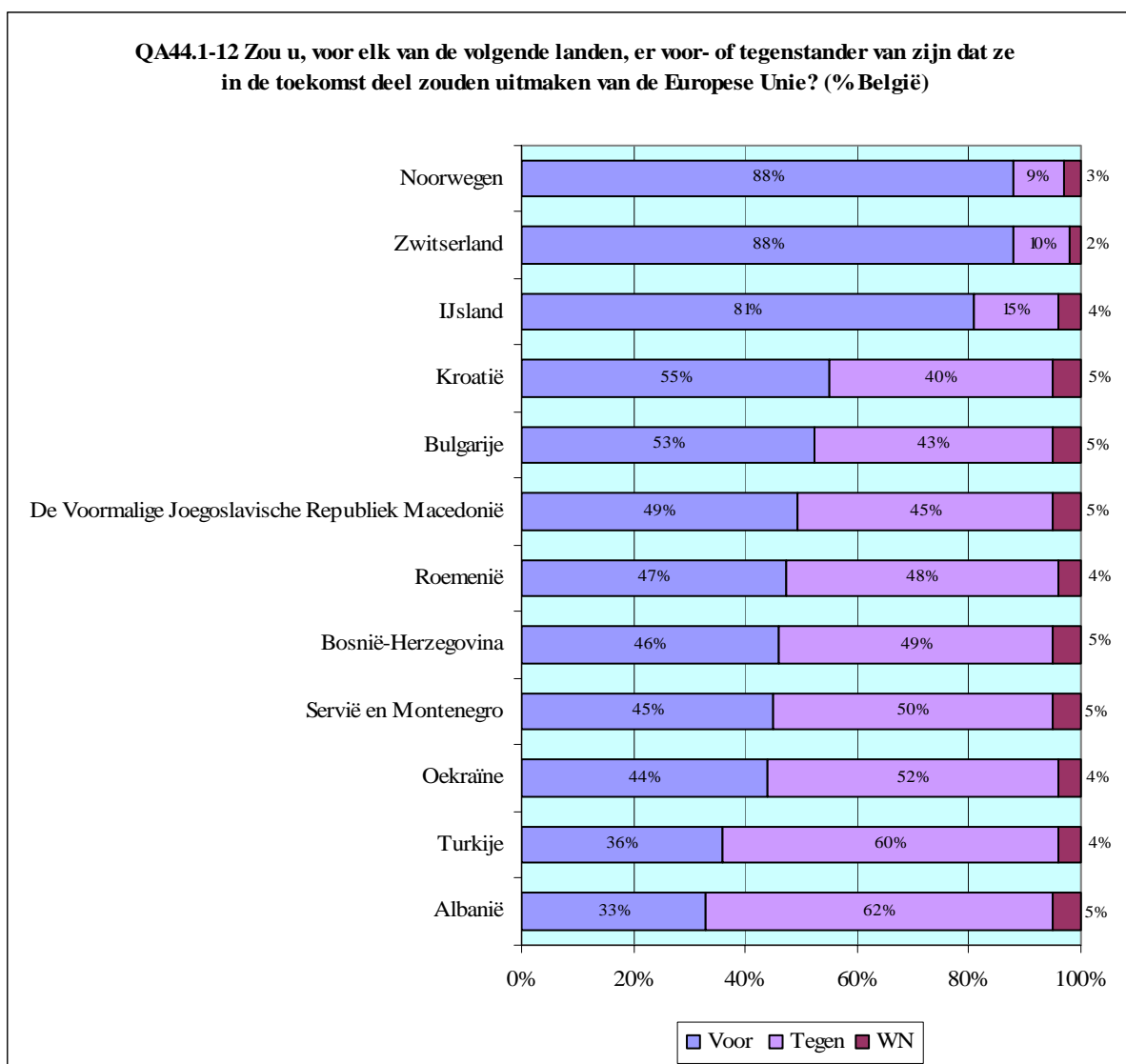
2.1. Algemene houding

Bij golf 63.4 van de Eurobarometer zei 50% van de Belgen voorstander te zijn van een uitbreiding van de Europese Unie met andere landen in de komende jaren, terwijl 47% daar tegenstander van was. Momenteel is 50% van de Belgen tegen een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie, en 47% voor. Op Europese schaal lijken de Belgen sterker gekant tegen een nieuwe uitbreiding dan hun Europese medeburgers (+11%).

2.2. Opinions met betrekking tot de aansluiting van Turkije bij de Europese Unie

Als men vraagt hoe ze tegenover de eventuele toetreding van een reeks landen tot de Europese Unie staan, zeggen de Belgen dat ze voorstander zijn van de toetreding van Noorwegen (88%), Zwitserland (88%), IJsland (81%), Kroatië (55%) en Bulgarije (53%). Ze zijn daarentegen tegen het idee dat Albanië (62%), Turkije (60%), Oekraïne (52%) en Servië en Montenegro (50%) in de toekomst deel zouden uitmaken van de Europese Unie. De Belgen zijn verdeelder met betrekking tot de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Roemenië en Bosnië-Herzegovina.

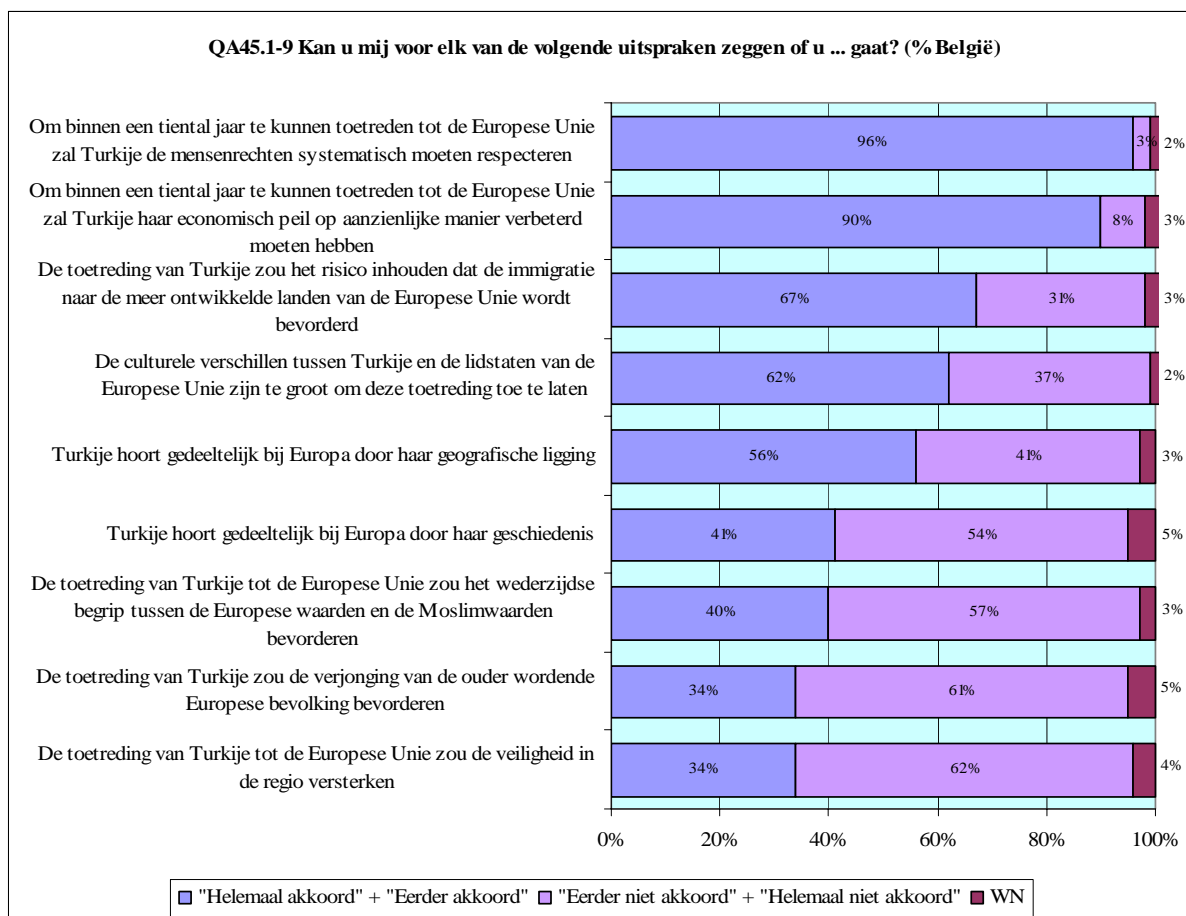

De houding van de Belgen ten aanzien van een eventuele toetreding van Turkije tot de Europese Unie is coherent gebleven met de resultaten van de vorige golf van de Eurobarometer. In die periode verwierp 61% van de Belgen het idee van de Turkse toetreding, terwijl 36% dit idee steunde.

Op de vraag welke toetredingsvoorwaarden moeten worden opgelegd aan Turkije, antwoorden de meeste Belgen dat Turkije de mensenrechten systematisch zal moeten respecteren (95%) en haar economisch peil aanzienlijk zal moeten verbeteren (90%).

De Belgen vrezen dat de toetreding van Turkije de immigratie naar de meer ontwikkelde landen van de Europese Unie zou bevorderen (67%). Bovendien vinden ze dat de culturele verschillen tussen Turkije en de Lidstaten van de Europese Unie te groot zijn om deze toetreding mogelijk te maken (62%). Ze erkennen dat Turkije door haar geografische ligging deel uitmaakt van Europa (56%), maar ze vinden dat Turkije door haar geschiedenis niet tot Europa behoort (54%).

Tot slot verwerpen de Belgen de argumenten dat de toetreding van Turkije tot de Europese Unie de veiligheid in de regio zou bevorderen (62%), de verjonging van de ouder wordende Europese bevolking zou bevorderen (61%) en het wederzijds begrip tussen de Europese waarden en de moslimwaarden zou bevorderen (57%).

Algemeen gesproken denken de Belgen niet dat de komst van immigranten het probleem van de vergrijzing van de Europese bevolking doeltreffend kan oplossen (62%).²³ Ze vinden trouwens dat er geen immigranten nodig zijn om in bepaalde sectoren van onze economie te werken (54%).²⁴

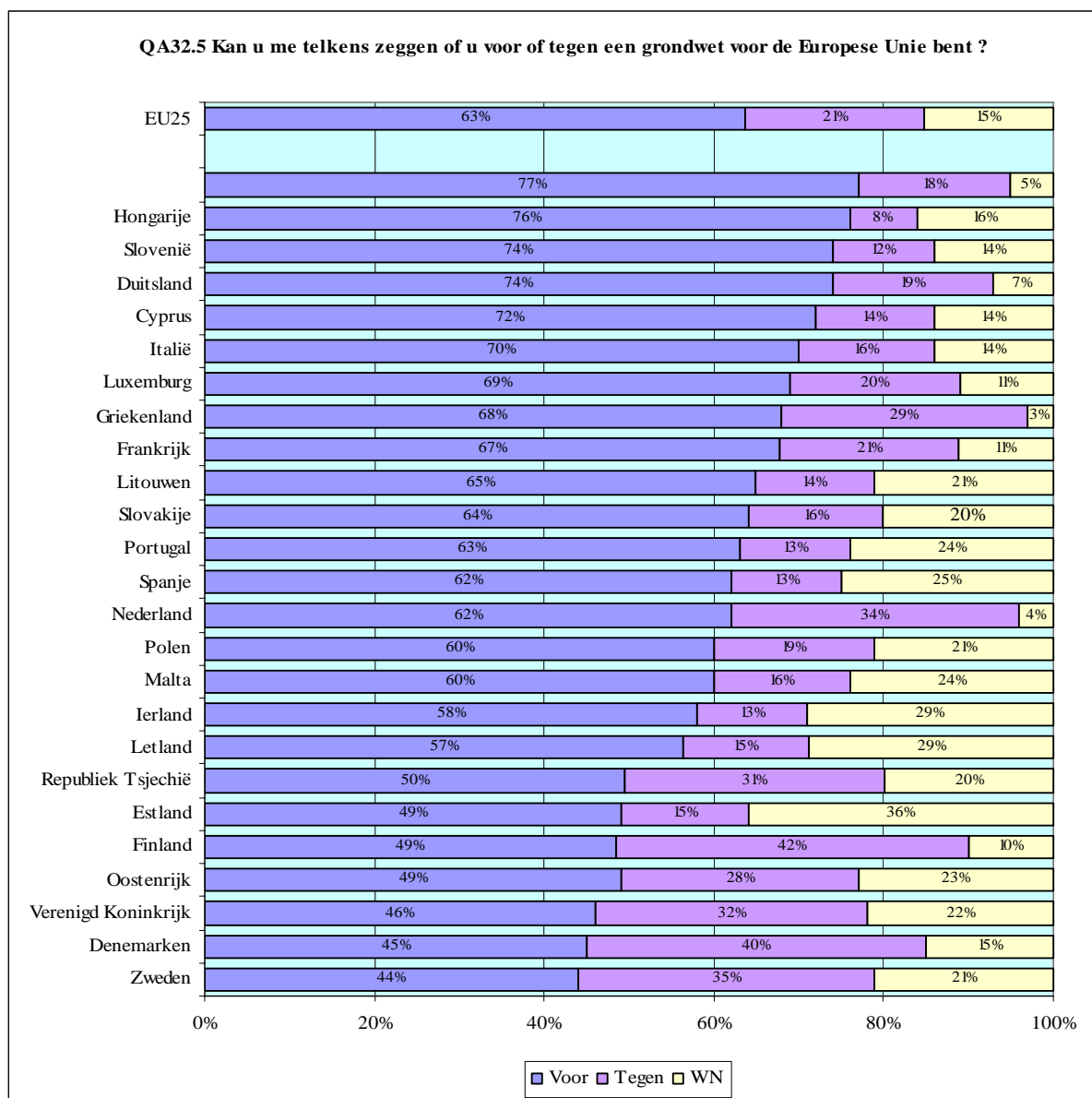
²³ QA58.2 Kan u mij voor elk van de volgende stellingen zeggen of u ... bent? De komst van immigranten naar Europa kan een efficiënte oplossing zijn voor het probleem van de vergrijzing van de bevolking in Europa

²⁴ QA58.1 Kan u mij voor elk van de volgende stellingen zeggen of u ... bent? We hebben immigranten nodig om in bepaalde sectoren van onze economie te werken

3. Verwachtingen van de Belgen met betrekking tot de gevolgen van de invoering van de Europese Grondwet

3.1. Steun voor een Grondwet voor de Europese Unie

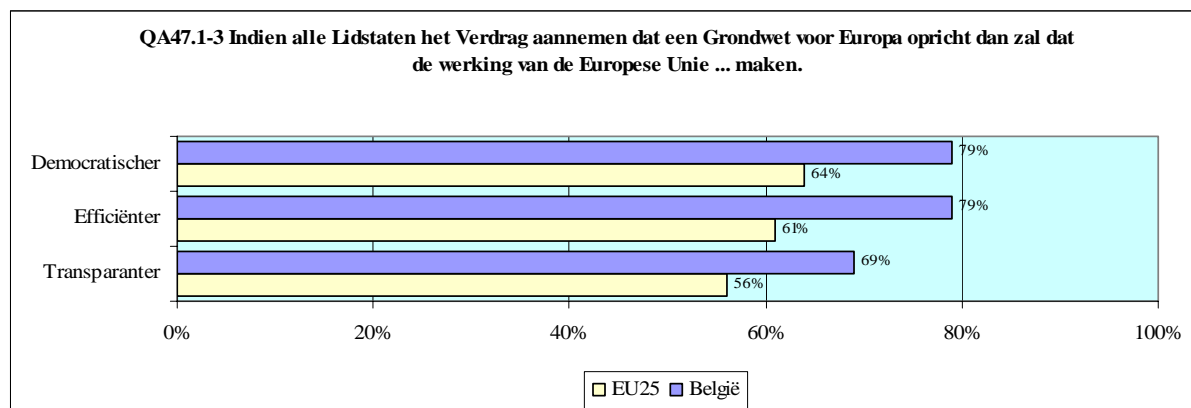
In het laatste deel gaat de Eurobarometer 64 samen met de Belgen in op de grondwet voor de Europese Unie. Van alle getuigenissen van de burgers van de 25 Lidstaten zijn die van de Belgen een dergelijk project het gunstigst gezind (77%). De Belgen denken immers dat er een Europese Grondwet vereist is om de goede werking van de Europese instellingen te verzekeren (78%).²⁵

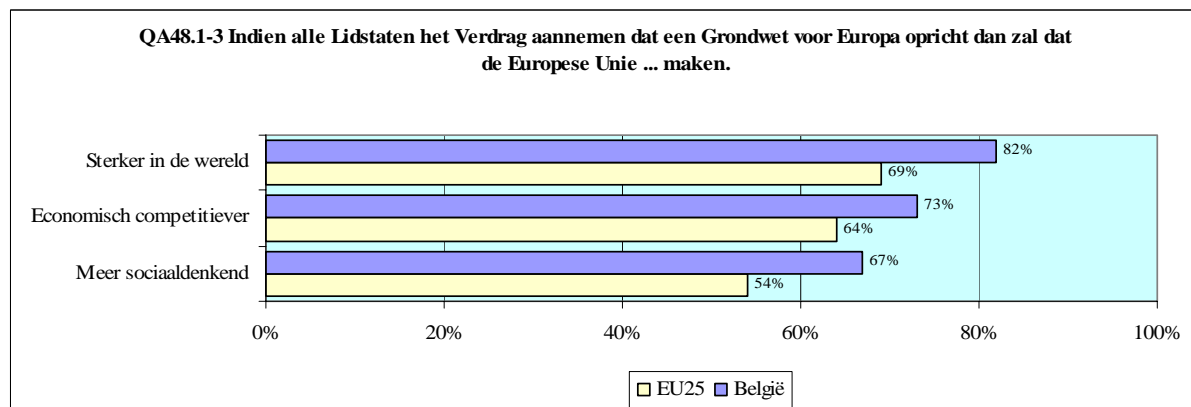
²⁵ QA50 Welke van de volgende twee stellingen geeft het best uw mening weer? Een Europese grondwet is nodig om een goede werking van de Europese instellingen te garanderen / Een Europese grondwet is niet nodig om een goede werking van de Europese instellingen te garanderen

3.2. Verwachte gevolgen van de invoering van de Grondwet door alle Lidstaten

73% van de Belgen zegt voorstander te zijn van de Europese Grondwet, op basis van datgene wat ze weten over deze Grondwet.²⁶ Ze verwachten onder andere dat wanneer alle Lidstaten het Verdrag aannemen dat een Grondwet voor Europa opricht, de werking van de Europese Unie democratischer (79%), doeltreffender (79%) en transparanter (69%) zou worden.

Bovendien zou de Europese Unie sterker zijn in de wereld (82%), economisch competitiever zijn (73%) en meer sociaaldenkend zijn (67%) mochten alle Lidstaten de Grondwet aannemen.

Maar gezien de huidige situatie van het goedkeuringsproces stellen de Belgen voor om opnieuw te onderhandelen over de Europese Grondwet (60%).²⁷

²⁶ QA46 Op basis van wat u ervan weet, zou u zeggen dat u voor of tegen de Europese Grondwet bent?

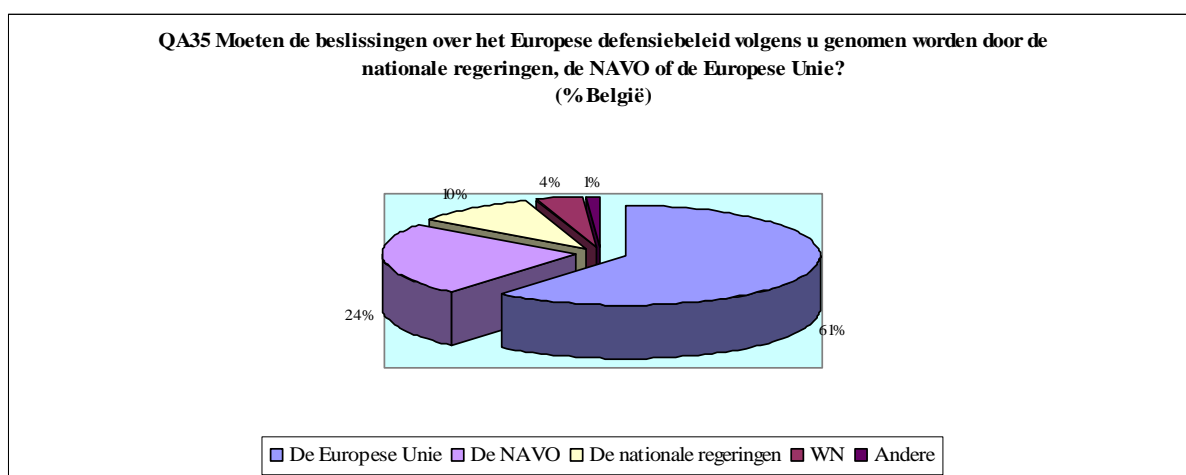
²⁷ QA49 13 landen hebben de Europese Grondwet goedgekeurd, maar Frankrijk en Nederland hebben "neen" gestemd. Welke van de volgende uitspraken geeft het best uw mening weer? De Lidstaten van de Europese Unie zouden moeten verder gaan met het goedkeuringsproces van de Europese grondwet / De Europese grondwet zou opnieuw onderhandeld moeten worden / De Europese grondwet zou afgeschaft moeten worden

4. Opinions over de ontwikkeling van het buitenlands beleid en het veiligheids- en defensiebeleid

De meeste Belgen vinden dat de beslissingen gezamenlijk zouden moeten worden genomen binnen de Europese Unie als ze betrekking hebben op defensie en het buitenlands beleid (78%).²⁸

4.1. Europees veiligheids- en defensiebeleid

Volgens 61% van de Belgen moeten de beslissingen over het Europees defensiebeleid genomen worden op het niveau van de Europese Unie. Slecht 48% van de respondenten deelt deze mening op het niveau van de 25 Lidstaten.

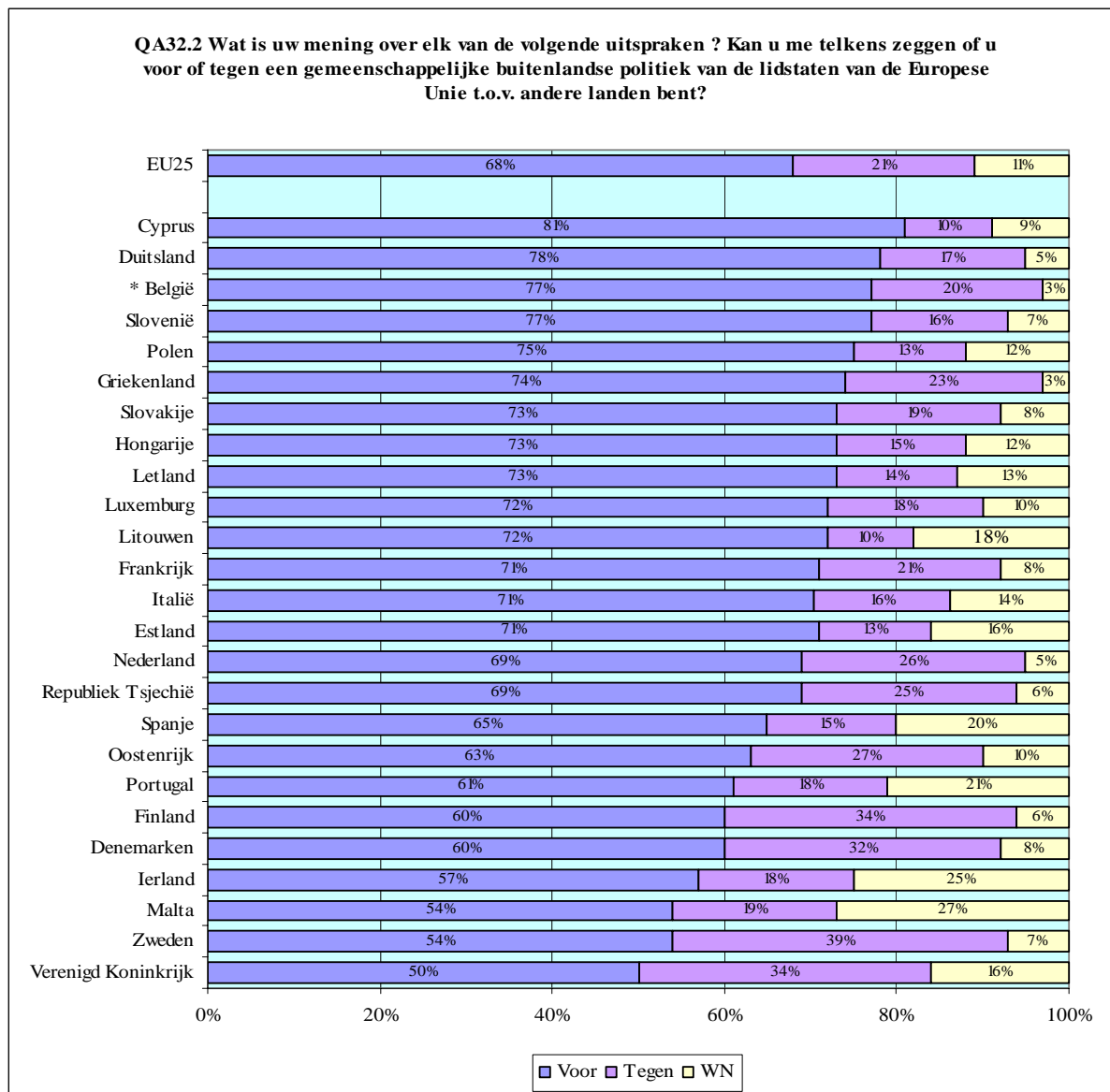
België staat op de eerste plaats van de Lidstaten die een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid willen voor de Lidstaten van de Europese Unie (92%). Sinds vorige zomer is de steun van de Belgen ten aanzien van dit beleid versterkt (+3%).²⁹

²⁸ QA31.5 Kan u mij voor elk van de volgende gebieden zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de Belgische federale regering of dat de beslissingen op dat gebied gezamenlijk genomen moeten worden binnen de Europese Unie als geheel? Defensie en het buitenlands beleid

²⁹ QA32.3 Bent u voor of tegen een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Lidstaten van de Europese Unie?

4.2. Gemeenschappelijk buitenlands beleid

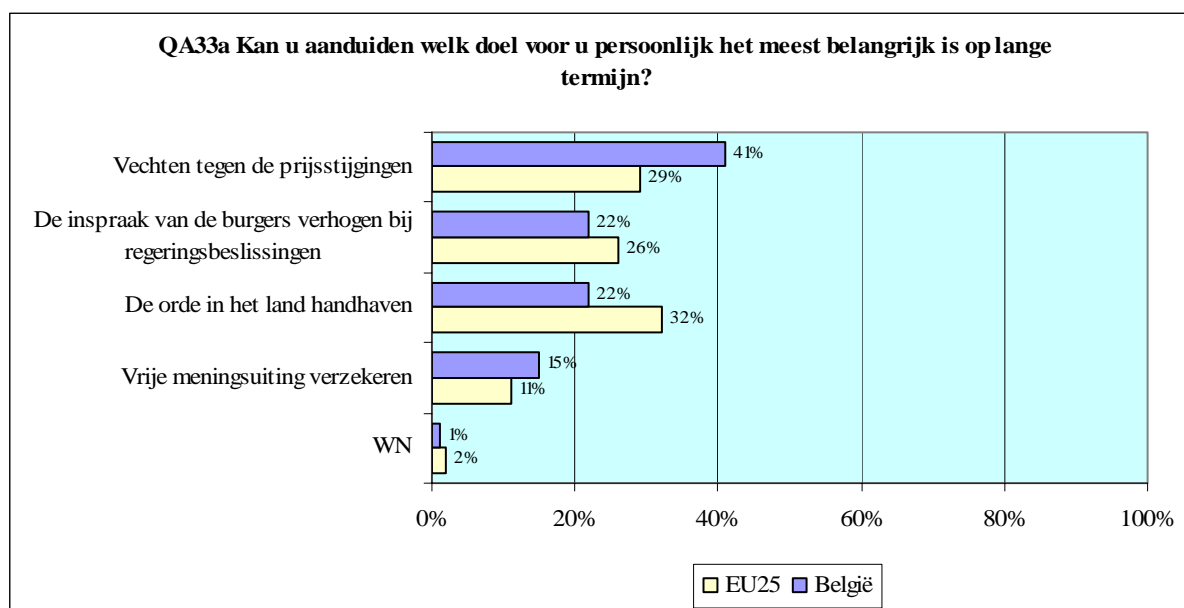
Als antwoord op vraag QA32.2 zeggen de Belgen voorstander te zijn van de ontwikkeling van een gemeenschappelijk buitenlands beleid van de landen van de Europese Unie ten aanzien van andere landen (77%). Dit standpunt is coherent met het standpunt dat de Belgen in de zomer van 2005 innamen (75%). Op Europese schaal behoort België tot de drie Lidstaten die een gemeenschappelijk buitenlands beleid het meest steunen.

6. Definitie van toekomstige prioriteiten

6.1. Acties die moeten worden ondernomen tijdens de volgende tien of vijftien jaar

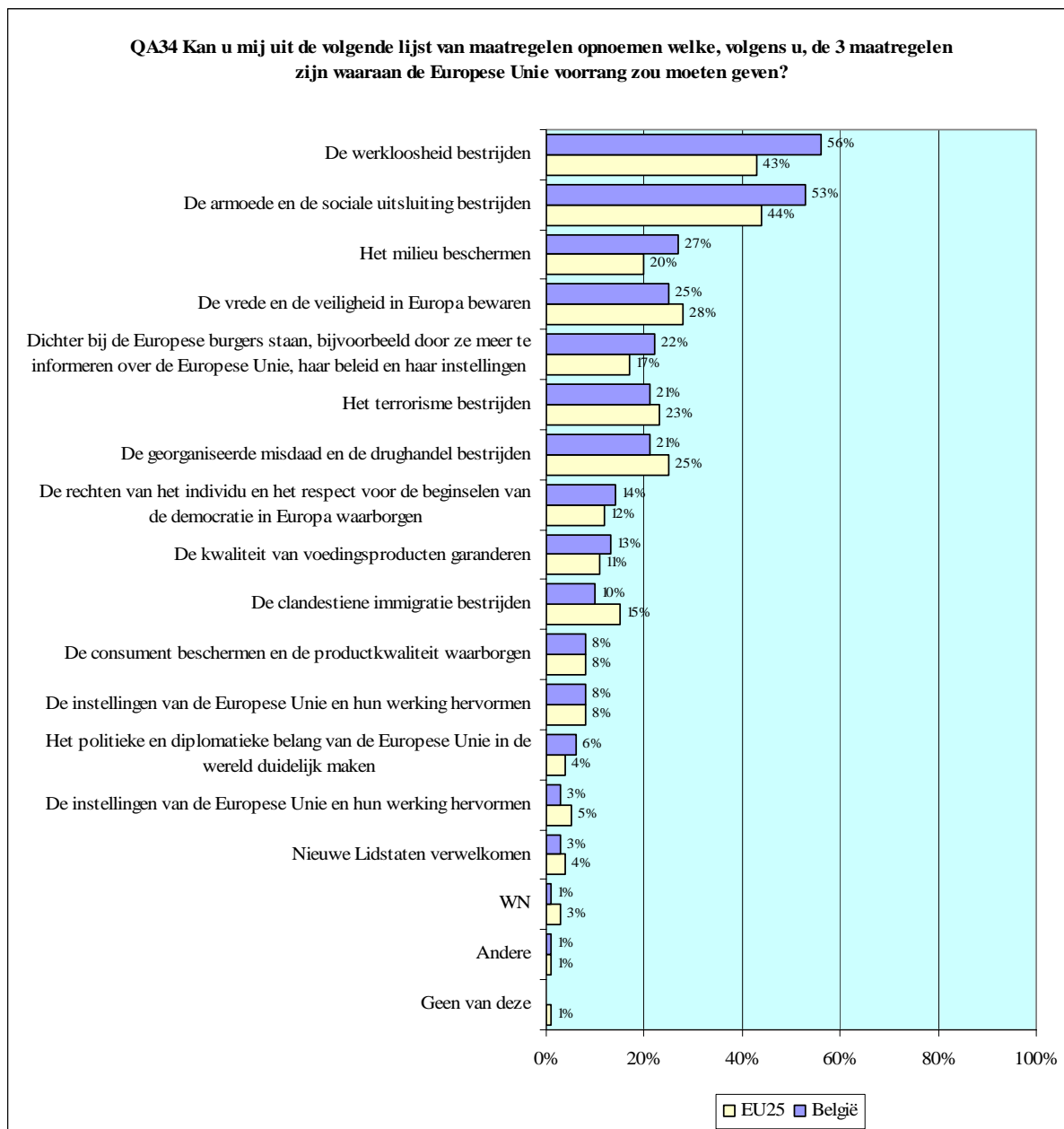
Ter afronding van de Eurobarometer 64 worden de Belgen verzocht prioriteiten te definiëren voor de komende tien of vijftien jaar. De Belgen vinden het belangrijk te vechten tegen de prijsstijgingen (41%), maar ook de inspraak van de burgers bij regeringsbeslissingen te verhogen (22%) en de orde in het land te handhaven (22%).

Op gewestelijk niveau bekommeren de Walen (50%) zich meer om de bestrijding van de prijsstijgingen dan de Brusselaars (50%) en de Vlamingen (36%). De Brusselaars (28%) en de Vlamingen (24%) dringen meer aan op een grotere inspraak van de burgers bij regeringsbeslissingen dan de Walen (15%). Tot slot is de handhaving van de orde in het land een grotere prioriteit in Vlaanderen (23%) en Wallonië (23%) dan in Brussel (17%).

6.2. Doelstellingen die de Europese Unie zou moeten nastreven

De Belgen vinden dat dit de drie acties zijn die de Europese Unie prioritair zou moeten nastreven: de bestrijding van de werkloosheid (56%), de bestrijding van de armoede en de sociale uitsluiting (53%) en de bescherming van het milieu (27%).

Volgens de Belgen (58%) rechtvaardigen de politieke doelstellingen van de EU geen verhoging van het budget van de Europese Unie.³⁰

³⁰ QA36 Met welke van de volgende twee stellingen gaat u het meest akkoord? Gezien haar politieke doelstellingen zou de Europese Unie meer financiële middelen moeten hebben / De politieke doelstellingen van de Europese Unie rechtvaardigen geen verhoging van het budget van de Unie

7. Conclusie

➤ De opbouw van Europa houdt voor de Belgische bevolking een aantal angsten in, met name: de transfer van werkgelegenheid naar andere Lidstaten waar men goedkoper produceert (86%), meer moeilijkheden voor de landbouwers (80%), een grotere bijdrage aan het budget (70%), een toename van de drugshandel en de internationale georganiseerde misdaad (70%), een economische crisis (61%) en een machtsverlies voor de kleinste Lidstaten (54%).

➤ Algemeen gesproken zijn de Belgen (50%) geen voorstander van een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie. Ze zijn er meer bepaald geen voorstander van dat Turkije in de toekomst deel zou uitmaken van de Europese Unie (60%). Ze vrezen dat de toetreding van Turkije de immigratie naar de meer ontwikkelde landen van de Europese Unie zou bevorderen (67%). Bovendien vinden ze dat de culturele verschillen tussen Turkije en de Lidstaten van de Europese Unie te groot zijn om deze toetreding mogelijk te maken (62%).

➤ De Belgen denken dat een Europese Grondwet noodzakelijk is om de goede werking van de Europese instellingen te verzekeren (78%) en ze verwachten dat als alle Lidstaten het Verdrag aannemen dat een Grondwet voor Europa opricht, de werking van de Europese Unie hierdoor democratischer (79%), doeltreffender (79%) en transparanter (69%) zou worden. Bovendien zijn ze ervan overtuigd dat de Europese Unie sterker zou zijn in de wereld (82%), economisch competitiever zou zijn (73%) en meer sociaaldenkend zou zijn (67%) mochten alle Lidstaten de Grondwet aannemen. Toch vinden de Belgen (60%) dat er opnieuw zou moeten worden onderhandeld over de Grondwet, gezien de huidige situatie van het goedkeuringsproces.

➤ Volgens de Belgen (61%) moeten de beslissingen over het Europees defensiebeleid genomen worden op het niveau van de Europese Unie. Bovendien steunen de Belgen (77%) de ontwikkeling van een gemeenschappelijk buitenlands beleid van de Lidstaten van de Europese Unie ten aanzien van andere landen.

➤ Tot slot benadrukken de Belgen dat het de komende tien of vijftien jaar belangrijk zal zijn te vechten tegen de prijsstijgingen (41%), de inspraak van de burgers bij regeringsbeslissingen te verhogen (22%) en de orde in het land te handhaven (22%). Bovendien geven ze aan dat de Europese Unie prioritair actie zou moeten ondernemen om de werkloosheid te bestrijden (56%), de armoede en de sociale uitsluiting te bestrijden (53%) en het milieu te beschermen (27%).

CONCLUSIE

➤ In het najaar van 2005 zijn de Belgen tevreden over het leven dat ze leiden (88%), maar ze maken zich zorgen over de werkloosheid (52%) en de pensioenen (30%), de twee grootste problemen waarmee België geconfronteerd wordt. Hoewel ze wantrouwig staan ten opzichte van hun nationale politieke instellingen en de Europese instellingen steunen, zeggen de Belgen dat de Belgische regering haar beslissingsbevoegdheid moet behouden op het vlak van pensioenen (80%) en de bestrijding van de werkloosheid (57%).

➤ Omgekeerd vinden de Belgen dat de beslissingen gemeenschappelijk zouden moeten worden genomen binnen de Europese Unie als ze betrekking hebben op de strijd tegen het terrorisme (87%), het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (78%), defensie en het buitenlands beleid (78%), milieubescherming (70%), de strijd tegen de onveiligheid (67%), het mededingingsbeleid (66%), de ondersteuning van regio's in economische moeilijkheden (65%), immigratie (65%), het energiebeleid (64%), het landbouw- en visserijbeleid (63%) en de bescherming van de consumenten (51%). In de ogen van de Belgen speelt de Europese Unie immers in verschillende domeinen een positieve rol op internationaal vlak: de bescherming van het milieu (65%), de vrede in de wereld (64%), de strijd tegen het terrorisme (63%), de strijd tegen de armoede in de wereld (53%) en de groei van de wereldeconomie (51%).

➤ De Belgen menen een matige kennis te hebben van de Europese Unie, maar ze geven toe dat ze de werking van de Europese Unie niet goed begrijpen (52%). De Belgen zouden meer informatie willen over de Europese Unie (54%), meer bepaald over hun rechten als Europese burgers (59%), over het sociaal beleid en het gezondheidsbeleid (58%) en over het tewerkstellingsbeleid (52%). Als ze informatie willen over de Europese Unie zijn hun favoriete informatiebronnen de televisie (78%), de dagbladen en kranten (50%) en de radio (41%). Zij vinden dat de Belgische media voldoende en objectief praten over de Europese Unie.

➤ Alles welbeschouwd denken de Belgen dat het Lidmaatschap tot de Europese Unie een goede zaak is (59%) en dat België hieruit voordeel heeft gehaald (65%), meer bepaald op het vlak van de export (79%), de veiligheid van het land (74%) en de levensstandaard (61%). Toch zijn de Belgen in vergelijking met vorige zomer minder geneigd om het lidmaatschap van de Europese Unie als een gunstige zaak te beschouwen (-8%). Ze hebben bovendien minder vertrouwen in de Europese instellingen (-5 tot -11%), ook al blijft hun steun groter dan het Europees gemiddelde.

➤ De Belgen vinden dat het landbouwbeleid van de Europese Unie zijn rol momenteel goed vervult, meer bepaald om te verzekeren dat de landbouwproducten gezond en zonder gevaar zijn (75%) en om

de milieuvriendelijkheid te bevorderen (68%). Ondanks alles betreuren ze het feit dat dit beleid er niet in slaagt om de landbouwers een stabiel en toereikend inkomen te verzekeren (51%).

➤ De opbouw van Europa houdt voor de Belgen een aantal angsten in, met name: de transfer van werkgelegenheid naar andere Lidstaten waar men goedkoper produceert (86%), meer moeilijkheden voor de landbouwers (80%), een grotere bijdrage aan het budget (70%), een toename van de drugshandel en de internationale georganiseerde misdaad (70%), een economische crisis (61%) en een machtsverlies voor de kleinste Lidstaten (54%).

➤ Algemeen gesproken zijn de Belgen (50%) geen voorstander van een nieuwe uitbreiding van de Europese Unie. Ze zijn er meer bepaald geen voorstander van dat Turkije in de toekomst deel zou uitmaken van de Europese Unie (60%). Ze vrezen dat de toetreding van Turkije de immigratie naar de meer ontwikkelde landen van de Europese Unie zal bevorderen (67%) en ze zijn ervan overtuigd dat de culturele verschillen tussen Turkije en de Lidstaten van de Europese Unie te groot zijn om deze toetreding mogelijk te maken (62%).

➤ De Belgen denken dat een Europese Grondwet noodzakelijk is om de goede werking van de Europese instellingen te verzekeren (78%) en ze verwachten dat als alle Lidstaten het Verdrag aannemen dat een Grondwet voor Europa opricht, de werking van de Europese Unie hierdoor democratischer (79%), doeltreffender (79%) en transparanter (69%) zou worden. Bovendien zou de Europese Unie sterker zijn in de wereld (82%), economisch competitiever zijn (73%) en meer sociaaldenkend zijn (67%) mochten alle Lidstaten de Grondwet aannemen. Gezien de huidige situatie van het goedkeuringsproces stellen de Belgen evenwel voor om opnieuw te onderhandelen over de Grondwet (60%).

BIJLAGEN

1. Technische specificaties

Between the 11st of October and the 15th of November 2005, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 64.2 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The EUROBAROMETER SPECIAL « STANDARD » is part of wave 64.2 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER 64.2 has also been conducted in the two acceding countries (Bulgaria and Romania) and in the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (Computer Assisted Personal Interview) was used in those countries where this technique was available.

Eurobarometer 64

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.024	13/10/2005	06/11/2005	8.598.982
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.161	14/10/2005	05/11/2005	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.032	16/10/2005	13/11/2005	4.380.063
DE	Germany	TNS Infratest	1.534	14/10/2005	08/11/2005	64.174.295
EE	Estonia	Emor	1.000	14/10/2005	06/11/2005	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	17/10/2005	05/11/2005	8.674.230
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.015	15/10/2005	05/11/2005	35.882.820
FR	France	TNS Sofres	1.009	11/10/2005	07/11/2005	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.009	13/10/2005	13/11/2005	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.000	19/10/2005	10/11/2005	49.208.000
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	502	17/10/2005	06/11/2005	552.213
LV	Latvia	TNS Latvia	1.033	14/10/2005	07/11/2005	1.394.351
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.020	15/10/2005	04/11/2005	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	510	12/10/2005	05/11/2005	367.199
HU	Hungary	TNS Hungary	1.000	18/10/2005	06/11/2005	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	14/10/2005	05/11/2005	322.917
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.041	21/10/2005	13/11/2005	13.242.328
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institute	1.020	14/10/2005	03/11/2005	6.679.444
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	17/10/2005	07/11/2005	31.610.437
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.003	17/10/2005	08/11/2005	8.080.915
SI	Slovenia	RM PLUS	1.034	11/10/2005	07/11/2005	1.663.869
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.096	17/10/2005	02/11/2005	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.028	13/10/2005	09/11/2005	4.279.286
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.033	14/10/2005	06/11/2005	7.376.680
UK	United Kingdom	TNS UK	1.320	12/10/2005	15/11/2005	47.685.578
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.001	19/10/2005	31/10/2005	6.695.512
HR	Croatia	Puls	1.000	13/10/2005	06/11/2005	3.682.826
RO	Romania	TNS CSOP	1.000	13/10/2005	31/10/2005	18.145.036
TR	Turkey	TNS PIAR	1.005	14/10/2005	07/11/2005	47.583.830
CY (tcc)	Turkish Cypriot Community	KADEM	500	14/10/2005	29/10/2005	157.101
TOTAL			29.430	11/10/2005	15/11/2005	442.620.588

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

2. Vragenlijst

A	uw studienummer	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	EB64.1 A	
B	landcode	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	EB64.1 B	
C	ons studienummer	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	EB64.1 C	
D	nummer van het interview	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	EB64.1 D	
E	SPLIT BALLOT	
	A	1
	B	2
	EB63.1 E	
	*FILT: STEL ITEM 26 ENKEL IN BULGARIJE	
	*FILT: STEL ITEM 27 ENKEL IN ROEMENIE	
	*FILT: STEL ITEM 28 ENKEL IN TURKIJE	
	*FILT: STEL ITEM 29 ENKEL IN KROATIE	
	*FILT: STEL ITEM 30 ENKEL IN TURKS CYPRUS	

Eurobarometer 64

Q1 Welke nationaliteit heeft u? Gelieve aan te geven welk(e) land(en) van toepassing is (zijn).

(ENQ. MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

België	1,
Denemarken	2,
Duitsland	3,
Griekenland	4,
Spanje	5,
Frankrijk	6,
Ierland	7,
Italië	8,
Luxemburg	9,
Nederland	10,
Portugal	11,
Verenigd Koninkrijk (Groot-Brittannië, Noord-Ierland)	12,
Oostenrijk	13,
Zweden	14,
Finland	15,
Cyprus (Zuid)	16,
Republiek Tsjechië	17,
Estland	18,
Hongarije	19,
Letland	20,
Litouwen	21,
Malta	22,
Polen	23,
Slovakije	24,
Slovenië	25,
Een ander land	31,
WN	32,

EB64.1 Q1 TREND MODIFIED

*FILT: INDIEN "EEN ANDER LAND" OF "WN" (CODE 31 OF 32) IN Q1 STOP INTERVIEW

*FILT: STEL D15B INDIEN "GEEN HUIDIGE ACTIVITEIT" (CODES 1 TOT 4) IN D15a

D15a Wat is uw huidig beroep?

D15b Oefende u vroeger een bezoldigde beroepsactiviteit uit? Wat was uw laatste bezoldigde

	D15a HUIDIG	D15b VORIG
GEEN BEZOLDIGDE BEROEPSACTIVITEIT		
Doet de gewone boodschappen en huishoudelijke taken	1	
Student	2	
Werkloos, tijdelijk zonder werk	3	
Gepensioneerd of in langdurig ziekteverlof	4	
ZELFSTANDIGE		
Actieve landbouwer	5	5
Visser	6	6
Vrij beroep (advocaat, arts, expert-boekhouder,	7	7
Handelaar of eigenaar van een winkel, ambachtsman of	8	8
Industrieel, (volledig of gedeeltelijk) eigenaar van een	9	9
LOONTREKKENDE		
Vrij beroep (arts, advocaat, boekhouder, architect,...) in	10	10
Hoger kader, bedrijfsleider (algemeen directeur,	11	11
Middenkader	12	12
Bediende die hoofdzakelijk kantoorwerk verricht	13	13
Bediende die geen kantoorwerk verricht, maar met	14	14
Bediende die geen kantoorwerk verricht, maar met een	15	15
Meestergast	16	16
Geschoolde arbeider	17	17
Andere, niet geschoolde arbeider, huispersoneel	18	18
OEFENDE NOOIT EEN BEZOLDIGDE		19

EB63.4 D15a D15b

Eurobarometer 64

QA1 Wanneer u met vrienden bent, gebeurt het dan ... dat u de politiek bespreekt ?

Vaak	1
Af en toe	2
Nooit	3
WN	4

EB63.4 QA1

QA2 Wanneer u een opinie heeft waar u werkelijk aan houdt, is het u dan al overkomen vrienden,

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD

Vaak	1
Af en toe	2
Zelden	3
Nooit	4
WN	5

EB63.4 QA2

QA3 Bent u algemeen gesproken... met het leven dat u leidt?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD

Heel tevreden	1
Eerder tevreden	2
Eerder niet tevreden	3
Helemaal niet tevreden	4
WN	5

EB63.4 QA3

QA4 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf

(ENQ. LEES ALLE

	Beter	Minder	Hetzelfde	WN
--	-------	--------	-----------	----

1	Uw leven in het algemeen	1	2	3	4
2	De economische situatie in België	1	2	3	4
3	De financiële situatie van uw gezin	1	2	3	4
4	De werkgelegenheid in België	1	2	3	4
5	Uw beroepssituatie	1	2	3	4

EB63.4 QA4

QA5 Als u uw huidige situatie met die van 5 jaar geleden vergelijkt, vindt u dan dat ze verbeterd

Verbeterd	1
Ongeveer gelijk gebleven	2
Verslechterd	3
WN	4

EB63.4 QA5

QA6 Verwacht u dat uw persoonlijke situatie in de komende 5 jaar zal verbeteren, ongeveer gelijk

Zal verbeteren	1
Ongeveer gelijk zal blijven	2
Zal verslechteren	3
WN	4

EB63.4 QA6

Eurobarometer 64

QA7 Ik zou u een vraag willen stellen over de mate waarin u vertrouwen hebt in bepaalde

	(ENQ. LEES ALLE	Eerder	Eerder	WN
1	De geschreven pers	1	2	3
2	De radio	1	2	3
3	De televisie	1	2	3
4	Justitie, het Belgische rechtssysteem	1	2	3
5	De politie	1	2	3
6	Het leger	1	2	3
7	De religieuze instellingen	1	2	3
8	De vakbonden	1	2	3
9	De politieke partijen	1	2	3
10	De grote ondernemingen	1	2	3
11	De Belgische Federale regering	1	2	3
12	Het Belgisch Parlement	1	2	3
13	De Europese Unie	1	2	3
14	De Verenigde Naties	1	2	3
15	De liefdadigheids- of vrijwilligersorganisaties	1	2	3

EB63.4 QA7 (4-9-11-12-13-14) - EB62.0 Q10 (1-2-3-5-6-7-8-10-15)

*FILT: QA8a TOT QA10a NIET STELLEN IN BG, RO, TR, HR EN CY (tcc)

QA8a Denkt u algemeen gesproken dat het feit dat België deel uitmaakt van de Europese Unie ...

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD

Een goede zaak is	1
Een slechte zaak is	2
Noch een goede noch een slechte zaak is	3
WN	4

EB63.4 QA8a

QA9a Alles welbeschouwd, denkt u dat België wel of geen voordelen gehaald heeft uit zijn

Voordelen eruit gehaald	1
Geen voordelen eruit gehaald	2
WN	3

EB63.4 QA9a

QA10a Niet iedereen is het eens over de voordelen en nadelen die er zijn voor België door deel uit

(ENQ. TOON SCHERM)

	(ENQ. LEES ALLE	Een zeer	Een	Een	Een zeer	WN
1	De veiligheid van ons land	1	2	3	4	5
2	Onze export	1	2	3	4	5
3	Onze levensstandaard	1	2	3	4	5
4	Onze landbouw	1	2	3	4	5
5	Onze industrie	1	2	3	4	5
6	Onze dienstensector	1	2	3	4	5
7	De tewerkstelling in ons	1	2	3	4	5

EB19 TREND MODIFIED

*FILT: STEL QA8b TOT QA10b ENKEL IN BG, RO, TR, HR EN CY (tcc)

AAN ALLEN

QA11 Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een ... imago ?

Heel positief	1
Redelijk positief	2
Neutraal	3
Redelijk negatief	4
Heel negatief	5
WN	6

EB63.4 QA10

Eurobarometer 64

QA12 Bent u voor of tegen de evolutie naar een Europese politieke unie ?

Voor	1
Tegen	2
WN	3

EB63.4 QA11

QA13 Wat betekent de Europese Unie voor u persoonlijk ?

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR -

Vrede	1,
Economische welvaart	2,
Democratie	3,
Sociale bescherming	4,
Vrijheid om te reizen, te studeren en te werken overal in de Europese Unie	5,
Culturele verscheidenheid	6,
Een belangrijkere stem op wereldniveau	7,
De Euro	8,
Werkloosheid	9,
Bureaucratie	10,
Geldverspilling	11,
Verlies van onze culturele identiteit	12,
Meer criminaliteit	13,
Niet genoeg controles aan de buitenlandse grenzen	14,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	15,
WN	16,

EB63.4 QA12

QA14 Geeft de Europese Unie u een gevoel van ... ?

(ENQ. TOON SCHERM – LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR -

Enthousiasme	1,
Hoop	2,
Vertrouwen	3,
Onverschilligheid	4,
Ongerustheid	5,
Wantrouwen	6,
Verwerping	7,
WN	8,

Eurobarometer 64

EB63.4 QA13

QA15 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken ?

(ENQ. LEES ALLE Eerder Eerder WN

1	Mijn stem telt in de Europese Unie	1	2	3
2	Ik begrijp de werking van de Europese Unie	1	2	3

EB63.4 QA14a&b TREND MODIFIED

QA16 In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraken?

(ENQ. TOON SCHERM)

(ENQ. LEES ALLE Helemaal Eerder Eerder Helemaal WN

1	Ik voel mij erg betrokken bij	1	2	3	4	5
2	Ik zou meer betrokken	1	2	3	4	5
3	De Europese instellingen	1	2	3	4	5
4	De Belgische federale	1	2	3	4	5
5	De regionale regering van	1	2	3	4	5

EB64.2 NEW

QA17a Naar uw mening, hoe gaat de opbouw van Europa momenteel vooruit? Bekijk deze

QA17b En welk personage komt het best overeen met de snelheid waarmee u de opbouw van

(ENQ. TOON SCHERM MET SCHAALVERDELING)

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	QA17a	QA17b
	HUIDIGE	GEWENSTE
Beweegt niet	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
Rent zo hard hij kan	7	7
WN	8	8

EB62.0 Q19a&b TREND

*FILT: ITEM 10 NIET STELLEN IN BE, DE, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, AT, PT EN FI

Eurobarometer 64

QA18 Sommige mensen zouden bang kunnen zijn over het Europa in opbouw, de Europese Unie.

(ENQ. LEES ALLE Momentee Momentee WN

1	Machtsverlies voor de kleinste lidstaten	1	2	3
2	Een toename van de drugshandel en de	1	2	3
3	Dat onze taal minder en minder zal worden	1	2	3
4	Dat ons land meer en meer zal betalen aan de	1	2	3
5	Het verlies van sociale voordelen	1	2	3
6	Het verlies van onze nationale identiteit en cultuur	1	2	3
7	Een economische crisis	1	2	3
8	Een transfer van werkgelegenheid naar andere	1	2	3
9	Meer moeilijkheden voor Belgische landbouwers	1	2	3

EB63.4 QA16

AAN ALLEN

QA19 Hoe vaak ... bij benadering?

(ENQ. TOON SCHERM)

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Elke dag	Meer dere kere n per wee k	Een of twee keer per wee k	Mind er vaak	Nooi t	WN
1	Bekijkt u nieuwsuitzendingen op televisie	1	2	3	4	5	6
2	Leest u het nieuws in de dagbladen	1	2	3	4	5	6
3	Luistert u naar de nieuwsuitzendingen op de radio	1	2	3	4	5	6

EB63.4 QA17

Eurobarometer 64

QA20 Kan u mij, aan de hand van deze schaal, zeggen in welke mate u denkt op de hoogte te zijn

(ENQ. TOON SCHERM MET SCHAALVERDELING - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

Weet er helemaal niks					Weet er veel van				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

WN 11

EB63.4 QA18

QA21 Welke van de volgende stellingen past het best bij uw mening?

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL

Ik heb er echt nood aan om veel meer te weten over de Europese Unie	1
Ik zou graag meer informatie hebben over de Europese Unie	2
Wat mezelf betreft, ben ik tevreden over het niveau van mijn kennis	3
WN	4

EB49.0 Q8

QA22 Over welke onderwerpen of politieke domeinen van de Europese Unie zou u graag meer

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR -

De landen en burgers van de Europese Unie	1,
De Europese munteenheid	2,
De uitbreiding van de Europese Unie om nieuwe landen op te nemen	3,
Uw rechten als Europese burger	4,
De manier waarop de Europese instellingen werken	5,
Het buitenlands beleid / buitenlandse zaken	6,
De Europese eenheidsmarkt	7,
Het beleid op vlak van werkgelegenheid	8,
Het landbouw- en visserijbeleid	9,
Het beleid op vlak van samenwerking, ontwikkelingshulp, humanitaire hulp	10,
Het beleid op vlak van milieu en de nucleaire veiligheid	11,
Het beleid op vlak van wetenschap, onderzoek en ontwikkeling	12,
De regionale politiek op vlak van hulp aan minder ontwikkelde gebieden	13,
De maatregelen op vlak van onderwijs, opleiding en jeugd	14,
Het beleid op vlak van televisie en cinema	15,
Het cultureel beleid	16,
Het consumenten-beleid	17,
Het gezondheids- en sociaal beleid	18,
WN	19,

EB49.0 Q9

QA23 Wanneer u informatie wenst over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen, welke

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR -

Het bijwonen van conferenties, debatten, vergaderingen	1,
Praat erover met gezinsleden, vrienden, collega's	2,
Dagbladen, kranten	3,
Andere bladen, magazines	4,
Televisie	5,
Radio	6,
Het internet	7,
Boeken, brochures, informatiefolders	8,
Telefoon (informatielijnen, Europe Direct, enz.)	9,
Zoekt nooit dergelijke inlichtingen, geen interesse (ENQ. NIET	10,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	11,
WN	12,

EB63.4 QA19 TREND SLIGHTLY MODIFIED

Eurobarometer 64

QA24	Denkt u over het algemeen dat de Belgische ... te veel, voldoende of te weinig spreekt over				
(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)					
	(ENQ. LEES ALLE	Te veel	Voldoende	Te weinig	WN
1	Televisie	1	2	3	4
2	Radio	1	2	3	4
3	Pers	1	2	3	4
EB63.4 QA20a					
QA25	En denkt u dat de Belgische ... te positief, objectief of te negatief spreken over de Europese				
(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)					
	(ENQ. LEES ALLE	Te positief	Objectief	Te	WN
1	Televisie	1	2	3	4
2	Radio	1	2	3	4
3	Pers	1	2	3	4
EB63.4 QA20b					
QA26	Heeft u al gehoord van ... ?				
	(ENQ. LEES ALLE	Ja	Nee	WN	
1	Het Europees Parlement	1	2	3	
2	De Europese Commissie	1	2	3	
3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3	
4	Het Hof van Justitie van de Europese	1	2	3	
5	De Europese Ombudsman	1	2	3	
6	De Europese Centrale Bank	1	2	3	
7	Het Europees Rekenhof	1	2	3	
8	Het Comité van de Regio's van de Europese Unie	1	2	3	
9	Het Economisch en Sociaal Comité van de	1	2	3	
EB63.4 QA21 (1-2-3-4-6) - EB62.0 Q27 (5-7-8-9)					
QA27	En kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of				
	(ENQ. LEES ALLE	Eerder	Eerder	WN	
1	Het Europees Parlement	1	2	3	
2	De Europese Commissie	1	2	3	
3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3	
4	Het Hof van Justitie van de Europese	1	2	3	
5	de Europese Ombudsman	1	2	3	
6	De Europese Centrale Bank	1	2	3	
7	het Europees Rekenhof	1	2	3	
8	het Comité van de Regio's van de Europese Unie	1	2	3	
9	het Economisch en Sociaal Comité van de	1	2	3	
EB63.4 QA23 (1-2-3-4-6) - EB62.0 Q29 (5-7-8-9)					
QA28	Kan u mij, voor elk van de volgende uitspraken over de Europese Unie, zeggen of die				
	(ENQ. LEES ALLE	Waar.	Onwaar.	WN	
1	De Europese Unie bestaat momenteel uit vijftien	1	2	3	
2	De leden van het Europees Parlement worden	1	2	3	
3	De Europese Unie heeft haar eigen volkslied	1	2	3	
4	De laatste Europese verkiezing was in juni 2002	1	2	3	

Eurobarometer 64

EB63.4 QA24

*FILT: STEL QA29a EN QA29b ENKEL IN UK

STEL QA29c EN QA29d ENKEL IN AT

AAN ALLEN

QA30 Wat zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee België momenteel te kampen

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 2

De onveiligheid	1,
Het openbaar vervoer	2,
De economische situatie	3,
De prijsverhogingen, de inflatie	4,
De belastingen	5,
De werkloosheid	6,
Het terrorisme	7,
Defensie, het buitenlands beleid	8,
De huisvesting	9,
De immigratie	10,
Het gezondheidssysteem	11,
Het onderwijssysteem	12,
De pensioenen	13,
Milieubescherming	14,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	15,
WN	16,

EB63.4 QA26

QA31 Kan u mij voor elk van de volgende gebieden zeggen of de beslissingen daarover, volgens

	(ENQ. LEES ALLE	DE	DE	WN
1	De strijd tegen de onveiligheid/criminaliteit	1	2	3
2	De belastingen	1	2	3
3	De strijd tegen werkloosheid	1	2	3
4	De strijd tegen het terrorisme	1	2	3
5	Defensie en het buitenlands beleid	1	2	3
6	De immigratie	1	2	3
7	Het onderwijssysteem	1	2	3
8	De pensioenen	1	2	3
9	Milieubescherming	1	2	3
10	Gezondheid en sociale zekerheid	1	2	3
11	Het landbouw- en visserijbeleid	1	2	3
12	De bescherming van de consumenten	1	2	3
13	Het wetenschappelijk en technologische onderzoek	1	2	3
14	De ondersteuning van regio's met economische	1	2	3
15	Het energiebeleid	1	2	3
16	Het concurrentiebeleid	1	2	3

EB62.0 Q35a TREND MODIFIED

Eurobarometer 64

QA32 Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken ? Kan u me telkens zeggen of u

(ENQ. LEES ALLE

	Voor	Tegen	WN
1 Een Europese monetaire eenheid met een	1	2	3
2 Een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van	1	2	3
3 Een gemeenschappelijk veiligheids- en	1	2	3
4 De uitbreiding van de Europese Unie met andere	1	2	3
5 Een grondwet voor de Europese Unie	1	2	3
6 Dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd	1	2	3
7 Kinderen aanleren, op school, hoe de instellingen	1	2	3

EB63.4 QA28

QA33a Er wordt veel gesproken over welke doelen België de komende 10 of 15 jaar zou moeten

QA33b En wat is voor u het meest belangrijk op de tweede plaats ?

(ENQ. TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	QA33a	QA33b
	Eerste meest	Tweede meest
De orde in het land handhaven	1	1
De inspraak van de burgers verhogen bij	2	2
Vechten tegen de prijsstijgingen	3	3
Vrije meningsuiting verzekeren	4	4
WN	5	5

EB52.1 Q12a&b

QA34 Kan u mij uit de volgende lijst van maatregelen opnoemen welke, volgens u, de 3

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 3

Nieuwe Lidstaten verwelkomen	1,
Dichter bij de Europese burgers staan, bijvoorbeeld door ze meer te	2,
Erin slagen de Europese eenheidsmunt, de euro in te voeren	3,
De armoede en de sociale uitsluiting bestrijden	4,
Het milieu beschermen	5,
De kwaliteit van voedingsproducten garanderen	6,
De consument beschermen en de productkwaliteit waarborgen	7,
De werkloosheid bestrijden	8,
De instellingen van de Europese Unie en hun werking hervormen	9,
De georganiseerde misdaad en de drughandel bestrijden	10,
Het politieke en diplomatieke belang van de Europese Unie in de wereld	11,
De vrede en de veiligheid in Europa bewaren	12,
De rechten van het individu en het respect voor de beginselen van de	13,
Het terrorisme bestrijden	14,
De clandestiene immigratie bestrijden	15,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	16,
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	17,
WN	18,

EB63.4 QA29

QA35 Moeten de beslissingen over het Europese defensiebeleid volgens u genomen worden door

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

De nationale regeringen	1
De NAVO	2
De Europese Unie	3
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	4
WN	5

EB61 Q31

QA36 Met welke van de volgende twee stellingen gaat u het meest akkoord?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD

Gezien haar politieke doelstellingen zou de Europese Unie meer financiële	1
De politieke doelstellingen van de Europese Unie rechtvaardigen geen	2
WN	3

EB63.4 QA30

Eurobarometer 64

QA37 Aan welk van de volgende domeinen besteedt de Europese Unie het grootste deel van haar

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL

Werkgelegenheid en sociale aangelegenheden	1
Landbouw	2
Wetenschappelijk onderzoek	3
Regionale hulp	4
De buitenlandse politiek en hulp aan landen buiten de Europese Unie	5
Administratieve kosten en kosten voor personeel, gebouwen	6
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	7
WN	8

EB63.4 QA31

QA38a Spelen de Verenigde Staten in uw ogen eerder een positieve rol, eerder een negatieve rol of

	(ENQ. LEES ALLE	Positief	Negatief	Geen van	WN
1	Vrede in de wereld	1	2	3	4
2	De strijd tegen het terrorisme	1	2	3	4
3	De groei van de wereldeconomie	1	2	3	4
4	De strijd tegen de armoede in de wereld	1	2	3	4
5	Milieubescherming	1	2	3	4

EB63.4 QA33a

QA38b En speelt de Europese Unie volgens u een positieve of een negatieve rol, of geen van beide

	(ENQ. LEES ALLE	Positief	Negatief	Geen van	WN
1	Vrede in de wereld	1	2	3	4
2	De strijd tegen het terrorisme	1	2	3	4
3	De groei van de wereldeconomie	1	2	3	4
4	De strijd tegen de armoede in de wereld	1	2	3	4
5	Milieubescherming	1	2	3	4

EB63.4 QA33b

QA39 Denkt u soms dat u niet enkel een (NATIONALITEIT VERMELD BIJ V.1.) bent, maar ook

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

Vaak	1
Soms	2
Nooit	3
WN	4

EB37.0

QA40 Ziet u zichzelf op korte termijn als ... ?

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL

Enkel (NATIONALITEIT VERMELD BIJ V.1.)	1
(NATIONALITEIT VERMELD BIJ V.1.) en Europeaan	2
Europeaan en (NATIONALITEIT VERMELD BIJ V.1.)	3
Enkel Europeaan	4
WN	5

EB62.0 Q43a ballot A

Eurobarometer 64

QA41 Zou u zeggen dat u ... bent (NATIONALITEIT VERMELD BIJ V.1.) te zijn?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD)

Heel trots	1
Tamelijk trots	2
Niet echt trots	3
Helemaal niet trots	4
WN	5

EB62.0 Q45

QA42 Zou u zeggen dat u ... bent Europeaan te zijn?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ANTWOORD MOGELIJK)

Heel trots	1
Tamelijk trots	2
Niet echt trots	3
Helemaal niet trots	4
WN	6

EB62.0 Q46

QA43 En denkt u soms over uzelf als een wereldburger? Gebeurt dit vaak, soms of nooit?

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

Vaak	1
Soms	2
Nooit	3
WN	4

EB64.2 NEW

QA44 Zou u, voor elk van de volgende landen, er voor- of tegenstander van zijn dat ze in de

ROTATIE

(ENQ. LEES ALLE		Voor	Tegen	WN
1	Zwitserland	1	2	3
2	Noorwegen	1	2	3
3	Bosnië-Herzegovina	1	2	3
4	Kroatië	1	2	3
5	De Voormalige Joegoslavische Republiek	1	2	3
6	Servië en Montenegro	1	2	3
7	IJsland	1	2	3
8	Albanië	1	2	3
9	Bulgarije	1	2	3
10	Roemenië	1	2	3
11	Oekraïne	1	2	3
12	Turkije	1	2	3

EB63.4 QB2

Eurobarometer 64

QA45 Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u ... gaat?

(ENQ. TOON SCHERM)

		Helemaal	Eerder	Eerder	Helemaal	WN
--	--	----------	--------	--------	----------	----

1	Turkije hoort gedeeltelijk bij	1	2	3	4	5
2	Turkije hoort gedeeltelijk bij	1	2	3	4	5
3	De toetreding van Turkije	1	2	3	4	5
4	De toetreding van Turkije	1	2	3	4	5
5	De culturele verschillen	1	2	3	4	5
6	De toetreding van Turkije	1	2	3	4	5
7	De toetreding van Turkije	1	2	3	4	5
8	Om binnen een tiental jaar	1	2	3	4	5
9	Om binnen een tiental	1	2	3	4	5

EB63.4 QB3

*FILT: NIET STELLEN IN ES, EL, IT, SI, HU, LU, CY, MT, SK, LV, AT, DE en LT

QA46 Op basis van wat u ervan weet, zou u zeggen dat u voor of tegen de Europese Grondwet

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

Helemaal voor	1
Eerder voor	2
Eerder tegen	3
Helemaal tegen	4
WN	5

EB63.4 QC2 (FILTER MODIFIED)

AAN ALLEN

QA47 Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u helemaal akkoord, eerder

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ. LEES ALLE	Helemaal	Eerder	Eerder	Helemaal	WN
--	-----------------	----------	--------	--------	----------	----

1	Democratischer	1	2	3	4	5
2	Efficiënter	1	2	3	4	5
3	Transpanter	1	2	3	4	5

EB63.4 QC8

QA48 Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken zeggen of u helemaal akkoord, eerder

(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

	(ENQ. LEES ALLE	Helemaal	Eerder	Eerder	Helemaal	WN
--	-----------------	----------	--------	--------	----------	----

1	Sterker in de wereld	1	2	3	4	5
2	Economisch competitiever	1	2	3	4	5
3	Meer sociaal-denkend	1	2	3	4	5

EB63.4 QC9

STEL ENKEL IN 25 EU landen

QA49 13 landen hebben de Europese grondwet goedgekeurd, maar Frankrijk en Nederland

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD)

De lidstaten van de Europese Unie zouden moeten verder gaan met het	1
De Europese grondwet zou opnieuw onderhandeld moeten worden	2
De Europese grondwet zou afgeschaft moeten worden	3
WN	4

EB64.2 NEW

Eurobarometer 64

AAN ALLEN

QA50 Welke van de volgende twee stellingen geeft het best uw mening weer?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD)

Een Europese grondwet is nodig om een goede werking van de Europese	1
Een Europese grondwet is niet nodig om een goede werking van de	2
WN	3

EB64.2 NEW

QA51 In het algemeen, zou u zeggen dat de levenskwaliteit in Europa op dit moment beter of

(ENQ. TOON SCHERM)

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Veel beter	Een beetj e beter	Een beetj e slec hter	Veel slec hter	Hetz elfde (EN Q. NIE T VOO RLE ZEN)	WN

1	De Verenigde Staten	1	2	3	4	5	6
2	Japan	1	2	3	4	5	6
3	China	1	2	3	4	5	6
4	India	1	2	3	4	5	6

EB63.4 QD4 TREND SLIGHTLY MODIFIED

Eurobarometer 64

QA52 Zou u zeggen dat de Europese economie beter, slechter of hetzelfde presteert als de ...

(ENQ. TOON SCHERM)

(ENQ. LEES ALLE

Presteert

Presteert

Presteert

WN

1	Amerikaanse	1	2	3	4
2	Japanse	1	2	3	4
3	Chinese	1	2	3	4
4	Indische	1	2	3	4

EB63.4 QD5a

QA53 Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of volgens u de Europese Unie

(ENQ. TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)

(ENQ. LEES ALLE

Voorop

Achterop

Op

WN

1	Wetenschappelijk onderzoek	1	2	3	4
2	Medisch onderzoek	1	2	3	4
3	Milieubescherming	1	2	3	4
4	Technologische innovatie	1	2	3	4
5	Gezondheidszorg	1	2	3	4
6	Onderwijs	1	2	3	4
7	De strijd tegen sociale ongelijkheid	1	2	3	4
8	De strijd tegen werkloosheid	1	2	3	4
9	De strijd tegen discriminatie	1	2	3	4
10	Het oprichten van ondernemingen	1	2	3	4

EB63.4 QD5b

QA54 De eengemaakte markt verhoogde de concurrentie in een aantal domeinen zoals transport,

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD

heel positief	1
eerder positief	2
eerder negatief	3
heel negatief	4
noch positief, noch negatief (ENQ. NIET VOORLEZEN)	5
WN	6

EB62.1 QB6

Eurobarometer 64

QA55 De mondialisering van de handel heeft veel gevolgen. Wanneer u het woord

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD

Kansen voor Belgische bedrijven in de zin van nieuwe afzetmarkten	1
Buitenlandse investeringen in België	2
Delocalisatie van sommige bedrijven naar landen waar arbeidskrachten	3
Meer concurrentie voor Belgische bedrijven	4
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	5
WN	6

EB63.4 QD6 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QA56 In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak: de Europese Unie

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD

Helemaal akkoord	1
Eerder akkoord	2
Eerder niet akkoord	3
Helemaal niet akkoord	4
WN	5

EB64.2 NEW

QA57 Welk van de volgende twee standpunten sluit het best aan bij uw eigen mening. In het

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD

Hebben geen andere keuze als ze een sluiting willen voorkomen	1
Doen dit om hun winst te verhogen	2
WN	3

EB63.4 QD7

QA58 Kan u mij voor elk van de volgende stellingen zeggen of u ... bent?

(ENQ. TOON SCHERM)

(ENQ. LEES ALLE HELEMAA EERDER EERDER HELEMAA WN

1	We hebben immigranten	1	2	3	4	5
2	De komst van immigranten	1	2	3	4	5

EB62.1 QB9

Eurobarometer 64

*FILT: STEL QA59 INDIEN "WERKT MOMENTEEL" (CODE 5 TOT 18 IN D15a)

QA59 Zou u zeggen dat u er ... In hebt uw job te kunnen behouden in de komende maanden?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

Veel vertrouwen	1
Eerder vertrouwen	2
Eerder geen vertrouwen	3
Helemaal geen vertrouwen	4
WN	5

EB62.1 QB15

AAN ALLEN

QA60 Wanneer u op dit ogenblik aan de toekomst van de pensioenen denk, zou u dan zeggen dat

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

veel vertrouwen	1
eerder vertrouwen	2
eerder geen vertrouwen	3
helemaal geen vertrouwen	4
WN	5

EB62.1 QB17

*FILT: STEL QA61 INDIEN "WERKT MOMENTEEL" (CODE 5 TOT 18 IN D15a)

QA61 Indien u moest kiezen tussen de volgende mogelijkheden om de financiering van de

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

Langer werken en bijdragen betalen	1
De pensioengerechtigde leeftijd behouden en uw sociale	2
De huidige pensioengerechtigde leeftijd behouden en aanvaarden dat u	3
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	4
Een combinatie van alledrie (ENQ. NIET VOORLEZEN)	5
WN	6

EB62.1 QB18a

Eurobarometer 64

*FILT: STEL QA62 INDIEN "WERKT MOMENTEEL NIET" (CODE 1 TOT 4 IN D15a)

QA62 Welke van de volgende mogelijkheden om de financiering van de pensioenen in België te

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD

Langer werken en bijdragen betalen	1
De pensioengerechtigde leeftijd behouden en de sociale	2
De huidige pensioengerechtigde leeftijd behouden en aanvaarden dat u	3
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	4
Een combinatie van alledrie (ENQ. NIET VOORLEZEN)	5
WN	6

EB62.1 QB18b

AAN ALLEN

QA63 Welke van de volgende voorstellen zou u voorrang geven om de prestaties van de

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 3 ANTWOORDEN

Wettelijk aantal arbeidsuren verhogen	1,
Onderwijs en beroepsvorming verbeteren	2,
Investeren in onderzoek en innovatie	3,
Oprichting van bedrijven vergemakkelijken	4,
Efficiënter energiegebruik	5,
Investeren in transportinfrastructuur (snelwegen, spoorwegen, enz.)	6,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	7,
WN	8,

EB63.4 QD8

QA64 Als reactie op de hoge energie-prijzen, stellen sommigen voor om nieuwe maatregelen toe

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 2 ANTWOORDEN

Meer informatie verschaffen over efficiënt energie-verbruik	1,
Fiscale voordelen ontwikkelen om efficiënt energie-verbruik te bevorderen	2,
Hogere rendementsnormen toepassen voor energieverbruikende	3,
De toepassing van energiebesparende normen stricter controleren	4,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN) (ENQ. SPECIFIEER)	5,
WN	6,

EB64.2 NEW

QA65 Om onze afhankelijkheid van de buitenlandse energiebronnen te verminderen, moeten de

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 2 ANTWOORDEN)

Geavanceerd onderzoek voor nieuwe technologieën op vlak van energie	1,
Regularisatie om onze afhankelijkheid van olie te verminderen	2,
Het gebruik van kernenergie ontwikkelen	3,
Het gebruik van zonne-energie ontwikkelen	4,
Het gebruik van windenergie ontwikkelen	5,
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	6,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN) (ENQ. SPECIFIEER)	7,
WN	8,

EB64.2 NEW

*PROGR: STEL AAN SPLIT A

QA66a Zou u bereid zijn om meer te betalen voor energie die door hernieuwbare energiebronnen

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD)

Neen, ik zou niet bereid zijn meer te betalen	1
Ja, ik zou bereid zijn tot 5% meer te betalen	2
Ja, ik zou bereid zijn van 6 tot 10% meer te betalen	3
Ja, ik zou bereid zijn van 11 tot 25% meer te betalen	4
Ja, ik zou bereid zijn meer dan 25% meer te betalen	5
WN	6

EB57.0 Q26

*PROGR: STEL AAN SPLIT B

QA66b Zoals u waarschijnlijk weet, worden we nu geconfronteerd met nieuwe uitdagingen op vlak

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL)

Aangezien ik niet van plan ben om mijn gewoontes op vlak van energie-	1
Aangezien ik van plan ben om mijn energie-verbruik te verminderen, zou	2
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	3
Ik ben niet van plan om mijn gewoontes op vlak van energie-verbruik te	4
Ik ben van plan om mijn energie-verbruik te verminderen en ik zou bereid	5
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN) (ENQ. SPECIFIEER)	6
WN	7

EB64.2 NEW

AAN ALLEN

Eurobarometer 64

QA67 Om te kunnen reageren op nieuwe uitdagingen op vlak van energieverbruik waarmee we de

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

Het Europees niveau	1
Het nationale niveau	2
Het regionale niveau	3
WN	4

EB64.2 NEW

QA68 Ik ga u een lijst met producten of toestellen tonen. Als u beslist een nieuwe te kopen, kan u

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)

	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD	Veel	Een beetje	Helemaal	WN
1	Een gloeilamp	1	2	3	4
2	Een koelkast	1	2	3	4
3	Een auto	1	2	3	4

EB57.0 Q27 TREND MODIFIED

QA69 Stel dat de prijs per liter benzine zonder lood of diesel 2 euro bereikt. Zou u uw wagen veel

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

Veel minder vaak	1
Een beetje minder vaak	2
Even vaak	3
Niet van toepassing (ENQ. NIET VOORLEZEN)	4
WN	5

EB64.2 NEW

*FILT: STEL QA70 INDIEN "VEEL MINDER VAAK" OF "EEN BEETJE MINDER VAAK",

QA70 Wat zou u in de eerste plaats doen om uw wagen minder te gebruiken?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD)

Het openbaar vervoer vaker gebruiken	1
Dichter naar uw werk verhuizen	2
Een wagen delen met kennissen, vrienden, buren, ...	3
Vaker wandelen	4
Fietsen	5
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	6
WN	7

EB64.2 NEW

Laten we het nu over een ander onderwerp hebben.

STEL QB ENKEL IN 25 EU landen

QB1 Het landbouwbeleid van de Europese Unie heeft tot doel zowel de consument als de

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR -

Ze garandeert dat u het voedsel dat u koopt zonder gevaar kan eten	1,
Ze garandeert dat het voedsel dat u koopt van goede kwaliteit is	2,
Ze garandeert dat het voedsel dat u koopt gezond is	3,
Ze garandeert dat het voedsel dat u koopt redelijke prijzen heeft	4,
Ze garandeert dat u voldoende informatie heeft over de geografische	5,
Ze garandeert dat u voldoende informatie heeft over de manier waarop het	6,
Ze garandeert dat de dieren op de boerderij goed behandeld werden	7,
Ze bevoordeelt eerder de consumenten dan de landbouwers	8,
Ze bevoordeelt eerder landbouwers dan de consumenten	9,
Ze is even gunstig voor de consument, als voor landbouwer	10,
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	11,
WN	12,

EB62.2 QB1

Eurobarometer 64

QB2 Wat zouden volgens u de 3 prioriteiten moeten zijn voor de Europese Unie op het gebied

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 3

Stabiele en adequate inkomens verzekeren voor de landbouwers	1,
De Europese landbouw competitiever maken op de wereldmarkt	2,
De landbouwers helpen om hun productie aan te passen aan de	3,
Het leven op het platteland bevorderen en verbeteren	4,
Het verschil in ontwikkeling tussen regio's verkleinen	5,
De verscheidenheid aan landbouwproducten en -activiteiten aanmoedigen	6,
Biologische productiemethodes bevorderen	7,
Het respect voor het milieu promoten	8,
Het specifiek karakter en de smaak van de Europese landbouwproducten	9,
Kleine en middelgrote landbouwbedrijven beschermen	10,
Zich ervan verzekeren dat de landbouwproducten gezond en veilig zijn	11,
Het welzijn van de hoevedieren beschermen	12,
Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)	13,
WN	14,

EB62.2 QB2

QB3 En zou u zeggen dat het Europese landbouwbeleid een eerder goede of slechte rol vervult

(ENQ. TOON SCHERM)

(ENQ. LEES ALLE

EERDER EERDER WN

		EERDER	EERDER	WN
1	stabiele en adequate inkomens te verzekeren voor	1	2	3
2	de Europese landbouw competitiever te maken op	1	2	3
3	de landbouwers te helpen hun productie aan te	1	2	3
4	het leven op het platteland te bevorderen en te	1	2	3
5	het verschil in ontwikkeling tussen regio's te	1	2	3
6	de verscheidenheid aan landbouwproducten en -	1	2	3
7	biologische productiemethodes te bevorderen	1	2	3
8	het respect voor het milieu te promoten	1	2	3
9	het specifiek karakter en de smaak van de	1	2	3
10	kleine en middelgrote landbouwbedrijven te	1	2	3
11	zich ervan te verzekeren dat de	1	2	3
12	het welzijn van de hoevedieren te beschermen	1	2	3

EB62.2 QB3

QB4 Het landbouwbeleid van de Europese Unie subsidieert de landbouwproducten minder en

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL

een heel goede zaak	1
een goede zaak	2
een slechte zaak	3
een heel slechte zaak	4
een noch goede, noch slechte zaak (ENQ. NIET VOORLEZEN)	5
WN	6

EB62.2 QB4

Eurobarometer 64

SOCIO DEMOGRAFISCHE VRAGEN

AAN ALLEN

D1 Wanneer men het heeft over politiek, worden de termen "links" en "rechts" vaak gebruikt.

(ENQ. TOON SCHERM) (ENQ. NIETS SUGGEREREN. INDIEN DE PERSOON AARZELT,

Links									Rechts	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Weigering (ENQ. NIET VOORLEZEN) 11

WN 12

EB63.4 D1

GEEN VRAGEN D2 TOT D6

D7 Kan u me zeggen welk van de volgende omschrijvingen het best overeenkomt met uw

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL

Getrouwd	1
Hertrouwd	2
Ongehuwd maar woont momenteel samen	3
Ongehuwd en heeft nooit samengewoond	4
Ongehuwd, heeft al samengewoond maar woont momenteel alleen	5
Officieel gescheiden	6
Uit elkaar (gescheiden van tafel en bed)	7
Weduwnaar, weduwe	8
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	9
Weigering (ENQ. NIET VOORLEZEN)	10

EB63.4 D7

D8 Hoe oud was u toen u uw voltijdse studies heeft beëindigd of stopgezet?

(ENQ. INDIEN DE RESPONDENT NOG STUDEERT, CODEER DAN '00' - ALS DE

Eurobarometer 64

--	--

EB63.4 D8

GEEN VRAAG D9

D10 Geslacht van de respondent

Man	1
Vrouw	2

EB63.4 D10

D11 Hoe oud bent u?

--	--

EB63.4 D11

GEEN VRAGEN D12 TOT D14

STEL D15 a&b NA Q1

GEEN VRAGEN D16 TOT D24

D25 Hou zou u uw woonplaats beschrijven, als ...?

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD)

Een plattelandsgemeente	1
Een kleine of middelgrote stad	2
Een grote stad	3
WN	4

EB63.4 D25

GEEN VRAGEN D26 TOT D39

D40a Kan u mij zeggen hoeveel personen van 15 jaar of ouder in uw gezin wonen, uzelf

(ENQ. NOTEER HET JUISTE AANTAL)

--	--

EB63.4 D40a

Eurobarometer 64

D40b Kan u mij zeggen hoeveel kinderen van minder dan 10 jaar er in uw gezin wonen?

(ENQ. NOTEER HET JUISTE AANTAL)

--	--

EB63.4 D40b

D40c Kan u mij zeggen hoeveel kinderen van 10 tot 14 jaar er in uw huishouden wonen?

(ENQ. NOTEER HET JUISTE AANTAL)

--	--

EB63.4 D40c

D41 EN D42 WEGGELATEN

D43a Is er telefoon via een vaste lijn beschikbaar in het huishouden?

D43b Beschikt u persoonlijk over een mobiele telefoon, GSM?

	D43a	D43b
	Vast	Mobiel, GSM
Ja	1	1
Nee	2	2

EB63.4 D43a D43b

D46 EN D47 WEGGELATEN

GEEN VRAAG D48

(NIETS SUGGEREREN - HERCODEREN - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) -

D49a Kan u mij zeggen naar welke TV-zenders, indien van toepassing, u regelmatig kijkt, hiermee

(ENQ. NIETS SUGGEREREN - MEERDER ANTWOORDEN MOGELIJK)

Eurobarometer 64

EB64.2 NEW

(NIETS SUGGEREREN - HERCODEREN - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) -

D49b Kan u mij zeggen naar welke radio-zenders, indien van toepassing, u regelmatig luistert,

(ENQ. NIETS SUGGEREREN - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

--

EB64.2 NEW

(NIETS SUGGEREREN - HERCODEREN - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) -

D49c Kan u mij zeggen welke dagbladen, kranten, indien van toepassing, u regelmatig leest,

(ENQ. NIETS SUGGEREREN - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)

--

EB64.2 NEW

D50	Voor welke van de volgende doeleinden gebruikt u minstens één keer per week het

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MEERDERE ANTWOORDEN)

Informatie opzoeken (via een zoekmachine)	1,
Een krant lezen	2,
Naar de radio luisteren	3,
TV kijken	4,
Deelnemen aan blogs	5,
Deelnemen aan forums	6,
Chatten	7,
Online kopen	8,
Bezoeken van sites over vrije tijd (sport, auto's, enz.)	9,
Online bankieren	10,
Deelnemen aan e-governement	11,
Het zoeken van praktische informatie (weer, uurregelingen, enz.)	12,
Ik gebruik geen internet / ik heb geen toegang tot internet (ENQ. NIET	13,
Ik gebruik minder vaak internet (ENQ. NIET VOORLEZEN)	14,
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	15,
WN	16,

EB64.2 NEW

PROTOCOLE D'INTERVIEW

P1	DATUM VAN HET INTERVIEW
----	-------------------------

		DAG			MAAND
--	--	-----	--	--	-------

EB63.4 P1

P2	TIJDSTIP BEGIN INTERVIEW
----	--------------------------

(ENQ. VAN 0 TOT 23 UUR)

		UUR			MINUTEN
--	--	-----	--	--	---------

EB63.4 P2

P3	DUUR VAN HET INTERVIEW IN MINUTEN
----	-----------------------------------

		MINUTEN
--	--	---------

EB63.4 P3

Eurobarometer 64

P4 Aantal personen aanwezig tijdens het interview, de enquêteur inbegrepen

Twee (de enquêteur en de respondent)	1
Drie	2
Vier	3
Vijf of meer	4

EB63.4 P4

P5 Medewerking van de respondent

Uitstekend	1
Goed	2
Middelmatig	3
Slecht	4

EB63.4 P5

P6 Habitat (Categorie)

(LOKALE CODES)

--	--

EB63.4 P6

P7 Regio

(LOKALE CODES)

--	--

EB63.4 P7

P8 Postcode

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.4 P8

P9 Nr van steekproefpunt

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Eurobarometer 64

EB63.4 P9

P10 | Nr enquêteur

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.4 P10

P11 | Wegingsfactor

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

EB63.4 P11

*FILT: STEL ENKEL IN LU, BE, ES, FI, EE, LV, MT EN TR

P13 | Taal van het interview

Frans	1
Nederlands	2

EB63.4 P13